

ଶ୍ରୀଲୋକ ଦେଲେ ମାସିକ ଦୁଇ ଟଙ୍କା ବା
ଟ ୧୦ କା କର ଦିଅନ୍ତି ।

୧୮୯୩ } J. M. ZEEAB.
କଟକ } ସ୍ୱପରଭୋଗେଣ୍ଡା ଓଡ଼ିଶା
ମେଡ଼ିକଲ ସ୍କୁଲ

NOTICE.

Wanted an English Clerk and an Accountant for the office of the undersigned on a salary of Rupees 30 a month. One who has experience in routine business, accounts, and can draft English letters will be preferred. Apply sharp with copies of testimonials.

Mohendra Nath Seal
Assistant Settlement Officer
Pipli, dated 16-5-93

For sale

A large Boat, 73 feet long by over 6 feet wide, very strong, built at Sambalpur, containing 2 cabins, nicely fitted, 6 1/2 feet high, and 3 cabins suitable for servants and crew, about 5 feet high. The 5 cabins are roofed with wood and painted.

On view at Gurguria ghat, near the Fort, Cuttack. Price Rs. 500.

ଏଥିପାଇଁ ଜଣାଇ ଦିଅନ୍ତାହୁଏ ଯେ ସମ୍ବଲପୁରରେ ନିର୍ମିତ ୭୩ ଫୁଟ ଲମ୍ବ ଓ ୬ ଫୁଟ ବୃଦ୍ଧ ବୋଟା ଗୋଟିଏ ଅତ୍ୟନ୍ତ ମଜବୁତ ବଡ଼ ବୋଟ ଅର୍ଥାତ୍ କୋଡ଼ା ବଜ୍ରପୁର୍ଣ୍ଣେ କାରବାଟୀ-ବନ୍ଧା ଗଡ଼ଗଡ଼ିଆ ବାଟ ଉପରେ ମୋଡ଼ିବ ଅଛି । ସେଥିରେ ୨ ୧/୨ ଫୁଟ ବୃଦ୍ଧ ୨ ଗୋଟାବାମଡ଼ା ଉତ୍ତମରୂପେ ସଜିବ ଦୋଳଅଛି । ଅଳ୍ପ ମାତ୍ର ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉପକରଣ ଯାହା ୫ ଫୁଟ ବୃଦ୍ଧ କଟା ବାମଡ଼ା ଅଛି । ଏହା ୫୦୦ ମତ୍ତର ପାଠପାଠ୍ୟ ନିର୍ମିତ ହୋଇ ଉତ୍ତମରୂପେ ରଖା ଦିଅଯାଇ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଟ ୫୦୦ କା

ଗ୍ରାହକ କେଣ୍ଡିବାକୁ ଲାଗି କଲେ ଉପ-
ଗେଲ୍ ସ୍ଥାନରେ ଯାଉଁ କେଣ୍ଡିପାରିବେ ।

ଯେ କେହି ଏହି ବୋଟ ନେବାକୁ ଲାଗି
କରନ୍ତ ସେ କଟକ ବାସୀ ସୁନିଗଳ ରେଳରେ
କଟକରୁ ଯାବେବନ୍ଧ ନକଟରେ ସାକ୍ଷାତ୍ ବା
ପଞ୍ଚୁଆସି ଜଣାଇବ ।

Apply to REV. J. VOUGHAN
Baptist Mission, Cuttack.

ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ଗାଳତେଇ ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ର ମନୁଷ୍ୟତା
ସେବେ ବହୁରଣ ଦେବାର ଥିଲା ତାହା ଶେଷ
ହୋଇ ଯିବାରୁ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ଜାଗିରୀ
କାରଣ ଏହା ପ୍ରକାଶ କରାଗଲା ।

ବନାରସାମାଲ ।

ବନାରସରେ ଅମ୍ବର ଗୋଟିଏ ବାଣିଜ୍ୟ-
ହୋଠା ଅଛି ଏବଂ ଅନେକ ସୂତା, ମଦାସତା
ଏବଂ ଜମିଦାରମାନଙ୍କ ସହର ଅମ୍ବର କାରବାର
ଅଛି । ଅମ୍ବରହୋଠାରେ ବନାରସ, କରବାର
କମଡ଼ା ପ୍ରଭୃତି ଅଣାନ୍ତରୂପ ସ୍ୱଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ
ଈଶମ୍ବ ଦୁଅଇ ।

କେହି କୌଣସି ସଦାର୍ଥ ମଣାଇଲେ ହେ-
ଲୁପେଦଲ ପାର୍ଶଲରେ ଯଠାଇ ଦିଅନ୍ତାଏ ମାତ୍ର
ସେହି ସଦାର୍ଥ ମନୋମତ ନ ଦେଲେ ତମ୍ଭା
ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟରେ ବୋଧ ଦେଲେ ଉକ୍ତ ସଦାର୍ଥ
ଅମ୍ବ ନିକଟକୁ ଓଁପସ କର ଦେଲେ ଅବଶ୍ୟ
ପ୍ରବଣ କର ପସନମୁତାବତ ସଦାର୍ଥ ସୂଚି
ଯଠାଇ ଦେଉଁ କମ୍ପା ଟଙ୍କା ଓଁପସ ଦେଉଁ ।
କିନ୍ତୁ ମାଲ ମଗାଇବା ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ସଦାର୍ଥ ଯିବା-
ଅଦେବାର ଜାଳମାମୁଲ ସହିବାକୁ ଦେବ ।

ନିମ୍ନଲିଖିତ ସଦାର୍ଥମାନ ଅମ୍ବର ହୋଠିରେ
ବିକ୍ରୟ ନିମନ୍ତେ ସଜାଦା ପ୍ରସ୍ତୁତଅଥାଏ । ;—

ବନାରସୀ କରଦାର ଖାତା, କରଦାର
ଖୋଇ ଚଦର, ସାବା ଖୋଇ ଚଦର, କରଦାର
କୋଷି, ବୋଟ, ଗୋଗା, ବନଖାସ, ବାସ୍ତା,
ସଜୀ, ବନାରସୀ ବୋଷଟା, ମଣ୍ଡିଲ, ଶିରୁରେ
ବାଳବା ଖେଟା, ଭୂମାଳ, ସାଲ, ନାନାପ୍ରକାର
ମୁଗା । ଏଭଳିକ ଅଧିକ ସେ କୌଣସି ପ୍ରକାରର
ସଦାର୍ଥ କରଦାର ଉପରେ ଚାହା ମନ ପଠାଇ
ଦିଅନ୍ତି ।

ରୁଗାର ଗିଲ୍ଲିକର ଦାଘାହାଲିମା ପ୍ରଭୃତି
ଭୟାବ ଦରଦରାକୁ ଅନେକ ଦେଲେ ଅଧି-
କମ୍ପର ରୁପେ ଚଢ଼ିବର ନର ବନାଇ ଦିଅନ୍ତି
ମାତ୍ର କେତାକୁ ଚଢ଼ିବ ଅନୁମାନକ ଚଢ଼ିଆଠି
ମୂଲ୍ୟ ଅଗ୍ରମ ପଠାଇବାକୁ ଦେବ ।

ଅମ୍ବ ନିକଟକୁ ବେହୁ ସମ୍ପା ନେଣ୍ଡିବାକୁ
ଲାଗି କଲେ ଉକ୍ତା କମ୍ପା ଇଂରେଜୀ-ଶୁଖାରେ
ଲେଖି ଅପସାଇ ପୁର ନାମ ଧାମ ସୁଖରୂପେ
ଉତ୍ତେଜ କର ଥିବେ ।

ଶ୍ରୀ ଆଲ୍‌ମଲ୍ ଭୋକାକାଅ !
ଭୂଖମଳୀ ଘାଟକ, ବନାରସ ।

ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ର ବିପ୍ଳବ-ମୁକ୍ତ ଆଇନ ।

ଅର୍ଥାତ୍ ସତ ୧୮୯୩ ସାଲର ଅ ୮ ଇତ ।
୧୮୯୯ ସାଲର ଅ ୧୦ ଇତ ବଦଳରେ ଏହି
ଆଇନର ବେତେ ଅଧିକ ଓଡ଼ିଶାରେ ଚଳୁ-
ଅଛି । ଏହି ଆଇନର ସମ୍ବନ୍ଧାତ୍ମକ ସହଜ
ଓଡ଼ିଶା ଅନୁବାଦ, ଛାତ୍ରା ଓ ଲେଖକେଣ୍ଡା ଗ-
ବର୍ଣ୍ଣିତକ୍ରମାତ୍ର ପ୍ରଚାରଣ ଏହି ଆଇନକଳାନ୍ତ
ନିୟମାବଳୀ ଖଣ୍ଡିଏ ପ୍ରସ୍ତୁତକାରରେ ଅନୁଦାନ-
ମଧ୍ୟରେ ଶୁଦ୍ଧା ସରକ । ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ରୁଚିତା-
ନିମନ୍ତେ କଠିନସମମାନଙ୍କର ଅର୍ଥ ଲେଖାଯାଇ
ଅଛି । କମିସନ, ମହକମ ଓ ଲଘୁବଜାର-
ପ୍ରଭୃତି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭୂମଧ୍ୟକାର ଓ ରମ୍ଭବସନ-
ରେ ଏହି ଆଇନ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଯୋଜନୀୟ ।
ଏହା ଶୁଦ୍ଧାଦରରେ କଟକ ଦରଦାବଜାର
ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-ହୋମ୍‌ସାକ୍ଷ ଶୁସାଖାକାରେ ମିଳିବ

**ବିଶ୍ୱମସାହେବଂକ ବଟିକା ।
(BEECHAM'S PILLS.)**

ପଳକବେତନାରେ ଏକ ୨ ଫୁଟୁଅଇ ମୂଲ୍ୟ
ଏକ ୨ ମୋଡ଼ିଲକୁ ଶୁଦ୍ଧା ବୋଲିଯାଇ ଯାଲେ
ଏ ବଟିକା ବେବଲ ଉଚ୍ଚିତସଦାର୍ଥରେ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଅଛି । ଏଥିରେ ଯାସି ଚର୍ଚ୍ଚି
ନିତ୍ୟାତ ବସାନ୍ତ ବା ଧର୍ମକାଳର ପ୍ରକ୍ୟ କଣ୍ଡି
ନାହିଁ । ଏହା ସବୁ ଦ୍ୱାନ୍ଦରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ
ନାହିଁ ବଳରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି ।

ସକଳ ବୟସର ଶ୍ୱିୟରୂପକ ସମ୍ଭରେ ସମାଜ
ଉପକାରୀ ବୋଲି ପ୍ରମୁଖରେ ବ୍ୟାପାର । ଯେ
ପସନ୍ଦା କଲେ ଏଥିର ଗୁଣ ଜାଣି ଥାଉକ ।

ଉଦରମୟ, ଶାକସୂତାରେ ବ୍ୟଥା, ମୁଗ୍ଧବ୍ୟଥା,
ମୁଗ୍ଧଲ, ଭେଜନ ଉତ୍ତରୁ ଉଦରର ସରସ୍ୱ-
ଶ୍ୱିକା ଓ ଶିଖତା, ନିଦ୍ରାକ୍ରମା, ଶେଷ, ରାସୋ-
ଦୁଗମ, ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ, ଖାସ, ଗୋଷ୍ଠବକତା, ସଦ୍ୟ
ଚର୍ମବେଗ ଉତ୍ତର ସକଳପ୍ରକାର ସମ୍ଭବ ଓ
ପିତ୍ତବି ପାତାରେ ଏହି ବଟିକା ଅନେକ
ଔଷଧ । ଏକ ଭଲ ପରସ୍ତାର ଓ ଦେହସୁସ୍ଥିତ-
ନରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ହିତକାରୀ ।

ହିନ୍ଦୋସ୍ତାନର ସକଳଜଗତର ଇଂରାଜୀ-
ଔଷଧାଳୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅଇ । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିଫଲ୍-
ଧ ଅକାର ଅନୁସାରେ ଟ ୦ ୫ ୦ ୫ ଓ
ଟ ୦ ୫୦ ଅଛି । ଜାକର୍ଣ୍ଣୀ ପୁସ୍ତକ ବେଦା-
କୁଦେବ ।

ଫେରାଦେବା—ଜାଳା ବସନିଶାସ୍ତ୍ରକୁ
 ସ୍ୱାଧୀନ ଅନ୍ତର୍ଗତ କରିବାକୁ ମୂଲ୍ୟ ୫୧ ୫୦/୮
 ମାଲଣି ଶୁଭ୍ରଭୃତଶ୍ରୀମଣି ୫୧ ୫୦/୧୭
 ବିଶାଳ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷାମାନଙ୍କ ସମାଜସ୍ୱରେ ବିକିଣ୍ଡ
 ଦେଇଅଛୁ । ମୋପସଲ ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ମୂଲ୍ୟଭିତ୍ତି
 ଡାକମାସରେ ପ୍ରକାଶକୃତ୍ୱ ୫୦ ୧୭ ହୁଏବରେ
 ପ୍ରକ୍ତିକ ।

**New School Books.
 JUST TO HAND.**

Webb's Two hundred questions
 on Grammar and Idiom with
 Answers.

Webb's Keys to English En-
 trance Course for 1892 and 1893.

S. P. Ghosh's Key to English-
 Entrance Course for 1894.

Chambers' Etymol. Dictionary.

Webb's Condensed Dictionary.

Webb's International Do.

Whitehall Drawing Copy
 Books.

R. C. Dutta's History of India.

Catechism of History of India.

Buckley's History of England.

K. P. Basu's Algebra.

Royal Readers No. I to IV.

Mannual of Geography.

Wall-maps and Atlases.

To be had of the Secretary, Printing
 Company, Durgha Bazar, Cuttack.

ଉତ୍କଳ ଭବନବଦଳର କ ୨ ମସିହା ଅର୍ଥ-
 ପୁସ୍ତକ ଦ୍ୱିତୀୟ ସଂସ୍କରଣ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ ପ୍ରିଣ୍ଟି-
 ଂକ୍ଷାକରଣ ସମାଜସ୍ୱରେ ବିକିଣ୍ଡାପ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ଅଛୁ । ମୂଲ୍ୟ ୫୦ ୮ ମାସ ।

Key to New Royal Readers
 No. II. 2nd edition is out and
 can be had of the Printing Com-
 pany's Press, Cuttack.

Price 3 Annas only.

ଦୁବାର ଗ୍ରାହକ ଏକମାତ୍ର ଅଟନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ, ଶାନ୍ତନୂ ଏଣ୍ଡ କୋମ୍ପାନୀଜି

ଆଉ ବୌଦ୍ଧିକ ଓ ମୋଟ ପ୍ରଦେଶର ଏକମାତ୍ର ମହୋଦୟ ।

ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀ ।

ଗାନ୍ଧି, ବହୁପଦ ପ୍ରକାଶକ ଦେଇ ଦେଉଡ଼େପଦ ଡାକ
 ଗାହି ଶ୍ରୀକ ଶକ୍ତିପତ୍ର । ଶକ୍ତି ମାସପତ୍ର ଶକ୍ତି ପତ୍ର

ଇନସ୍ପେକ୍ଟର ଓ ଆମେରିକା ପତ୍ରର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପଦ୍ଧତିମାନଙ୍କର
 ମହାକାହଳରେ ଆନୁପଦ ଚାଡ଼ାଇ ଚଳୁଛନ୍ତି ଶ୍ରୀମତୀ
 ଶ୍ରୀମତୀ ବୋଧେ ଯେ ସବୁର ଶ୍ରାଦ୍ଧାପକରେ ଏହି ମହୋଦୟ
 ପ୍ରକାଶକ । ସେମାନଙ୍କ ଆନୁପଦ ଚାଡ଼ାଇ ହେଉଛି ପ୍ରକା-
 ଶକ୍ତି ଏକ ଆନୁପଦିକା ଓ ମୋଟ ପ୍ରଦେଶର ଅନେକ
 ଲୋକଙ୍କୁ ତୋଷା-ଦାୟକର ରୂପରେ ପ୍ରଦେଶର
 ଲୋକଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ପଦେ ଏ ଶ୍ରୀମତୀ ପଦ୍ଧତିକର ଦେଖି
 ଏହା ସେମାନଙ୍କର ଖାଡ଼ା-କୋଷ (ଅନେକ ପଦ୍ଧତି
 ବା ମଧ୍ୟକଳାପ୍ରକାଶକ) ଯୋଗରେ ମାଧ୍ୟମ
 ରୂପରେ ଦେବା ପ୍ରଦେଶର ଅନେକ ଲୋକ ମାଧ୍ୟମ
 ମୋଟ, ପ୍ରଦେଶର ୨୦ ପ୍ରକାର ଯେଉଁ, ବହୁମନ, ଆଉ
 ଗାଡ଼ା, ଯୁଦ୍ଧକଣ୍ଠ, ଲକ୍ଷ୍ମଣସୈନ୍ୟ, ଶ୍ରୀମଦ୍ଦଶରଣ
 ଅଷ୍ଟମା, ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପଦକା, ଅଧିକା ଦେଶ ଉଦ୍ଧେଷଣରେ
 ଲେଖକା, ଲକ୍ଷ୍ମଣ ବଳେ ଅନୁମନ, ସୁପଦାଶ, ପ୍ରସ୍ତାବ
 ଅଧିକା ପ୍ରଦେଶ ବା ସେମା ସୁପଦାଶର ବା ସେମାକୁ
 ଲେଖି, କାଳରେ ଶ୍ରୀ, ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଲୋକାଦ୍ୟ, ସୁପଦାଶ
 ପ୍ରସ୍ତାବ ଓ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଦେବ ଲୋକାଦ୍ୟ । ଲେଖକାରେ
 ଦେଖା, ସୁପଦାଶରଣ, ଶ୍ରୀମାଧ୍ୟମ, ସୁପଦାଶ, ବିଦା-
 ଗାଡ଼ା, ମସ୍ତକାଦ୍ୟ, ଲକ୍ଷ୍ମଣ, ମୁଖକଣ୍ଠ, ଦୁର୍ଗାପଦା,
 ଦୁର୍ଗାପଦ, ବାହୋଦ୍ଧକ ଲୋକାଦ୍ୟ (ଶ୍ରୀ ଓ ପ୍ରଦେଶ)
 ଅନୁପଦା ମୁଦ୍ରିତସମସ୍ତକାସ୍ତ୍ର ବାହୋଦ୍ଧ ଦେଖି ଲୋକ
 ଦେଖେଦେଖି ପ୍ରଦେଶ ଓ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଦେଉ ଏକମାସ ସେକ
 ଲେଖି ସମସ୍ତକାରେ ଅନେକ ଦେଖି କଣ୍ଠ, ମାଧ୍ୟମ, ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର,
 ବଦ, ସାଧ୍ୟ ବୁଦ୍ଧି ଚୋର; ଅଥବା ଅନ୍ୟକାଳରେ ଆନୁପଦ
 ଗାଡ଼ା ଅଧ ଦେଖି ଶ୍ରୀ । ଏକମାସ ସେକେଡାଦେଖି
 ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଶ୍ରୀ ୨ ପଦକା; ଅଥବା ୫୦ । ଅନେକ
 ଶ୍ରୀମତୀଗ୍ରାହକ, —

ଶ୍ରୀ, କାଳରେ ଏଣ୍ଡ, କୋ,
 ଶ୍ରୀ ମୋଟ ବଳେଦ୍ୱାରା, ମଲ୍ଲିକା ।

ଘଡ଼ିମରମତି ।

Watches! Clocks! Time pieces
 Repaired by an efficient workman
 the premises of the Cuttack Printing
 Company Charge moderate.

ଡାକାପ୍ରକାର ଶେଷ ଦିନ ଶ୍ରୀମତୀ
 ଭୁବନମୁଖେ ମନୁମତ ଦେବା ଓ ଯଥା ସମ-
 ସ୍ତରେ ଗାନ୍ଧିପଦାକ ଲେଖି ବିକାଶକ୍ରମ ଏ
 ଲେଖକରେ ଶ୍ରୀମତୀ, ଅନ୍ୟ ବିଶିଷ୍ଟମତ୍ର
 ବାର୍ଦ୍ଧାମୟ ବିକାଶକ୍ରମ । ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ବିକାଶକ୍ରମ
 ଦେଖି ଶ୍ରୀମତୀମାନଙ୍କର ଲକ୍ଷ୍ମଣରେ ମନୁମ
 ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଶ୍ରୀମତୀ ।

ଦାକାପ୍ରକାର ।

ଉଦ୍ଧୃତ କଣ୍ଠା ବିକାଶକ୍ରମେ ଶ୍ରୀମତୀ
 ଦେଖି ବିକାଶକ୍ରମ ଶ୍ରୀମତୀ ମୋଟପ୍ରକାର ବିକାଶକ୍ରମ

ବିକାଶକ୍ରମେ ଶ୍ରୀମତୀ ଅର୍ଦ୍ଧପତ୍ର ବିକାଶକ୍ରମ
 ଦେଖି ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମ

୧୦ ପଦ	କାଲ	୧୦ ୫ ୫୦	୧୦ ୫ ୫୦
୧୫ ପଦ		୧୦ ୫	୧୦ ୫
୨୦ ପଦ		୧୦ ୫	୧୦ ୫
୨୫ ପଦ		୧୦ ୫	୧୦ ୫

ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ଦାକା ମୋଟପ୍ରକାର ବିକାଶକ୍ରମ
 ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମ
 ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମ
 ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମ
 ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମ
 ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମ
 ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମ
 ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମ
 ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମ
 ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମ

ପିବତାର ।

ଏ ଦାକାରେ ଦେଖିବେ ଦାକାରେ ବିକାଶକ୍ରମ
 ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମ
 ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମ
 ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମ
 ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମ
 ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମ
 ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମ
 ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମ
 ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମ
 ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମ

ଦାକାରେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମ

ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମ

ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମ

ଅଧିକା	୫ ୦୮
ଅଧିକା	୫ ୦୮
ଅଧିକା	୫ ୦୮

ଅଧିକା ଦେଖି ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମ
 ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମ
 ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମ
 ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମ
 ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମ

ଅଧିକା ଦେଖି ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମ
 ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମ
 ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମ
 ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମ
 ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମ

ଅଧିକା ଦେଖି ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମ

ଅଧିକା ଦେଖି ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମ
 ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମ
 ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମ
 ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମ
 ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମେ ବିକାଶକ୍ରମ

Court of Session Appellate Jurisdiction Cuttack.

Present B. L. Gupta Esquire Sessions Judge

Criminal Appeal No. 29 (B) 1st quarter of 1893.

Appeal from the order of Babu Nabin Chandra Das Deputy Magistrate of Balasore. Dated the 11th February 1893.

No. 1 Khetra Mohakur, No. 2 Kristo Jena, No. 3 Brundaban Mahanti, No. 4 Madhu Behera, No. 5 Sambhu Behera, No. 6 Hari Majhi, No. 7 Mahendra Mahakur, and No. 8 Gobinda Mandul prisoner on bail *Appellants*.

For Appellants Babu Modhusudan Das Pleader; for Respondent Babu Hariballab Bose Government Pleader.

The appellants were convicted and sentenced under section 147 of the I. P. Code to 6 months rigorous imprisonment each.

On the morning of the 12th January at about 6½ A. M. the Salt Inspector of Balasore (Mr. Brown) and the Salt Sub-Inspector Mr. Ronan, with a number of peons of the salt department and one village Chawkidar invaded the village of Kainagori with a view to search the houses for contraband salt supposed to have been surreptitiously manufactured by the villagers. The story for the prosecution is that peons were told off to watch the different houses. As soon as the salt Sub-inspector, the Village Chawkidar, and 2 peons took their stand at the gate of one Krishna Jena's house, they saw Krishna Jena come out of his house door and go towards a tank in his compound carrying 2 handies (earthen pots) in his hand.

The peons ran after him and saw him throw the handies into the tank. These were picked up and one is said to have contained salt earth and the other brine. But as the 2nd handi was found broken and in any case the brine had escaped into the tank water, the allegation that the handi contained brine must be taken to be an inference. It may be mentioned here

that the evidence shows that the compound of Krishna Jena's house is enclosed all round with a fence and that his dwelling hut and tank are within that enclosure what is described as the gate is an opening in the fence leading into the compound and the "house door" means the entrance into the dwelling hut itself. It is quite clear from the depositions read together that the Salt officer entered the enclosure of Krishna Jena's premises and searched his tank and arrested him and detained him there until, shortly after, a crowd of excited villagers came, and, as alleged, rescued him. The salt officers deny that they actually searched any houses, that is, the inside of huts. But several villagers examined for the defence have deposed that houses were searched including the house of Krishna Jena. Two important facts are however admitted.

(1) Before the alleged riot and rescue took place groups of villagers came and repeatedly told the salt officers not to search the houses as no police officer was present. One ringleader said to them "we have no confidence in you" another told Krishna Jena "Don't allow your house to be searched by these salt officers as no police officer is present." The defence witnesses say that on this the Salt Inspector abused them and ordered one Khetar Mahakur, to be seized and the peons did pursue and strike him. Mr. Brown deposed that he only threatened to report those who interfered by speaking as above.

(2) It is admitted that the alleged riot took place within the enclosed compound or yard of Krishna Jena's house, and that the riot was subsequent to protests made by villagers against house searches being made in the absence of the police. The defence denies the seizure of salt earth or arrest of Krishna Jena. In the row that took place blows with sticks were exchanged and some of the salt peons as well as Mr. Brown the salt Inspector received slight hurts. The rescuing consisted in this that one

man pulled off Krishna Jena by the hand and the others removed a handi and a basket of salt earth.

In the charge framed by the Deputy Magistrate the rescuing of Krishna Jena is not mentioned as the common object of the assembly. The common object set forth in the charge is "to assault Mr. Brown the Salt Inspector and the other salt officers, and to resist them in the discharge of their duty."

This however in my opinion is not a just or reasonable view of the case. The object of the villagers even as disclosed in the admissions of the salt officers was to prevent houses being searched in the absence of the police. The use of sticks on both sides was evidently a sudden outbreak and the rescue or rather the escape of Krishna Jena in the melee was the necessary consequence, assuming that he was arrested. There was no charge against the appellants under sections 224 and 225 P. C. The counts are under sections 147 and 353 and the conviction and sentence under section 147 P. C.

The law and the rules clearly lay down that salt officers will have no power to search any "house, boat, or place" except "in the presence of an officer of police not inferior in rank to a head constable" (Vide section 18 of act XII of 1882 of the G. G. Council) it is the admitted fact that no such police officer was present within miles of the place. Nor was any such police officer expected to arrive. Hence the allegation that the salt officers were watching the houses only is devoid of any real significance. It appears that the salt sub-inspector Mr. Ronan went to the Mahapada out post for police aid but the only head constable there being absent, a constable only (witness No. five) was deputed. This constable too was sick and lagged far behind and was not present at the occurrence. The salt officers including Ronan who quickly rejoined Mr. Brown on the way however would not wait but marched to the village.

They say they surrounded the houses and were visiting for the sick constable to arrive and give legal authority for house search as by his presence. But the constable did not arrive until whole drama had been played out. The constable has deposed that he walked while the salt officers ran and losing sight of them he turned back midway and was actually returning to the out-post when he heard a great voice and proceeded to the village.

The material portion of the Lower Court's Judgment is as follows "I find that the salt officers did not make any actual search. They came to the *barriss* of the villagers and waited for the arrival of the constable. They arrested one villager while he was destroying suspected articles. They were authorized to make such arrest under section 16 and 17 of Act XII of 1882 and as the accused rescued the villagers from their lawful custody and assaulted the Inspector in the course of the same transaction their conduct clearly comes under rioting under section 147 P. C."

"I must here observe that the salt officer specially the Inspector of the Department concerned should have known (the) law better on the subject and ought not to have acted under the belief that the presence of a constable even if he had come with them would have justified them in making a search under section 18 of the Salt Act."

With reference to the above I have to observe that admittedly the salt officers did enter the premises of Krishna Jena and search his tank and that it is impossible to suppose that the Inspector did not know the law when the same is emphasized in a special chapter of the Madras salt rules applicable to Orissa, and when the illiterate villagers (in consequence apparently of constant friction with the salt department) had come to know the law and presumed to expound it to the Inspector on the spot. That a requisition was actually made at the Polic Out-post also shows that

the direction of the law was understood and remembered. But when the salt officers were informed that no constable was available there was no inclination on their part to stay their hands. It is therefore not intelligible why they should defer house search awaiting the arrival of a constable whose presence they knew would not legalise the search and make no difference in practical convenience.

As regards the legality of the arrest of Krishna Jena, I am unable to endorse the view taken by the Deputy Magistrate. The law is clearly explained in Chapter XIV of the Madras salt manual or Circular orders. That Chapter refers specially to Orissa. It is there repeatedly pointed out that mere possession of salt earth is not penal and would not even justify a search for section 18 refers to the possession of salt (not salt earth) section 16 authorizes the seizure of salt not of salt earth. The utmost that can be said is that the possession of lixiviated salt earth and of brine is evidence of manufacture: but here only 2 *handis* were seen while their contents got merged and washed in water. Even in this respect para 193 of Chapter XIV of the Madras manual says "The Government of Bengal being averse to prosecutions for the manufacture of small quantities of salt for private consumption such manufacture has also not to be treated as an offence." But in this case there is no reliable evidence whatever of such manufacture. Further the entry into Krishna Jena's house and the search being illegal, the arrest was also in my opinion illegal. In fact if the whole deposition of the salt Inspector be read with section 18 of the Act which lays down in detail the procedure to be followed it will be found that the proceedings of the salt officers in this case were illegal throughout.

The villagers examined for the defence and the accused persons of course deny that Krishna Jena threw anything into the tank. The last

Inspector and the Sub-Inspector did not see Krishna Jena throw the *handis* into the tank. It is *prima facie* extremely improbable that while Krishna Jena's house was being watched out side he should rush out with 2 *handis* to destroy their contents with a little earth and brine which he could quietly and effectually destroy inside his dwelling house. It is true the Inspector has deposed that he saw Krishna Jena going with 2 *handis* but in his written detailed report to the Magistrate he made no such statement. There it is only stated that he was informed that Krishna Jena had been arrested by 2 salt peons while throwing pots into a tank some salt earth was also found in his compound under straw. As money rewards are expected by informers and officers concerned in salt cases the discovery in the early morning of salt earth, & not inside a dwelling house but in tanks and open parts of the compound is absolutely no evidence against the owner of the tank or compound. The Board's rules fully recognize and emphasize the fact and warn salt Inspectors of it.

In connection with section 99 P. C. it is sufficient to remark that it will not cover such a case as this. In the words of collect in his comments out the Indian Penal Code (page 52 Edition of 1899) only "slight legal inaccuracy is excused."

I regret in having to decide this case against the officers of the salt department as it might indirectly have the effect of fostering a spirit of lawlessness among the inhabitants of the saliferous tracts. But I do not see my way to support the convictions on legal grounds. It may be noted that the appellants have already undergone rigorous imprisonment for about 17 days.

Upon the grounds set forth above I annul the convictions and sentences in this case and acquit the appellants.

(Sd.) B. L. GUPTA.
Sessions Judge.
20th April 1893.

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

ଉ ୮୦ ସ ୨୯ ଖଣି	ଚା ୨୭ ରୁଟି ମାତ୍ର ମର ପତ୍ର ୧୮୫୫ ମସିହା । ମୁ । ଦେଖିବୁ ତ ୧୭ କି ପତ୍ର ୧୯୦୦ ବାଲ ପତ୍ରିକାର	ଶୁକ୍ରିମ ବାସିକ ମୂଲ୍ୟ ୪ ୩୯ ପଞ୍ଚାଦଶ ୪ ୬୪
------------------	--	--

ମଣିପୁରଠାରେ କୁଳମାନଙ୍କ ଉତ୍ସବ ପ୍ରକାଶର ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ଅନୁଦିନ ଦେଲ ସେମାନେ ମଣିପୁରର ସୁବିନିମାମକ ଜାଗାଠାରେ ପଶି ନ ୨୮୦ ଶ ବ୍ୟବହର ଗୁଲିପାଇ ଅଛନ୍ତି । ଇଂରାଜକର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏମାନଙ୍କୁ ଶାସ୍ତି ଦେବାର କନୋବସ୍ତୁ ବରୁ ଅଛନ୍ତି ।

କମ୍ପାନୀରୁ ସାଉଥିବା ଓକଲମାନେ ଫେର ଅସି ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଭୋପାଳ ନ ଦୋରଥିଲେ ଅଧିକୃତପ୍ରଣୟ ଫେର ଅସିଆନ୍ତେ । ଗୁଣି ଅନଳର ଦେଲୁ ଯେ ସେଠା ଗୋଲମାନ ଅପୋସିରେ ମେଧିଗଲ ! ଦେବାଳ ମମା-ପ୍ରାର୍ଥନା କରବାରେ ବୁଜା ଜାବା ପ୍ରଦତ୍ତ କଲେ ଏକ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର ଯେ ବରୁ ବୁଦ୍ଧାର ଥିଲ ଜାହାପରୁ ଜଣାର ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପାଇବାର ଅଗ୍ରାପ ଗୁଜାବାରୁ ପାଇ ଅପଗାଏ ବରୁ ବାହୁଳ ଗଲେ ।

ବଙ୍ଗଦେଶର ଶେଷଲଟି ସର ଇନ୍ଦିପୁଟ ବାହାଦୁର ଅନୁଦିନଲେ ଶେଷଜାଗପୁରରେ ବସୁକମାନ ଦେବା ସମୟରେ ସେଠାର ମହା-ସୁଜା କେତେଜଣକଙ୍କୁ ଲମନ୍ତେ ବୁଲିବଜା-ରଟକା ବାଲ କରୁଥିଲେ । ଶେଷଜାଗପୁରର ଦାବକ୍ୟ ଇନ୍ଦିପାଲପୁ ସନଗୁରେ ଗୋଟିଏ ଜଗାନା ବସୁଥିଲ ସର୍ଥାତ୍ ଶାନ୍ତକୋଶଳପୁର ଅଞ୍ଚଳ ଦୟା କୁଦାସ ସବାସେ ଏହି ଟକା

ଦାନ ଦୋଇଅଛି । ମାକଦର ଶେଷଲଟି ଏହି ମଦରୁ ବାକ ଗ୍ରହଣ ପୁଦ୍ଧ ମହାବଜାକୁ ଧକଦାଦ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ।

ଇଷ୍ଟବୋର୍ଷ ରେଲଦାଟି ସଜମହୁକ୍ତାଠାରୁ ବିଜୟନଗର (ଇଜାଲଗର) ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମା ୧୭୦-ଇଲ ଅଗାମି ସୁଲଭ ମାସ ତା ୧ ରୁଟି ପୁଦ୍ଧା ନିଟିବ । ଗୋଦାବସୁକଦାରେ ଘୋଲ ନ ଦେବାକୁ ଜାହାଳଦ୍ୱାରା ଜ୍ୟା ଯାଉ ଦେବାର ଏମନ୍ତ ବନୋବସ୍ତୁ ହୋଇଅଛି ସେ ରେଲଗାଡ଼ିମାନ ଖାଲ ନ ଦୋଇ ମାଲ ଓ ଯାତ୍ରୀ ସହଜ ଜାହା-ଜରେ ବୋହୋଇ ଦୋଇ ଅଭିସାରକ ଅସିବ । ସରଫ ବେଲବାଦଠାରୁ ଇଜାଲଗର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏକାସକରେ ପାଟିମାନେ ଅସି ଯାଉବେ । ପଞ୍ଚାବର ସନଗଦାରେ ସେରୁ ଦେବା ପୁଦ୍ଧେ ଲକ୍ଷ ଶାଉର ଏହୁପର ବନୋବସ୍ତୁ ଦୋଇଥିଲ ।

ବଙ୍ଗଳାପୁର ଅଗାମରେ ପ୍ରାୟ ଏକ ସମୟରେ କୁସୁପ୍ରଥାର ଖବରାବସୁପୁବ ବଲ୍ଲପକ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହୋଇଥିଲ । ଅନେକ ଅନୋଲନ କୁସୁରୁ ପରସେଷରେ ବଙ୍ଗଳାର ବିଜ୍ଞପନ ରହିଲ ଦୋଇ କୁସୁପ୍ରଥା ପୁଦ୍ଧାସୁ ରହିଲ ମାଟି ଅସାମରେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେପର କହି ନ ଦେବାରୁ ସେ ପ୍ରଦେଶବାସିମାନେ ବଡ଼ ଦୁଃଖିତ ଥିଲ ଏବଂ ସମ୍ଭାବସମ୍ପାଳକରେ ଏଥିର ଚର୍ଚ୍ଚା ଲାଗିଥିଲ । ଯାହା ଦେଇ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ

ଅସାମର କୁସୁପୁରସମ୍ପର୍କାୟୁ ଦୁଇକ ବିଜ୍ଞପନ ରହିତ ତର ସବୁସାଧାରଣକୁ ସନ୍ତୋଷ ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି । ବହୁବକ ପୁଦ୍ଧା ବଦା ଦୋଇ-ଥିଲେ ଅହୁର ଭଲ ହୋଇଥାନ୍ତା ।

ଓକଲମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ବଜାୟୁ ଶେଷଲଟିକ ନିବଟ୍ରେ ଏହି ମର୍ମରେ ଏକ ଅବେଦନପତ୍ର ପଠାଯାଇ ଅଛି କି ଡେପୁଟିଗିଣ୍ଡ ପଞ୍ଚାଣା ଏବଂ ମୁଲସର୍ଜରେ ସରତ ବରଦା ବେଳେ ଓକଲମାନଙ୍କ ବସୁସର ଅସବ ଯସେଟି ନ ଦେଇ । ଏ ପ୍ରାର୍ଥନା ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଅସ-କର ନୁହଇ । ସେହିମାନେ ଅନେକ ଭଲ ଓକଲମାନ କର ଯୋଗଦତା ଓ ସକରୁକା ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି ସେପର ଲୋକକୁ ହାନୀମ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲେ ଅବଶ୍ୟ ଭଲ ଫଳ ଦେବ । କେବଳ ପେନସିକର ଦାୟୁ ରଖା ବରଦା ସକାରେ କିଲାନୁ ଅଧିକ ବସୁସର ଲୋକକୁ ହାନୀ-ଦେବା ଉଚିତ ନୁହେ ।

ଲଣ୍ଡନ ଦୃଷ୍ୟବ୍ୟାଳପୁର ଏପ୍, ଏ ଓ ବ, ଏ, ପଞ୍ଚାମାଳ ଲାଭବର୍ଷରେ ଗୁଣ୍ଡତ ଦେବା ଦସ୍ତପୁରେ ଲାଭବଗର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅନୁ-ଗୋଧ ବରଦାରୁ ଇନ୍ଦୁ ପଦ୍ୟବ୍ୟାଳପୁ କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱେ ସମ୍ପତ ଦୋଇ ଇନ୍ଦୁ ପଞ୍ଚାମାଳ କଲିକତା-ନଗରରେ ପ୍ରଭବର୍ଷ ସଥା ନମେ କୁଲିଲମାସର ୩ ସୁ ଯୋମଦାର ଏବଂ ଅନୋବସ୍ତୁମାସର ୪୯

ସୋମବାର ଆରମ୍ଭ ହେବାର ଧାର୍ଯ୍ୟ କରି ଅଛନ୍ତି । ସେହି ଦୁଇ ପ୍ରକାଶ ସମ୍ପାଦନା ସମୟରେ ତାଙ୍କୁ ସମ୍ପାଦନା ଓ ଅପ୍ରେଲମାସ ପ୍ରଥମ ସପ୍ତାହରେ ଶିକାରଖଣ୍ଡର ଛାଇରେକରଣ ଠାରେ ଅବେଦନ କରିବାକୁ ହେବ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅବେଦନ ସମ୍ପନ୍ନ ଏକପ୍ରକାର ଛାଇ ଦେବାକୁ ହେବ ଯେ ଛାଇର ପ୍ରକାଶର ଫଳ ସାଧ୍ୟ ପାଇବାର ଓ ବାଦା ପଡ଼ିବା ଶକ୍ତି ଉତ୍ତରୁ ଯାହା ବନ୍ଦିତ ହୋଇ ଅବେଦନ କରିବାକୁ ଫେରି ନପାରିବ ।

ଶିଳ୍ପର ଗଣ୍ଡଗୋଳ ନିକାରଣ ନ ହୋଇ ବରଂ ବୃଦ୍ଧି ହେବାର କାରଣାଏ । ତାହା ସମ୍ପାଦନା ପ୍ରକାଶ ସେ ସେଠାର ସମ୍ପାଦନାରେ ଶିଳ୍ପର ଶାଳକ ଅଭରଣର ବରୁଣରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରିବାରୁ ଲଂସନାବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ଶାଳକାବେଦନ ନିଜର ବନ୍ଦିତରେ ରହିଅଛନ୍ତି । ସମ୍ପାଦନା ସେ ପଦଦ୍ୱାରା ହୋଇ ସ୍ଥାନାନ୍ତରେ ନିଜର ବନ୍ଦିତରେ ରହିବେ ଏବଂ ତାହାଙ୍କ ପ୍ରତି ଶିଳ୍ପର ମତରେ ଦୃଷ୍ଟିରେ ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟିରେ ସେ କାରଣାବେଦନ ଶିଳ୍ପର ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ବସିଲେବନ ଗର ବ ୩୭ ଶ. ମଧ୍ୟରେ ଶିଳ୍ପକାର ଶ୍ରୀ ଓ ପୁରୁଷ ହୁଏ । ତଳ-କାର ଶ୍ରୀକାର କରିଅଛନ୍ତି । ଅନ୍ତର ଦେଲ ସେ ଅପଣାର ପାଠ୍ୟ ଛାଡ଼ି ଦେଇ ଏବଂ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ଏକଜଣକୁ ଅଗ୍ରରେ ପୋ-ଡ଼ାଇ ମାରିଲେ ।

ଗର ଶିଳ୍ପର ଓ ରବିବାର ଏଠାରେ ଅଧ୍ୟୟନ ପ୍ରାଣ ହୋଇଅଛି । ସେହି ରବିବାର ଅଧ୍ୟୟନରେ ମେଘ ଉଦୟ ହୋଇ ସେପକ୍ଷ-ରେ ସାମାନ୍ୟନୁପାତ ଛାତ୍ରଙ୍କୁ ସୋମବାର ମଧ୍ୟାହ୍ନରେ ଏବଂ ଶ୍ରୀ ବୃଦ୍ଧି ଦେଲ । ମାତ୍ର ସୋମବାର ଶେଷରୁ ବୃଦ୍ଧି ଅଭ୍ୟାସ ହୋଇ ନିଜ ନିଜ ପ୍ରାଣ ଓ ବୃଦ୍ଧିକୁ ବ୍ୟାପ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ଦେଇ ମତ ହାଲି ବହୁତ ସମା ଦେଲ । ସତନା କରଣୀ ଛାତ୍ର ମଧ୍ୟାହ୍ନରେ ଅନେକ ଛାତ୍ରପଢ଼ିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅନେକ ଗର ଓ ବାଦା ଭୂମିପାତ ହୋଇଅଛି । ବଳ ଶାଳ ପ୍ରକାଶରେ କଳପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛି । ଏ ଗୋଷାଳରେ ଦେ-ଛାଠାରେ ବସି ଶିଳ୍ପ ହୋଇଅଛି ଅବଧି ଜଣା ଯାଇ ତାହା ଦେବନ ପୁରାଣାବଦାନା ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ବ ସାଧନ ଦେଠାରେ ଅନବରଣ

ଭାଷା ବୃଦ୍ଧି ଓ ବଦାସ ହୋଇ ଘର ଛାତ୍ର-ଛାତ୍ରୀ ଅନେକ ବସ୍ତୁ ହୋଇଅଛି ଓ ଶାଳ-ଦ-ଦ୍ୟ ଗ୍ରାସ ହୁଏ । ବୋଇଅଛି । କଲିକତା-ତାତ ଦୁଇଦିନ ବନ ଥିଲା ।

ମାଲଗରର ବିକା କୃଷିଚନ୍ଦ୍ରମର୍ଦ୍ଦିର ଦୁଷ୍ଟ-ଚନ୍ଦନ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ପାଠ୍ୟ ଥିବାର ଏଥିପ୍ରକେ ଲେଖିଥିଲୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଦୁଷ୍ଟର ସହଜ ଅବଗତ ହେଲୁ ଯେ ସେ ଚଳନମାସ ତା ୧୧ ଉପ ଗୁରୁବାର ମଧ୍ୟାହ୍ନରେ ସେହି ପାଠ୍ୟ ହେବୁ ବର୍ଣ୍ଣାଶେଷଣ କରିଅଛନ୍ତି । ବିକାମହୋଦୟ ଓ ଶ୍ରୀ ଶାଳ ଜଣେ ପ୍ରାଚୀନ କୃଷିମାନ ଓ ଧାର୍ଯ୍ୟକା ଥିଲେ ଓ ପୁରୁ-ପୁରୁ ଗର୍ଭସ୍ଥାନମାନ ଭୂମଣକର ଅପଣା ବ୍ୟାପମରେ ଅମ୍ଭର ଛାତ୍ରମାନା ସମ୍ପାଦନ କରିଥିଲେ । ଏହାଙ୍କର ପୋଷ୍ୟପୁତ୍ର [ମଧୁରବହୁର ବର୍ତ୍ତମାନ-ସଜାବ ଘର] ଶ୍ରୀ ଶାଳଚନ୍ଦ୍ର ମର୍ଦ୍ଦିର ଦୁଷ୍ଟ-ଚନ୍ଦନ ଉପାଧି ଧାରଣପୁତ୍ର ଭବିଷ୍ୟତ ହୋ-ଇଅଛନ୍ତି । ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ନାବାଳକ ଥିବାରୁ ମାବାଲ ଦୋର୍ଷ ଅବରୁଅର୍ଥ ଅଧୀନରେ ଅଧିକ ଏବଂ ମୁକ୍ତକାଳ ଅନଳରୁ ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ରବିଟ ସାହେବ ଯେପରି ମାନେଇବ କରି ଅପୂର୍ଣ୍ଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ସଜାବ ନାବାଳକ ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେହିପରି ରହୁବାର ସମ୍ଭାବନା । ଏ ବନ୍ଦୋ-ବସ୍ତୁ ଅବଶ୍ୟ ସନ୍ତୋଷଜନକ ହେବ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକସଭାର ସହାୟକ ନିବା-ଚନ୍ଦନାର୍ଯ୍ୟ ସେଷ ହୋଇଅଛି । ଏଥିପ୍ରକେ କଲିକତା ମିତ୍ତଳସିଦ୍ଧାନ୍ତୀ ଦ୍ୱାରା ବାବୁ ସୁରେନ୍ଦ୍ର-ନାଥ ବାନାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ସେନାସଭା ଦ୍ୱାରା ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ, ସି, ବାନାର୍ଯ୍ୟ ସାହେବ ନିକାଶକ ହୋଇଥିଲେ । ମୋଦସଭାର ମିତ୍ତଳସିଦ୍ଧାନ୍ତୀ ଓ ଜଳ ବୋଇଜମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଏଥର ଯେଉଁ-ମାନେ ନିବାଚନାଧିକାର ପାଇଥିଲେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପାଟଣାବିହାର ଜଳବୋଇଜମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦ୍ୱାରଦ୍ୱାରା ମହାସଭା, ସୁକସାହସଭା-ଗର ବୋଇଜମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଶ୍ରୀ ଅଶ୍ରୁତୋଷ ଚୈତ୍ର୍ୟ ବାସୁଦେବ ପ୍ରେସିଡେନ୍ଟସଭାର ମିତ୍ତ-ନସିଦ୍ଧାନ୍ତୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବାବୁ ଲଳିତାଦେବୀ ଘୋଷ ଏବଂ ତତ୍ତ୍ୱାଗ୍ରାମ ବିଲ୍ଲଗର ମିତ୍ତଳସିଦ୍ଧାନ୍ତୀମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ହାଇବୋର୍ଣ୍ଣ ଓ ଜଳ ମୌଲିକ ସିରୁକର ରସଲମଣାନ୍ ବାବାବୁର ନିବାଚନ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । କଲିକତାର ନିବାସଣ ପ୍ରେ-

ସେୟୁର ସାହେବଙ୍କୁ ନିବାଚନ କରି ଅଛନ୍ତି । ଏମତେ ସଭାର ପ୍ରତ୍ୟୋକମାତ୍ର ଜି ୨ ଶ ସଦସ୍ୟ ନିବାଚନ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଜି ୧ ଶ ନିବାଚ ଏବଂ ଜି ୨ ଶ ଦେଖାଯୁକ ମଧ୍ୟରେ ଜଣେ ପ୍ରଧାନ ଜମିଦାର ଜଣେ ପ୍ରଧାନ ମୁସଲମାନ ଏବଂ ଜି ୩ ଶ ବଙ୍ଗାଳ ବାସୁଦେବ ପ୍ରଭୃତି ବିଶିଷ୍ଟ ଲୋକ ଥିବାରୁ ନିବାଚନାର୍ଯ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣାସରେ ବର ହୋଇଅଛି ଏବଂ ତାଙ୍କୁ-ମହାସଭାରେ ପ୍ରଧାନ ପୃଷ୍ଠପୋଷକମାନେ ସର୍-ପ୍ରଥମେ ନିବାଚନ ହେବାକୁ ଉକ୍ତ ସମିତିର ଗୌରବ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ଶ୍ରୀକାର କରିବାକୁ ହେବ । ନୂତନ ସଦସ୍ୟ ଠାରେ ସର୍ବାଧିକାର-ଶକ୍ତ ଅବେଦ ଅଣା ଅଛି ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ତାହା ବହୁତରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲେ ବିକା ଅନଳର ବିଷୟ ହେବ ।

କଲିକତାରେ ପ୍ରକାଶ-ମାନ ।
ପ୍ରକେଶିବା—ଏଥିରୁ ସମାଲୋଚନା ଏଥି-ପ୍ରକେ ହୋଅଛି ।

ଏତ, ଏ, ପ୍ରକାଶ—ନବବର୍ଷ ୧୯୧୩ ମଧ୍ୟରୁ ଜି ୧୧୨୭ ଶ ଏବଂ ଜି ୧୧୨୮ ଶ ଏବଂ ଜି ୧୧୨୯ ଶ ଏବଂ ଜି ୧୧୩୦ ଶ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି । ଏବଂ ବେଲେଜର ପ୍ରକାଶୀ ହୋଇ ଥିଲେ ଜଣା ଯାଇ ନାହିଁ ମାତ୍ର କଥିତ ଦୃଷ୍ଟିରେ ସେ ପଦଦ୍ୱାରା ୩୪ ଜଣ ଦୂରଦାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ-ଅଛନ୍ତି । ଏଥରୁ ୧୨ ପ୍ରକାଶରେ ଜି ୨୭ ଶ, ୨୮ ଶ ପ୍ରକାଶରେ ଜି ୧୯୮ ଶ ଏବଂ ୩୦ ଶ ପ୍ରକାଶରେ ଜି ୨୯୯ ଶ ସମ୍ପାଦନା ଜି ୧୨୯ ଶ ପାସ କରିଥିବାରୁ ପ୍ରାର୍ଥକ ଅପଣା ଜି ୨୨୦ ଶରୁ ଛାଡ଼ି ହୋଇଥିବ । ସୁତରାଂ ଗରବର୍ଷଠାରୁ ଅଧିକ ପ୍ରକାଶୀ ହୋଇଥିଲେ ହେଁ ଛାତ୍ରମାନେ ଦୂରଦାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲେ ଏବଂ ଏବର୍ଷର ଫଳ ଅନୁ-ପାତରେ ଗର ପୁରବର୍ଷର ଫଳ ସଙ୍ଗେ ସମାନ ହୋଇ ଅଛି । ଏପରି ଅଧିକ ଫଳ ଅବଶ୍ୟ ଅସୁନ୍ଦର ଅଛି ଏବଂ ଏଥିରେ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କର ଦୂରାପ ଦେବାର ଅବଶ୍ୟା ହେଉଅଛି । ଗୋଟିଏ ଛାତ୍ରମାନେ ଦୂରଦାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲେ ପ୍ରଥମ ଓ ପ୍ରେସି-ଡେନ୍ଟ କଲେଜ ଦୁଇଟି ହୋଇଅଛି । କୁଳପୁ ଓ କରୁର୍ଥସ୍ଥାନ ମଧ୍ୟ କୁଳପୁରାଣରେ ପଦଦାରୁ ଏହି କଲେଜର ଟେକ ଅଧିକ ବୋଲିବାକୁ ହେବ । ଏଠାରେ ବଦାସଭାରେ ଗର ପୁର-ବର୍ଷ ଜି ୨୮ ଶ ମଧ୍ୟରୁ ଜି ୧୨ ଶ ଏବଂ ଜି ୩୦ ବର୍ଷ ଜି ୨୭ ଶ ମଧ୍ୟରୁ ଜି ୨୦ ଶ ଛାତ୍ରୀ

ହୋଇଥିଲେ । ଏବର୍ଷ କି ଧର୍ମର ମଧ୍ୟରୁ
 ଦେବତା କି ମି ଏବଂ ଚର୍ଚ୍ଚି ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ
 ଏକଜଣ ମଧ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଗୁରୁଜଣ କିମ୍ପା
 ଶେଣୀରେ ପାପ କରୁଅଛନ୍ତି । ସ୍ୱଭବ ଏବଂ
 ଏବର୍ଷର ସାଧାରଣତା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବର୍ଷର
 ଏହି କଲେଜର ଫଳ ଦୁଇକାରେ ନିହାନ୍ତି ମନ
 ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ଓଡ଼ିଆବାସୀ ମଧ୍ୟକେ
 ଦୁଃଖର ହେବେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

୧, ୧, ସପ୍ତମୀ—ଗତ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା କ୍ରୀ ୨୦ ଶେ
 ମଧ୍ୟରୁ କ୍ର ୨୦ ଶ ଏବଂ ଗତପୂର୍ଣ୍ଣିମା କ୍ର ୧୯୩୨
 ଶେ ମଧ୍ୟରୁ କ୍ର ୩୦୦ ଶ ଓ ଚର୍ଚ୍ଚି ମଧ୍ୟରୁ ଅନ-
 ଇ-ରକ୍ତମଣ୍ଡଳ ଉଦ୍ଭାସି ହୋଇଥିଲେ । ଏବର୍ଷ
 ଅନୁଭବରେ କ୍ର ୨୭ ଶ ଏବଂ ସାଧ୍ୟରେ କ୍ର ୨୯୯-
 ଶ ସଦ୍‌ସୁଧା କ୍ର ୩୯୯ ଶ ଉଦ୍ଭାସି ହୋଇଅଛନ୍ତି
 ଓ ଜାତୀକଲେଜ ସଂଗୋଳସ୍ଥାନ ପାଇଅଛି ।
 ମୋଟ ସଂଖ୍ୟା ଗତପୂର୍ଣ୍ଣିମା ପ୍ରାୟ ସମାନ
 ରହିଅଛି କିନ୍ତୁ ଗତ ଦୁଇବର୍ଷ ଶତକ୍ରମେ କ୍ର ୨୫୫
 ଦୁଇବର୍ଷର ହେବା ପୁଲେ ଏବର୍ଷ ଶତକ୍ରମ
 କ୍ର ୨୦ ଶରୁ ଉଦ୍ଭା ପାଶ କରବାର କଥୁର
 ଦୁଅଇ । ଏ ଅଂଶରେ ଫଳ ମନ ହେବାକୁ
 ଜଣାଯାଏ ।

ଏଠା ଉପକରଣା କଲେଜର ଫଳ ବଡ଼
 ଘୋରମାୟୁ ଅଟେ । ଗତ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା କ୍ର ୮ ଶ
 ପ୍ରତିକ୍ଷାପିକ ମଧ୍ୟରୁ ଦେବତା ଏକଜଣ ଓ
 ଗତପୂର୍ଣ୍ଣିମା କ୍ର ୧୯ ଶେ ମଧ୍ୟରୁ କ୍ର ୩ ଶ ଉଦ୍ଭାସି
 ହୋଇଥିଲେ । ଏବର୍ଷ କ୍ର ୨୦ ଶ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା
 ଦେଲେ ମାତ୍ର ଦେବତା କ୍ର ୨ ଶ ପାପ ସଂଖ୍ୟା-
 ରେ ଦୁଇବର୍ଷର ଦେଲେ । ପୂର୍ବ ଦୁଇବର୍ଷ ପର
 ଏବର୍ଷ ମଧ୍ୟ ଅନୁଭବସାଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଆର
 କୌଣସି ଗ୍ରନ୍ଥର ନାମ ନାହିଁ । ସୁଦ୍ଧି ସେହି
 ଦୁଇଜଣ ପାପ କରୁଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ପୁରୁଣା
 ଗ୍ରନ୍ଥ ଏବଂ ଚର୍ଚ୍ଚି ମଧ୍ୟରୁ ଏକଜଣ ପ୍ରକୃତ ଫଳରେ
 ଏ କଲେଜର ଗୁରୁ ନୁହେଁ । କମାନର ହେ-
 ଚେନବର୍ଷ ମନଫଳ ଘଟିବା ବଡ଼ ଦୁର୍ଲଭର
 କଥା ଅଟେ । ତ ବାବଦରୁ ଏପରି ହୋଇଅଛି
 ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ଅଧ୍ୟାପକ ବା ଗୁରୁ ହିଏ କାର୍ଯ୍ୟ
 ଏବଂ ଆସିଲୁସେ ଅନୁସଂହାର କରବା ଉଚିତ ।
 ଓଡ଼ିଆରେ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା କମେ ବୁଦ୍ଧି ଦେବତା
 ଅର୍ଥା ଦେଉଥିବ ଚର୍ଚ୍ଚିରେ ଏପରି ବର୍ଣ୍ଣ ଦେଖି
 ଜାଣିବ ସମସ୍ତ ଓଡ଼ିଆବାସିକର କର୍ମପଦଃ
 ଶିକ୍ଷିତ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଅର୍ଥାତ୍ ଗାଉଁ ଏବଂ ସମ୍ପ୍ର ଏକାନ୍ତ
 ମନୋଯୋଗ ପୁସ୍ତକ ଚିନ୍ତାକର ପ୍ରକାଶ

କରନ୍ତୁ । ଏମନ୍ତ ସମୟରେ ଚର୍ଚ୍ଚିକୁ ଦେବତା
 ନୁହେଁ ।

ଓଡ଼ିଆଗଜେଟ୍ :

ଓଡ଼ିଆଗଜେଟ୍‌ର ଗ୍ରାହକବୃଦ୍ଧିର ପ୍ରଧାନ
 ଉପାୟ ଚର୍ଚ୍ଚିର ମୂଲ୍ୟ ଉଣା କରବା ଦେଉଅଛି ।
 ମାତ୍ର ଦେବତା ମୂଲ୍ୟ ଉଣା ହେଲେ ଯେ ଅବଲ
 ବଢ଼ିବ ଏପରି ଆଶା କରାଯାଇ କି ଯାଏ ।
 ସେଥିରେ ସଦ୍‌ସାଧାରଣଙ୍କ ପ୍ରୟୋଜନସ୍ୱରୂପ
 ସୁରୁତ୍ୱବା ଉଚିତ । ସମ୍ପ୍ରତି ଓଡ଼ିଆ ଗଜେଟ୍‌ରେ
 ଆଇନ ଆଇନର ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତିକ ଏବଂ ଆଇନାଦ୍ୱ-
 ସାର ଯେ ସମସ୍ତ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷକ ପ୍ରକାଶ ଦେବା
 ନିତାନ୍ତୁ ଅବଶ୍ୟକ ସେ ବିଜ୍ଞାପନମାନ ଏବଂ
 ଏଥିରୁ କର୍ମଗୁଣ ନିୟୋଗ ଓ ଦାୟିତ୍ୱବୋଧର
 ସରକାରୀର ପ୍ରଭବ କେତେକ ବସୟ ପ୍ରକା-
 ଶିତ ହୁଅନ୍ତୁ । ରେଭନ୍‌ସାକୋର୍ଡ଼ିକ ସରକାରୀ
 ନିରମାଣ ପ୍ରକ୍ରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଥିଲ ଏବେ
 ଦେଉ ନାହିଁ ଏବଂ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷକ କେବଳସ
 ସାହେବ ଓଡ଼ିଆର କମିଶ୍ନର ଥିବା କାଳରେ
 ଶ୍ରେ ସମସ୍ତ ବସୟ ଓଡ଼ିଆଗଜେଟ୍‌ରେ ପ୍ରକାଶ
 ହେବାର ଅନେକ ଦେଉଥିଲେ ଯଥା କହାଉ-
 ଯର ବୁଦ୍ଧି ଓ ଫଳର ଅବଗ୍ରା ବାଣିଜ୍ୟକ୍ରମର
 ଅନୁବାନ ରାମାଳ ଓ କର-ମୁଲ୍ୟ ବଦଳଣ
 ଉଦ୍ୟତ ବାଦାସରୁ ବୁଝିବାକୁ ଅବଦେଶର ପ୍ରକା-
 ରରେ ପ୍ରକାଶ ହେଲ ଉତ୍ତରୁ ବହୁତ ବଳରୁ
 ରହିତ ହୋଇଅଛି । ଏହାସତ୍ତ୍ୱ ପ୍ରକାଶ ବଦଳା-
 ନିମନ୍ତେ ଅନୁବାନ ଓ ଜାତୀକ ମହକୁମାର
 ଦେବତା ବୁଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲ । ସେହି କାଳରୁ
 ସରକାରର ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ଦୋଇ ଅସୁଅଛି
 ପଥର ଗେଡ଼ି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟୟ ବଢ଼ିଥିଲ
 ଭାବା ସଫଳ ହେଉ ନାହିଁ । ଏହାସତ୍ତ୍ୱ ରହିତ
 ଦେବତା କୌଣସି କାରଣ ଆଇନାରେ ମାତ୍ର
 ଅନୁମାନଙ୍କ କଲେଜରେ ଏହା ସବୁ ପ୍ରକାଶ
 ଦେବା ଉଚିତ ଏବଂ ଉଦ୍ଭାସି ଗଜେଟ୍‌ର ଅବଲ
 ବଢ଼ିବାର କଥା । ଯେବେ ହୋଇଯିବ ସେ
 ଆଇନ ଓ ଆଇନର ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତିକ ସାଧାରଣରୁ
 ଚିଣ୍ଡାଲିବା କାରଣ ସରକାରଙ୍କର ଓଡ଼ିଆଗଜେ-
 ଟ୍‌ର ଉଦ୍ଭାସି ନିଗ୍ରନ୍ତ ପ୍ରୟୋଜନ ଏବଂ କେତେକ
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧିତ ହେଲେ ଯଥେଷ୍ଟ ଦେଲ
 ଯେବେ ଓଡ଼ିଆଗଜେଟ୍‌ରେ କେତେକ ବସୟ
 ପ୍ରକାଶ କର ବିନା ମୂଲ୍ୟରେ କେତେକଗୁ
 ଗଜେଟ୍‌ କଲେଜ କଲେ ମଧ୍ୟେଷ୍ଟ ହେବ ।

ଏଥିରେ ଗଜେଟ୍‌ର ପ୍ରକା ଏବଂ ମହକୁମା ଉଦ୍ଭାସି
 ଉଣା ପ୍ରକା ଏବଂ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକସଭାର ପ୍ରକାଶ-
 ନାକ ସେଲେ ଉଣାବ୍ୟୟରେ ବିକା ହୋଇ-
 ଯାରେ ତାହା ଦେବା ଉଚିତ । କିନ୍ତୁ ଗଜେ-
 ଟ୍‌ର ଅବଲ ବଦଳାବା ଅବଶ୍ୟ ବାଞ୍ଛନୀୟ ଓ
 ଚର୍ଚ୍ଚିର ବଦଳାବଦ୍ଧ ପୁସ୍ତକ ହୋଇଥିବା ପ୍ର-
 ଚ୍ୟାଣେ ମହକୁମାର ବ୍ୟୟ ଉଣା ନ କର ପ୍ରଥ-
 ମେ ସଦ୍‌ସାଧାରଣଙ୍କ ମନୋରଞ୍ଜନ ନିମନ୍ତେ
 ସରକାରୀବସ୍ତୁରୁ ସୁପ୍ରାପ୍ୟ କରସ ସମ୍ଭାବନା
 ଅନୁଭା ବହୁକାଳ ଚର୍ଚ୍ଚିରେ ଦେଇ ବଢ଼ିବା
 ଉଚ୍ଚ । ଯେବେ ସରକାରରେ ବହୁ ଫଳ ତ
 ହେବ ତେବେ ବ୍ୟୟ ସଂକ୍ଷେପର ଚେଷ୍ଟା କର-
 ବାକୁ ହେବ ।

କେହି କହୁଛନ୍ତି ଯେ ବ୍ୟୟ ବସୟମାନ
 ଓଡ଼ିଆଗଜେଟ୍‌ରେ ଦେଲେ ଚର୍ଚ୍ଚିର କଲେ-
 ବର ସରକାର ପ୍ରକା ଉଦ୍ଭାସି ବୁଦ୍ଧି ଦେବ । ଏ-
 ଅଳ୍ପ ଅନୁମାନେ ବହୁ ଯେ ଗଜେଟ୍‌ ଗଳା-
 ଉଦ୍ଭାସି ଗୁରୁ ମାତାକି ଦାତରେ ପଛ ସେ
 ପ୍ରକାଶକମା ପୂର୍ବକ କାର୍ଯ୍ୟ ହଲେ ବ୍ୟୟ
 ବଢ଼ିବ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେପରି ଘଟଣାରେ
 ଗଜେଟ୍‌ ମୂଲ୍ୟ ଦେଉଥିବ ଚର୍ଚ୍ଚିରେ ଅଧର୍ଯ୍ୟକ
 ଅନେକ ପ୍ରାଣ କଷ୍ଟ ହେଉଅଛି । ଏଥିର ଦେ-
 ବୋଟି ଉଦ୍ଭାସିକ ଦେଖାଉ ଅଛି ! ବାଲକୋ-
 ଟ୍‌ର ସରକାରୀରମାନ ଗଜେଟ୍‌ରେ ଯାହା ଶ୍ରାପା
 ହୁଅଇ ତାହା ଅଧିକାଂଶ ମହକୁମାସମ୍ପର୍କୀୟ
 ଅର୍ଥାତ୍ ଦେଉଁ ସମୟରେ ବସର ଫାଲ୍‌ସରେ
 ମାସବଦାର ସାଲ୍‌ସମାନି ଉଦ୍ଭାସି ପଠାଇବାକୁ
 ଦେବ ଏବଂ ଦସ୍ତର ସମକ ଦେଉଁବ୍ୟ ଉପର
 ସଂଗୋଷ୍ଟିକ ବା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଦେଲ ଏହାସତ୍ତ୍ୱ
 ଥାଏ ଏବଂ ସମସ୍ତ ହେ ଗୋଟିଏ ବଡ଼-
 ଚଳଣାରେ ଦୁଇପୃଷ୍ଠା ଦାତାରି ଥାଏ । ଏହାସତ୍ତ୍ୱ
 ଜନସାଧାରଣଙ୍କର ଜାଗିବାର ବିଧି ପ୍ରୟୋ-
 ଜନ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହା ଶ୍ରାପକର ଗଜେଟ୍‌ର
 ଉଦ୍ଭାସି ବଦଳାବା ବିନା ଅଳ୍ପ ବହୁ ଫଳ ନାହିଁ ।
 ସରକାରୀ କୁଲକାଲକର କରପୁରାଣର
 କଲକାଲ ଉଦ୍ଭାସିଗଜେଟ୍‌ର ଏକପ୍ରମୁଖ ପାଠ୍ୟ
 ଏବଂ ଚର୍ଚ୍ଚିମଧ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଅଇ ମାତ୍ର
 ଓଡ଼ିଆଗଜେଟ୍‌ର ଗ୍ରାହ୍ୟ ଏବଂ ପୂର୍ଣ୍ଣା ପ୍ରାଣ ଅଧ-
 ଶାରି କରୁଅଛି ଏବଂ ଓଡ଼ିଆ ଓ ଉଦ୍ଭାସି
 ଉଦ୍ଭାସିଗଜେଟ୍‌ରେ ବସ ସାଧୁଅଛି । ଓଡ଼ିଆ-
 ଗଜେଟ୍‌ରେ ଉଦ୍ଭାସି ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷକ ପ୍ରକାଶ ଦେବା
 ଅବଶ୍ୟକତା ବିଧି ମାତ୍ର ଜଣାଯାଉ ନାହିଁ ।

ଅନୁମାନକର ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ ସବୁ ଡାକ ମାତ୍ରରେ ଯେଉଁ-
ମାତ୍ରାକୁ ନୁହେଁ କାହିଁକି ସବୁ ଶବ୍ଦ କହ ଏବଂ ମଧ୍ୟରେ
ହେଉଥିବା ସବୁ ଶବ୍ଦ କହ ବୁଝାବୁଝି ନେ ମାତ୍ରକ ଭାବ
ଉପରେ ସବୁକରି ବାହାର ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ପ୍ରେମକ୍ଷଣପତ୍ର ।

ପଞ୍ଚପ୍ରେମକର ମତାମତ ନମନ୍ତେ ଅମ୍ଭେ-
ମାନେ ଦାୟୀ ନୋହୁଁ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳଖଣ୍ଡିକା ସମ୍ପାଦକ
ମହାଶୟ ସର୍ମାପେତ୍ର
କମ୍ପୁଲିଷ୍ଟ ଦେବେକ ପଞ୍ଜିକା ଅପରାଧ
ଶକ୍ତିକାରେ ଶ୍ରୀମତୀ ଦେବି ବାଧ୍ୟତା କରଣା-
ଦେବେ ।

ଅନୁଭବରୁ ନିର୍ଦ୍ଦାୟକ ନ ହୋଇ ଶ୍ରୀ ବାବୁ
ସମନାୟକଙ୍କୁ ଅବଦାନ ଭାବ ଉତ୍କଳ-
ୟୁ କବିଶାସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଉପେନ୍ଦ୍ରବ୍ରହ୍ମଚରୀ ସମା-
ଲୋଚନା କରୁଥିବାର ଦେଖି ଓ ଶୁଣି କହ
ଅଛାନ୍ତୁ ଦୋରାଧି । ମାତ୍ର ଦୁଃଖର ଉପଶୁ
ଏହି ନେ ନାଦାସ ହାଉଣୁକୁ ହୁଏ ସମାଲୋ-
ଚନା ଅମୂଳ ପାଠ କରି ପାଠୁ ନାହିଁ । ଗର
୯ ମ ସଂଖ୍ୟା ଉତ୍କଳ-ପ୍ରଭାରେ ପ୍ରକାଶିତ
ହୋଇଥିବା ସମାଲୋଚନାର ଅଂଶ ଦେଖି
ଅମୂଳ ଦେବେକ ସନ୍ଦେହ ହୋଇଅଛି । ଅ-
ଶା କରୁଁ ସମନାୟକ ବାବୁ ଅନୁପ୍ରସ୍ତ କରି
ଭାବା ଶୁଣି ଦେବେ ଏବଂ ସେ କହେ କର-
ଷେଷ ଉଦ୍ଦାୟକେ ସମାଲୋଚକ ନୁହନ୍ତି
ବୋଲି ସେ ଅପକା ଦେଉଅଛି ଭାବା ଅପରେ
ଦୁଇ କରି ବାଧ୍ୟତା କରବେ ।

ପଞ୍ଚପ୍ରେମକ ନିବନ୍ଧରେ ଯେ ଦୋଷ ନାହିଁ
ଭାବା ଦେହ ବହୁତାପ ନାହିଁ । ଯେଉଁ
ଭାବର ସମ୍ପର୍କାତ୍ମକତାର ସମାଲୋଚନା
କରି ଅମୂଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନୁହେଁ । ତେବେ ୯ ମ
ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରଭାରେ ଉକ୍ତ ବାଚ୍ୟମାନ ଅମୂଳ
ଅଲୋଚ୍ୟ, ବାଚ୍ୟ ଉତ୍କଳ-ସାହିତ୍ୟ-ଉଦ୍ୟାନ-
ରେ ଅମ୍ଭେ ସବାବଦାଣ୍ଡ ଭୁମିର ବା ସାରତା-
ପୋତ ନୋହୁଁ । ତେବେ ଯଦି ଯଥେ ଭାବା
କେଉଁଠି ବା ଶୁଣି ଭାବାର କହିବ । ସମ-
ନାୟକଙ୍କୁ ଓ ଉପେନ୍ଦ୍ରବ୍ରହ୍ମଚରୀ ମନା ବା
ପ୍ରଶଂସା କରି ଅମୂଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନୁହେଁ । କଳ-
ସନ୍ଦେହ ଉତ୍କଳର ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।

ଏକପକ୍ଷରେ ପ୍ରକାଶକେତେ ଶୁଦ୍ଧ ବି-
ଶେଷ ବିବଦାନ କରଣରେ ବିବେକ ବି
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ଭାବା ଦେବେ ସେହି ଶୁଦ୍ଧ-

ମାନକ ସାଦାସ୍ୟ ବିଳା ଅନ୍ୟ ଉପାୟରେ ତା-
ଣିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଅପରପକ୍ଷରେ ବିଜ୍ଞାନ
ଓ ଅଭିଜ୍ଞରେ ଶରମାନ ଏକ ଦୃଷ୍ଟିଅର୍ଥରେ
ସବୁ ଓ ସବୁଦା ବ୍ୟବହାର ହୁଅନ୍ତି । ସାହି-
ତ୍ୟରେ ସେପରି ବ୍ୟବହାର ଅତି ବିରଳ
ଦେଖାଯାଏ । ଦାବ୍ୟତାରେ ଏହି ଶୁଦ୍ଧ ଉଦ୍ଦେ-
ଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର ହୋଇଥାଏ । ବିଜ୍ଞାନ ଓ
ଅଭିଜ୍ଞରେ ସେପରି ଦେବା ସମ୍ଭବ ନ ଥିଲେ-
ହେଁ, ଦାବ୍ୟତା କଥା ଭେଦିବ ଆଉ, ବିଜ୍ଞାନ
ଓ ଅଭିଜ୍ଞର ପ୍ରକୃତ ଅର୍ଥର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ପାଇଁ
ଶ୍ରୀମତୀ ସମନାୟକ ଅଛନ୍ତି ନାହିଁ । ତହିଁରେ ପୁଣି
କମନାକେ ପାଠକମାନଙ୍କ ଅନୁମାନ ଓ ଅପର
ଉପରେ କରୁଥିବା କର କରଣା ଲେଖି ଥାନ୍ତି ।
ଏପରି ପ୍ରକାରେ ସମନାୟକଙ୍କୁ ଉକ୍ତ
ଅଂଶମାନଙ୍କର ଯେଉଁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଦେଇ ଥିଲେ
ଭାବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇ ପାରେ
ବି ନା ଭାବା ଦେଖା ଯାଉ । ସେ କମ୍ପୁଲିଷ୍ଟ
ଉକ୍ତାଂଶରୁ ଅବରଣ ଘଟିବି-କରାନ୍ତୁ ଅଶ୍ରୀମ
ଓ ଅପାଠ୍ୟ ହୋଇ କହନ୍ତି ।

“ଦେବନା ସବୁ ଲୋକେ + + + + ।
ବନ୍ଦୀ ସେ ବଡ଼ ଭୟାକୁ ଗୁଣସେ ।
କପିଳେ ବିହେବଦୟକୁ ଦେବ ।
କରଣକଳ ଦେଉଥିବ ଜାଳି,

ବସି ଏକା ଶୁଣି । ବହୁଥିବ ନିବ ପ୍ରାଚିନଲକ୍ଷୀ”
ସାତା ବହୁଭୟାକୁ, ମୁଖସହାସ ବନ୍ଦୀ
ହୋଇଅଛନ୍ତି, ଦୁଃଖ ସହିଲେକ ନୁହନ୍ତି,
ବିହେବଦୟକୁ ଶର ଶକ୍ତି ବଶକୁ ଅସିବା
କଥାମାନ ସମତନ୍ତ୍ରକର କହିବା ଦୁଃଖୀୟ
ପର ଦୋଷ ଦେହ ନାହିଁ । “ବିରହକଳ
ଦେଉଥିବ ଜାଳି” ଓ “ପ୍ରାଚିନଲକ୍ଷୀ” ଏହି ଶର
ବିଦ୍ୟାସ ନିବନ୍ଧ କାମୁକତାର ପରତପ୍ତ ଦେହ
ଅଛି ବୋଲି ମନେ କରି ଦୋଷ ହୁଏ ସମନା-
ୟକଙ୍କୁ ଏହି ଉକ୍ତାଂଶଟିଏ ଏକେତର
ଅଶ୍ରୀମ ମନେ କରି ଅଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଏଥିରେ ସେ
ଦେବକ ଭାମୁବତୀ ଓ ଅବରଣ ପ୍ରକଟିତ
ଦେଉଅଛି ଭାବା ଅମୂଳ ପ୍ରକାଶକ ବି ବୁ-
ନାହିଁ । “ବିରହ” ଓ “ପ୍ରାଚି” ସଦୃଶ୍ୟକୁ
ସଦ ସମନାୟକଙ୍କ ବାବୁ ଦେବକ ସେହିଠାରେ
ପାଶକରଣ ଅଛି ସେହିଠାରେ ବ୍ୟବହାର ହୁଏ
ବୋଲି ଜାଣିଥାନ୍ତି ତେବେ ଏହା ବଡ଼ ଅନ୍ୟା-
ୟ ଓ ଦୁଃଖର ଉପଶୁ ବୋଲି କହିବାକୁ ହେବ ।
ବିବେକରେ ମଧ୍ୟ “ବିରହ” ଶବ୍ଦ
ପ୍ରୟୋଗ ଥିବାର ଦେଖାଯାଏ । “ବିରହ”

ଦେବକ ଶ୍ରୀ ଓ ସାମିର ବିହେବକୁ ଦୁଃଖୀ
ନାହିଁ । ସମାଲୋଚକ ମହାଶୟ ବି ଦେବେ
ମେଦକା, ବିଷ, ଅମର, ବିଦଗ୍ଧପ୍ରାମଣୀ ପ୍ରଭୃତି
ଉପମାନ ବିଧାଇ ଓଲଟାଇ ଦେଖି ନାହାନ୍ତି ।
ବିଶେଷତା ବିଦଗ୍ଧପ୍ରାମଣୀର ଦୁଃଖପ୍ରକାରରେ
“ପ୍ରାଚି” ଶବ୍ଦର ଦେବେ ଅର୍ଥ ଏବଂ ବିରହ
ବ୍ୟବହାର ହୁଏ ବାହା ବିଷୟ ରୂପେ ଦେଖାଇ
ଦିଅ ହୋଇଅଛି । ଥରେ ଦେଖିଥିଲେ ସମ-
ନାୟକଙ୍କ ବାବୁ ଅତି “ପ୍ରାଚି” ବି ପାଶକତା-
ମୁକ୍ତାବ୍ୟକ୍ତିକ ବୋଲି କହିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କର
କି ଥାନ୍ତେ ସେ ଉତ୍କଳ ପ୍ରକାଶ ନେ “ପ୍ରାଚି”
ଶବ୍ଦ କିଶୁକି ପଦପ୍ରଭାବରେ ପ୍ରୟୋଗ କର
ହୋଇ ଥାଏ । “ପ୍ରାଚି” ବି ଇଂରାଜୀ Love-
ଶବ୍ଦର ପ୍ରକାଶକ ବୋଲି କୁହାଯାଇ ପାରେ ।
“ବିରହକଳ ଦେଉଥିବ ଜାଳି । ବସି ଏକା
ଶୁଣି-ବହୁଥିବ ନିବ ପ୍ରାଚିନଲକ୍ଷୀ” ଏହି କଥା-
ମାନ ଯେଉଁଠାରେ ଦାଖିଲ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ନାହିଁ
ସେଠାରେ ପ୍ରୟୋଗିତ ହୋଇ ପାରେ । ଦୋଷ
ହୁଏ ଅମୂଳକର ଅଧିକୃତସମାଜର ଅବସ୍ଥା
ଯେପରି ବହିରେ ସମନାୟକଙ୍କୁ ଏକ
ଜଣ ଶ୍ରୀ ଓ ଏକ ଜଣ ପୁରୁଷ ମଧ୍ୟରେ ଦେବେ
ଦୁଇ ନିଷାମ ଓ ପବିତ୍ର ବନ୍ଧୁତା ହୋଇ ପାରେ
ଭାବା ଅନୁମାନ କରି ପାରିବେ ବି ନା ଅମୂଳ
ସନ୍ଦେହ । ଯଦି ଏହିଭାବରେ ଉପୋଦେଶ
ଉକ୍ତାଂଶରୁ ଦେଖାଯାଏ ଭାବା ଦେବେ ସମ-
ତନ୍ତ୍ରକର ସେପରି କହିବା ଦୁଃଖୀୟ ବୋଲି
ଦେଖାଯାଉ ନାହିଁ । ତାରଣ କର ଅପକାକୁ
ଅଶ୍ରୀମ ଓ ମାର୍କଣ୍ଡେୟ ମୁକ୍ତାବ୍ୟକ୍ତିକ ସମ୍ପର୍କିତ
ଦେଲେପରି ମନେ କରି ଅଛନ୍ତି ଯେ ସବୁ ଦାଖ-
କିଶାବଦ ବିଷୟକେତେ ମୁକ୍ତାମାନେ ସମନାୟ-
କଙ୍କ ବାବୁର ପର “ପ୍ରାଚି ଓ ବିରହ” ଶବ୍ଦ-
ଦୁୟକୁ ପାଶକତାବ୍ୟକ୍ତିକ ବୋଲି ପ୍ରକାଶ
କରିବେ ନାହିଁ । ଅମୂଳରେ ଉକ୍ତାଂଶର
ଏହି ଅର୍ଥ ହୋଇପାରେ । ସାତା ସତା, ସାମା
ଅର୍ଥାତ୍ ସମତନ୍ତ୍ର ଭାବର ଏକମତ ପ୍ରାଣ ଓ
ପ୍ରାଚି ଅର୍ଥାତ୍ ସତ ବା ସନ୍ତୋଷର ଏକମାତ୍ର-
ଅଧାର ବା ପାତ୍ର ଅଟନ୍ତି, ବିହେବ ଦେହ ବା-
ଲର ବଡ଼ ଉପାଦେଶକ; ସମତନ୍ତ୍ର କହୁଅଛି
ମୁଁ ଯାହାର ଏକମାତ୍ର ପ୍ରାଣ ଓ ସୁଖର ପ୍ରାଣ ସେ
ମୋକଳା ବହୁଥିବ ନିବ ଏପରି ଅର୍ଥ କହିବା
ନେ ଅମୂଳ ପ୍ରମ ଥିଲେ ସମନାୟକଙ୍କୁ
ଭାବା ସଂଶୋଧନ କରି ବାଧ୍ୟତା କର-
ବେ ।

“ଦୁଷ୍ଟମ ବଦାୟ ଚନ୍ଦ୍ର ଶୁକ ସେ ଭବନ
 “କୃତ୍ରିମତ୍ୟ ଦେଖାଇ ଭାଷେ କେତୁ ପୁନ ।”
 ସମନାୟପୁଣ୍ୟକାବ୍ୟ ମତରେ ଏହା
 ସ୍ମରଣକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନୁହେ । ବୋଧ ହୁଏ ଯେଉଁ
 ଦୁଷ୍ଟି “ଦୁଷ୍ଟମ” ଶୁଦ୍ଧି ଅନ୍ୟ ଅତୁଳି ମାତ୍ର ନାହିଁ
 କେତୁପୁତ୍ରରୁ ହିତ୍ୟ ବୁଝିବାର ଉଚିତ ଥିଲା
 ସେ ବୋଧ ହୁଏ ଯାଗିଶାର ନାବାଣି ଯେ ବକ
 ବାଳକପ୍ରକୃତର ପ୍ରକୃତ ଭବି ଅକଳ ବରଦା-
 ଯେ ପ୍ରକୃତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ପ୍ରକୃତର
 ଅକଳ ବର ଚାହା ତନସାଧାରଣର ଦୁଷ୍ଟିର
 ଅନୁଗ୍ରହରେ ରଖିବା ପାଇଁ କର ଯେତେଦୂର
 ପ୍ରୟାସୀ ହୋଇଅଛନ୍ତି ତାହା ତାଙ୍କ ସ୍ମରଣସା-
 ସରୁ ପ୍ରକାଶ ହେଉଅଛି । ତେବେ ଅନ୍ୟ କୌ-
 ଶମି ବାଳକପ୍ରକୃତର ଛବି କବି ଦେଖାଇ
 ପାରିଆନ୍ତେ କି ନା ତାହା ଉକ୍ତର ବେଦନ
 ଦୂର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଭବେକର ହୋଇପାରେ ନାହିଁ
 ପର ଓ ଧୂଳି ଅଂଶମାନ ଉକ୍ତର ବରଦାୟ
 ଅନୁମୋଦେ ତାହା ବବେଦନା କର ପାରିଆନ୍ତି
 ସମନାୟପୁଣ୍ୟ ବାବୁ ସେପରି ଭାବରେ ଉକ୍ତର
 ଚର ଅରଣ୍ଡି ସେଥିରୁ ପ୍ରକାଶ ସେ ବେଦନ
 “ଦୁଷ୍ଟମ ବଦାୟ” ଶୁଦ୍ଧ ଦେଖାଇବା ବଦ-
 ନର ଏକମାତ୍ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା, ସେପରି ବହୁ
 ସମ୍ଭବ ହେଉ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ ମତରେ ସମନା-
 ଯପୁଣ୍ୟ ବାବୁ ସ୍ମରଣକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହିତ୍ୟ ଆଖି ଗୁଲାଇ-
 ଥିଲେ ତଳ ହୋଇଆନ୍ତା । ପ୍ରକୃତ ଭବି
 ଅକଳ ବର ବା ସ୍ମରଣକର୍ତ୍ତବ୍ୟର କଥା ?
 ତାହା ହେଲେ ସମନାୟପୁଣ୍ୟକାବ୍ୟ ମତାନୁ-
 ସାରେ ହିତ୍ୟ ସାବେଦ ପାରିଆଇମଲସ
 ନାମକ ବାବୁଙ୍କର ଅଂଶମ ଓ ଭବନର ଉଦ୍ଦେ-
 ଶ୍ୟ ଶୁଦ୍ଧ ଅଭିତ କର ଦୁର୍ଭିକର ଯେତ ସୀମା
 ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି

“ବନ୍ଧୁଗଣ ଉଦୟ ଚନ୍ଦ୍ର ପର ।
 ବନ୍ଧୋତପରେ ଅମ କରା ତା ଧର ।
 “ବୋଲି ଦେଲେ ସୁମୁଖୀ ସକାଳ ମୁହିଁ
 ବନ୍ଧୁ ଶାବର ବର୍ଷା ପଡ଼ିଲୁ ତୁହି ।

ଏଠାରେ ସୀତା ଯେ ବନ୍ଧୋକ ଉପରେ
 ସମ୍ଭବତଃ ସ୍ତାପିତ କଲେ ଏବଂ ସମନାୟକ ସେ
 ଯାହା ସମନାୟକ ଉଦୟ ଚନ୍ଦ୍ରର ସଙ୍ଗେ
 ଭୁବନା କଲେ, ଏହା ସମନାୟପୁଣ୍ୟ ବାବୁ
 ଦୁଷ୍ଟମୀରୁ ମତେ ବରଦାୟ । ବନ୍ଧୁ ନିରାପେକ୍ଷ
 ଓ ବରଦାୟ ଭାବରେ ଚନ୍ଦ୍ରା କର ଦେଖିଲେ
 ଏଥିରେ ବହୁ ଦୋଷ ଥିଲା ପର ବୋଧ ହେଉ
 ନାହିଁ । ବନ୍ଧୋକତଳେ ଯେ ଦୁର୍ଭିକର

ସ୍ଥିତ ଯାହା ବୋଧ ହୁଏ ସାମାନ୍ୟ ସାମୁଦ୍ରିକ
 ସମନାୟପୁଣ୍ୟ ବାବୁ ପଢ଼ିଥିବେ । ପ୍ରକୃତ
 ଦୁଦୟ ଉପରେ କ୍ୟସ୍ତ କରବା ସାମୁଦ୍ରିକ ବୋ-
 ଲି କାହାରିରୁ ଅବଦନ ନାହିଁ ଏବଂ ଅଧୁନକ
 ସଦ୍‌ସମାଜରେ ଫଟୋଗ୍ରାଫ ପ୍ରକୃତ ରଚିତ ।
 ପ୍ରକୃତ ଭଲ ଯାତ୍ରୀର ଚିତ୍ର ବୋଲି ପ୍ରକାଶ
 ହୋଇଥାଏ । ତେବେ ସମନାୟକ ଅନ୍ୟଦୃଷ୍ଟିରୁ
 ବନ୍ଧୋକ ଉପରେ କି ରଖି ଅନ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ
 ସୀତା ସେ ଯାହାକର ଦୁର୍ଭିକର ସମ୍ପର୍କ ବଚନରୁ
 ବଦଳ ପାରିଆନ୍ତେ ତାହା ଅନୁମୋଦେ
 ଦେଖି ପାରୁ ନାହିଁ । ଏହା ସମନାୟକ
 ମତାନ୍ତରୁ ଦୃଶ୍ୟ କଲେ ଉପକୃତ ହେବ ।

ଏଠାରେ ବନ୍ଧୁଗଣଙ୍କୁ ବନ୍ଧୋକ ସଙ୍ଗେ
 ଭୁଲନା କି ବାରେ କରବର କି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 ଥିଲା ତାହା ଜାଣିବାକୁ ସମନାୟପୁଣ୍ୟକାବ୍ୟ
 ପ୍ରୟାସୀ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି । ସେ ବୋଧ ହୁଏ
 ବାବୁଙ୍କର ମତରେ ବେଦନ ଭବିକୃତର
 ଦେଖିଅଛନ୍ତି, ମାତ୍ର ଅନ୍ତର ସୁନବିରେ
 ଏହି ଅନୁମାନ ଦେଉଅଛନ୍ତି ଯେ ସୀତା ମୁଦିବା
 ପାଇଁ ସାମୁଦ୍ରିକ ସାଧି ନିଧାର ପକାଇବା ନି-
 ଯେ ସେ ବସ୍ତୁ ଫିଲ କରଥିଲେ, ତାହାର
 ଛବି ଦେଖାଇବା କବିଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ।
 ପ୍ରକୃତ ଭବି ନ ଥିଲେ ସେଠାରେ ସୂର୍ଯ୍ୟଦେ-
 ବକୁ ସଂଯୋଜିତ କର ନ ଥାନ୍ତେ । ତାରଣ
 ପ୍ରକୃତ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଏକ ପ୍ରଧାନ ଆରମ୍ଭ ଦେବତା
 ବୋଲି ସମସ୍ତଙ୍କଠାରେ ପରିଗଣିତ ହେଉ-
 ଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଉତ୍କଳ ଏକ ଜନ୍ମପଣରୁ
 ଜ୍ଞାନ ସେତେବେଳେ କାହାର ମତରେ ନ
 ଥିଲା । ପ୍ରକୃତ ଦଉ ମୁଦିବାକୁ ବନ୍ଧୁମାନ
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅରୁଣ ମନେ କରଥିଲେ ବୋଲି
 କହ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଅଛନ୍ତି । ବନ୍ଧୁଗଣର ସ୍ମରଣ-
 କରେ ସୂର୍ଯ୍ୟକୁ ସଂଯୋଜିତ କରବାରେ ବହୁ
 ବସ୍ତୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଛି, ତାହା ବୋଧହୁଏ
 ସାମୁଦ୍ରିକ-ଦାତର-ବଦାୟମାନଙ୍କୁ ଗୋଟିର ଥିବ ।
 ବାଚର ବାଚରେ ଯାଲଗାମ ।
 ଦଲଇ ଦଲଇ ନେଲା ପ୍ରାଣ ।

୧୫ । ୧୫ । ୧୫ । ଅପରାଧର ବସ୍ତୁ
 ଗୋଲେକ ସୁନା ଗୋଲେକ ଧନା

ଦଲପାପି ।

ବାବୁ ଦୋହର ମହାଶୟନୀର ଏକପମା	୪ ୯୯
ଦୋହର ଦୁର୍ଭିକର ବାସ	୪ ୯୯
ବନ୍ଧୁ ଦୋହରଦୁର୍ଭିକର ବାସ	୪ ୯୯
ବାବାବୁର ବନ୍ଧୁର	୪ ୯୯

ବିକ୍ରାପନ ।

Sita-mai-ki Andira

ସୀତା ମାୟ କି ଅଣ୍ଡିରା

ଅତୁଳ ରସସ୍ୟ, ଅତୁଳ ଦାଣ୍ଡ, ଅତ
 ତମଜାର ଦଃଖା, ଏପରି ପ୍ରସ୍ତୁତ ଭଲ-
 ଭାଷାରେ ଅବଧ ମୁଗୁତ ହୋଇ ନାହିଁ । ଅବାଳ-
 ଦୁର୍ଭବତାଙ୍କର ସୁଖପାଠ୍ୟ ଅଟେ ।

ମୂଲ୍ୟ ୩ ୦ ୦/୨ ମାତ୍ର
 କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ଏଣ୍ଡ୍‌ ପବ୍ଲିଶିଂ ହାଉସ୍‌ରେ ପ୍ରାପ୍ୟ

ଏକଦ୍ୱାରା ସଙ୍ଗସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଅ-
 ଯାଉଅଛନ୍ତି ଏ ଚିତ୍ତାର ଶ୍ରୀ ମହାଶୟନୀର
 ସକାଳ ୬ ଚଉଷ୍ଠ ଓ ଗୋର ଚଉଷ୍ଠ ହେଉ-
 ଥିବାରୁ କହିଁ ସମସ୍ତେ ମୋଟି ନୁହ ଓ ନିମ୍ନ-
 ଲିଖିତ ପରମାଗରେ ସଂଯୋଜିତ ବହୁତ ପଞ୍ଚ-
 ମାଗରେ ଅବଶ୍ୟକ; ଅରଏବ ପଦ ବେଢ଼ି
 ଉପରେକ୍ତ ଚିତ୍ରପାଠନୀ ଯୋଗାଇବା ସଙ୍ଗେ
 କଥାକୁର ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ତେବେ
 ହେଉ । ତେବେ ଯୋଗାଇ ପାରିବେ କାହା
 ଉଲ୍ଲେଖ କର ନ ପାରିବୁ । କି । ବହୁତକ
 ଦୁର୍ଭରୁ ନବର ସନି କୁମ୍ଭାସ ତା ୧୫ ରୁଖି-
 ମଧ୍ୟରେ ଦରଖାସ୍ତ ପଠାଇବେ । ଇତି ।

ରାମନନ୍ଦ କାନଗୋଇ
 ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରଭବିଷ୍ୟତ ବୋଦ ।

ଉଦମାଳାର ଅର୍ଥପୁସ୍ତକ

ସୁଲଭପାଠ୍ୟ ଉଦମାଳାର ପରଦର୍ଶିତ ସମ୍ପ-
 ରଣ—ଅର୍ଥପୁସ୍ତକ ଏକ ଅଣା ମୂଲ୍ୟରେ
 ଏବଂ ପ୍ରଣବଧିମାନଙ୍କ ଏକପଣା ମୂଲ୍ୟରେ
 କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ଏଣ୍ଡ୍‌ ପବ୍ଲିଶିଂ ହାଉସ୍‌ରେ ଓ
 ରାମପ୍ରସନ୍ନ ବାବୁଙ୍କ ନିକଟରେ ବନ୍ଧୁ ହେଉ-
 ଅଛି ।

ଶ୍ରୀ ମଳମଣି ସମ୍ପା,
 ରାମଗା

FOR SALE
 A Bullock-coach with or without
 bullocks.
 Apply to J. Vaughan, Missionary
 Outfack.
 ଏକଦ୍ୱାରା ସଙ୍ଗସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇବା ସାହ-
 ଅତୁଳ ସେ ଓଡ଼ିଶା-ମେଡ଼ିକାଲ୍‌ ସ୍କୁଲରେ
 ୧୮ ଗୋଟି ଭୁକ୍ତି ଖାଲିଅଛି । ଅଧ୍ୟକ୍ଷ

କାଳକ୍ରମେ ସ୍ୱା ପ୍ରଶଂସାପତ୍ର ସହଜ ଅସନ୍ତାପ୍ତ
ପୁରୀମାସ ୧୯ ଉତ୍ତମେ କଟକ ଜନରାଜ
ଦୁର୍ଘଟିତଲରେ କୁପସ୍ତିତ ଦେଲେ ମନୋମତ
କରାଯିବ ।

ପ୍ରକାଶନାଦି ସେକ୍ସମାନେ ପ୍ରଦେଶିକା
ଓ ମାଲକର ପଞ୍ଚାଙ୍ଗରେ ଉଦ୍ଘୋଷିତ ହୋଇଥିବେ
ଦେବଦଳ ସେକ୍ସମାନଙ୍କୁ ଏକ୍ସପ୍ରେସ୍‌ରେ ପ୍ରଦାନ
କରାଯିବ ।

ଶ୍ରୀକୋରମାନଙ୍କର ବିକାଳାଗି ଶୋ ୪ ୫
ଦୁର୍ଘଟି ଶାଳିଅଛି । କୋରମାନଙ୍କୁ ଓ ମୁସଲମାନ-
ଶ୍ରୀଲୋକ ଦେଲେ ମାସିକ ଦୁର୍ଘଟି ୫ ୮ ବା ୯
୫ ୧୦ ଲା କରି ଦିଆଯିବ ।

J. M. ZERAB.
ସମସ୍ତଦେଶେଷ୍ଠ ଓଡ଼ିଶା
ମେଡ଼ିକଲ ସ୍କୁଲ

For sale

A large Boat, 73 feet long by over
6 feet wide, very strong, built at
Sambalpur, containing 2 cabins, nice-
ly fitted, 6½ feet high, and 3 cabins
suitable for servants and crew, about
5 feet high. The 5 cabins are roofed
with wood and painted.

On view at Gurguria ghat, near the
Fort, Cuttack. Price Rs. 500.

ଏକ୍ସପ୍ରେସ୍‌ରେ କୋରମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦେଶିକା
ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଶୋ ୪ ୫ ଫୁଟରୁ ଓ ୨ ଫୁଟରୁ
ଦେଖି ଚୋଡ଼ା ଗୋଟିଏ ଅଧିକ ମଲ୍ଲରୁ କର
କୋଟି ଅର୍ଥାତ୍ କୋଟି ଚକ୍ରପୂର୍ଣ୍ଣେ କାରକାଟି-
କଥା ଗଡ଼ମଡ଼ିଆ ଘାଟ ଇଲେ ମୋଡ଼ିଏ ଅଛି ।
ସେଥିରେ ୨ ୫ ଫୁଟ ଉଚ୍ଚ ୨ ଗୋଟାକାମଡ଼ା
ଉତ୍ତମରୂପେ ସଜିତ ହୋଇଅଛି । ଅନ୍ୟ ମାଟି
ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରକରକ ଗାଲି ୫ ଫୁଟ ଉଚ୍ଚ
୩ଟା କାମଡ଼ା ଅଛି । ଏହା ୫୦୦ ମାଲକର ଶର
ଛାଠକାରୁ ନିର୍ମିତ ହୋଇ ଉତ୍ତମରୂପେ ରକ
ଦିଆଯାଇ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦୦ ଟଙ୍କା

ଗ୍ରାହକ ଦେଖିବାକୁ ଲାଜି କଲେ ଉତ୍ତ-
ମେସ୍ତ୍ର ଗ୍ରାହକେ ଯାଇ ଦେଖିପାରିବେ ।

ଯେ କେହି ଏହି ବୋଟ ନେବାକୁ ଲାଜି
କରନ୍ତ ସେ କଟକ ଗାଡ଼ି ହିମିଷକ ରେକର୍ଡ଼େଣ୍ଡ
କମିଶନର ଯାହାକି କଟକରେ ଥାଆନ୍ତୁ ବା
ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।

Apply to REV. J. VOUCHAN
Baptist Mission, Cuttack.

ପୂର୍ଣ୍ଣାୟ ଛାଳକେର ରକାକର ମନୁଷ୍ୟତା
ସେତେ କରକର ଦେବାର ଥିଲା ତାହା ସେତେ
ହୋଇ ଯିବାରୁ ସବୁକ୍ଷାଆରଣଙ୍କ ଜାଣିବା-
କାରଣ ଏହା ପ୍ରକାଶ କରାଗଲା ।

ବନାରସୀମାଳ ।

ବନାରସୀରେ ଅମ୍ବର ଗୋଟିଏ ଦାଣ୍ଡିକ-
କୋଠା ଅଛି ଏବଂ ଅନେକ ଘର, ମହାସଜା
ଏବଂ ଜମିଦାରମାନଙ୍କ ସହଜ ଅମ୍ବର କାରକାର
ଅଛି । ଅମ୍ବରକୋଠାରେ ବନାରସୀ ଜରକାର
କପଡ଼ା ପ୍ରଭୃତ ଯାଗାକୁରୁପ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ
କରନ୍ତ ଦୁସର ।

କେହି କୌଣସି ପଦାର୍ଥ ମଗାଇଲେ ବେ-
ନୁପେକଲ ପାର୍ଶଲରେ ପଠାଇ ଦିଆଯାଏ ମାତ୍ର
ସେହି ପଦାର୍ଥ ମନୋମତ ନ ଦେଲେ କମ୍ପା
ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟର ବୋଧ ଦେଲେ ଉକ୍ତ ପଦାର୍ଥ
ଅମ୍ବର କଟକକୁ ଡ୍ରାସିସ କରି ଦେଲେ ଅବଶ୍ୟ
ପ୍ରକୃଷ୍ଣ କରି ପସନ୍ଦନୁକାବର ପଦାର୍ଥ ପୁଣି
ପଠାଇ ଦେବୁ କମ୍ପା ଯଦି ଡ୍ରାସିସ ଦେବୁ ।
କମ୍ପା ମାଲ ମଗାଇବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ପଦାର୍ଥ ଯିବା-
ଅସକାର ତାଳମାସଲ ସହଜାକୁ ଦେବ ।

କମ୍ପାଲକ୍ଷଣ ପଦାର୍ଥମାଳ ଅମ୍ବର କୋଠାରେ
କରନ୍ତ କମିଟ୍ ସକଦା ପ୍ରସ୍ତୁତଥାଏ । ;—

ବନାରସୀ ଜରକାର ଶାଢ଼ୀ, ଜରକାର
ଧୋଇ କଦର, ଶାଢ଼ୀ ଧୋଇ କଦର, ଜରକାର
କୋଷି, କୋଟି, ଚୋଗା, କରକାପ, କାପ୍ରା,
ସକ୍ସୀ, ବନାରସୀ କୋଷି, ମଗ୍ଗିଲ, ଶିରରେ
କାଳକା ଫେଟା, ରୁମାଲ, ସାଲ, ନାନାପ୍ରକାର
ମୁଠା । ଏକରିଏ ଅଧିକ ଯେ କୌଣସି ପ୍ରକାରର
ପଦାର୍ଥ ବରକ କଲେ ତାହା ମଧ୍ୟ ପଠାଇ
ଦିଆଯିବ ।

ରୁପାର ବିଲିକର ଦାତାକାଉଦା ପ୍ରଭୃତ
କମ୍ପାର କରକାରକୁ ଅନେକ ଦେଲେ ଅଧି-
ସୁକର ରୂପେ କରକାର କମ୍ପାନୀ ଦିଆଯିବ
ମାତ୍ର କେତାକି କରକାର ଅନୁମାନକ ତୃତୀୟ
ମୂଲ୍ୟ ଅଗ୍ରମ ପଠାଇବାକୁ ଦେବ ।

ଅମ୍ବର କଟକକୁ କେହି ସତ୍ତା ଲେଖିବାକୁ
ଲାଜି କଲେ ଉକ୍ତ କମ୍ପା ଇଂରେଜୀ-ଭାଷାରେ
ଲେଖି ଅପରାଜ ସୁର କାମ ଯାମ ପ୍ରାପ୍ତରୂପେ
ଉତ୍ତମେ କର ଦେବ ।

ଓ ଯାକୁମଲ ଗୋଲାନାଥ ।
କୃଷ୍ଣଗଲା ପାଟକ, ବନାରସୀ ।

ପ୍ରକାଶନାଦି-ସୂକଥାଲନ ।

ଅର୍ଥାତ୍ ସତ ୧୮୮୫ ଘାଟର ଅ ୮ ଲକ ।
୧୮୫୯ ଘାଟର ଅ ୧୦ ଲକ ବଦଳରେ ଏହି
ଅଲକର ଦେଲେ ଅଧି ଓଡ଼ିଶାରେ ଚଳୁ-
ଅଛି । ଏହି ଅଲକର ସମ୍ପଦାୟୁଅଂଶର ସମକ
ଓଡ଼ିଶା ଅନୁକାବ, ଟୀକା ଓ ଲେଖକେଣ୍ଡ ଗ-
ବର୍ଣ୍ଣିତକ୍ରମେ ପ୍ରମୁଖ ଏହି ଅଲକବନାକୁ
ନିୟମାବଳୀ ଶାଣ୍ଡିଏ ପ୍ରସ୍ତୁତକାରରେ ଧନ୍ୟଜନ-
ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ସରବ । ସବୁକ୍ଷାଆରଣଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିଦା-
ନମନ୍ତେ କଠିକରକମାନଙ୍କର ଅର୍ଥ ଲେଖାଯାଇ
ଅଛି । କମିଦାର, ମକଦମ ଓ ଲକ୍ଷବକଦାର-
ପ୍ରଭୃତ ପ୍ରକେଣ୍ଡ କୁମ୍ପାସକାଂଷ ଓ ରସକମନ୍ତ-
ରେ ଏହି ଅଲକ ଅଧିକ ପ୍ରସ୍ତୁତକାୟୁ ।
ଏହା ପ୍ରସ୍ତାବରେ କଟକ ବରକାକାର
ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-ହୋମିନାକ ଶ୍ରଦ୍ଧାକାରେ ନିକର

ବିଗ୍‌ମସାହେକଂବ କଟକା ।

(BEECHAM'S PILLS.)

ଫଳକବେତକାରେ ଏକ ୨ ଫରୁଅର ମୂଲ୍ୟ
ଏକ ୨ ମୋହରକୁ ଶସ୍ତା ହୋଇପାରି ପାରେ
ଏ ବଟିକା କେବଳ ଉଦିକପଦାର୍ଥରେ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଅଛି । ଏଥିରେ ପାର ଚର୍ଚ୍ଚି
ଇତ୍ୟାଦି କଣାକୁ ବା ଅର୍ମଦାନର ଦ୍ରବ୍ୟ ବିଛି
ନାହିଁ । ଏହା ସତ୍ତା ଦାତରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ
ନାହିଁ କଲେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି ।

ସକଳ ବୟସର ଶ୍ରୀ ପୁରୁଷଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ସମାଜ
ଉପକାଂଷ ବୋଲି ପୁଥିକାରେ ବିଦ୍ୟାତ । ଯେ
ପକ୍ଷା କଲେ ଏଥିର ଗୁଣ ଜାଣି ପାରିବ ।
ଉଦକମୟ, ଶାବସୁନାରେ ବିଧ୍ୟା, ମୁଣ୍ଡବ୍ୟଥା,
ମୁଣ୍ଡବୁଲ, ରୋଜନ ରୁଗ୍ଣରୁ ଉଦରର ପତ୍ତ-
ଶୁଣା ଓ ଶୀତକା, ନିଦ୍ରାକୃତା, ଶୈବ୍ୟ, ରାସୋ-
ଦୁଗମ, କ୍ଷୁଧାମାନ୍ୟ, ଶାସ, କୋଷ୍ଠକଦା, କରକ
ତର୍ମିରେନ ଇତ୍ୟାଦି ସକଳପ୍ରକାର ସମ୍ପରକ ଓ
ପେଣ୍ଡିକ ଶାଢ଼ୀରେ ଏହି ବଟିକା ଅମୋକ୍ଷ
ଭିଷକ । ଏକ ରକ୍ତ ପ୍ରସ୍ଥାର ଓ ଦେବପୁଣ୍ଡି-
ଗରେ ଅଧିକ ଉପକାୟ ।

ଉଦୋପାଳର ସକଳକରକର ଇଂରାଜୀ-
ଭାଷାଲକ୍ଷ୍ମରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅଇ । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରକାଶନ-
ଅ ଅକାର ଅନୁସାରେ ୫ ୦ ୫ ୦ ୫ ୦
୫ ୦ ୫ ୦ ଅଛି । ତାଳକର୍ଣ୍ଣୀ ପୁଥିକ ଦେବା-
କୁଦେବ ।

କଳ୍ପଦ୍ରୁମ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

କଳ୍ପଦ୍ରୁମ
ସମ୍ବାଦ

ପାଠକମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତି ସମ୍ମାନ ସହିତ ।

ଅଗଷ୍ଟ ମାସିକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୩୯
ସମ୍ବାଦକେତୁ ୫ ୨୯

ଓଡ଼ିଶା ଓ ନବସମ୍ବାଦ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କ
ମାନବିରସକାଳ ଅବ୍ୟାକ୍ଷରେ ୧୦୧୨
ଦକାର ବ୍ରାହ୍ମଣ ରୁଣ୍ଡି ହୋଇଥିଲେ । ବାଲେ-
ଶ୍ଵରସହର ଓ ଚଢ଼ିଘଟପୁ ଗ୍ରାମମାନଙ୍କର
ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ବ୍ରାହ୍ମଣ ସେଠାକୁ ଚାଲିଯାଇଥିଲେ ।
ବ୍ରାହ୍ମଣମାନେ ଶ୍ରେଣିକ ଓ ଦକ୍ଷିଣାରେ ଉପ
ଦେବାର ଶୁଣାଯାଏ ।

ପୁରୀମନ୍ଦିର-ସମ୍ଭାର ନିମନ୍ତେ ଭଲକଣ୍ଠରୁ
ଅଧିକ ଟଙ୍କା ପ୍ରୟୋଗକୁ ମାତ୍ର ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେହା
ସ୍ଵାସର ଏକଲକ୍ଷରୁ ବସେଷ ଅଧିକ ହୋଇ
ନାହିଁ ଏବଂ ଇଞ୍ଚ ମଧ୍ୟ ପ୍ରାୟ ଅଧେ ଉତ୍ପଳ
ଦେବାକୁ ବାଧା ଅଛି । ପ୍ରାୟ ଦୁଇବର୍ଷକାଳ ଅନ-
ଶ୍ରାନ୍ତ ସହ ଓ ତେଣୁ ନର ସମସ୍ତ ଲୋକବର୍ଗରୁ
ଏକକଟକାରୁ ଅଧିକ ତ ଉଠିବା ଅଭ୍ୟନ୍ତ ବୃ-
ତ୍ତର ବସନ୍ତ ଅଛି । ଏଥିରେ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କପ୍ରତି
ଅନ୍ଧାଧର୍ମିକତାମାନେ ନାହିଁ କ ଦୃଷ୍ଟିକେ ?

ଅଧିକୃତ ସୋଲମେଣ୍ଡ ଅପସର ରେଡିଠ
କାବେର ଚୌଧୁରୀ ସ୍ଵାଧୀନୀମ ନିଗମମଦାପାତକ
ଉପରେ ଅଧ୍ୟାୟର ବରପୁତ୍ରା ଅଭିଯୋଗରେ
ସେହି ମୋକଦ୍ଦମା ବାଲେଶ୍ଵର ପଞ୍ଚକୋଣ-
ଅଦାଲତରେ ଦାୟର ହେବାର ଏପ୍ରସଙ୍ଗେ
ଲେଖିଥିଲୁ । ତାହା ଅନୁନବୀନ ବାଲେଶ୍ଵରେ
ଓଡ଼ିଶା ଦେବାର ବାଲେଶ୍ଵରର ସମ୍ବାଦପତ୍ରି-
କାମାନଙ୍କୁ ଅବଗତ ହେଲୁ । ଓଡ଼ିଶା ଓ ନବ-

ସମ୍ବାଦ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କ ତାହାଙ୍କ ସହପ୍ରେରକ
ଲିଖିତ ବୁଦ୍ଧି ଅତି ଉଚ୍ଚିତ ଥିଲା ମାତ୍ର ମୋ-
କଦ୍ଦମାର ପ୍ରକୃତ ଉତ୍ତରା କ ଅର୍ଥ ହୁ ଅଦାଲ-
ତରେ କ ପ୍ରକାଶ ହେଲା ଏବଂ କ କାରଣରୁ
ଓଡ଼ିଶା ଦେଲ ସହଯୋଗିମାନେ କେହି ପ୍ରକାଶ
ନ ଦେବାକୁ ମନର ସନ୍ଦେହ ଦୂର ହେଲା
ନାହିଁ ।

ମଘପୁରରେ ଜଣେ ହିନ୍ଦୁଧର୍ମରୁ ଅଛନ୍ତି ।
ତାହାଙ୍କର ଉପାଧି ଜଗନ୍ନାଥକୁ । ଦକ୍ଷିଣକୂଳ-
କୁ ପ୍ରାୟ ସକଳସ୍ଥାନରେ ତାହାଙ୍କର ଶିଷ୍ୟ
ଅଛନ୍ତି । ଶିଷ୍ୟମାନଙ୍କଠାରୁ ବର୍ଷପତ୍ତି ଅଦାୟ
କରବାକୁ ଯେତେବେଳେ କାହାରିଣି ଗୋଟିଏ
ରୌପ୍ୟ ପିତାସନରେ ବିକେ ଦରନ୍ତି । ସିଦ୍ଧା-
ସକଳମରେ ଶ୍ରୀଏ ତନ୍ଦ୍ରାପଥ ଅଛି ତାହା ମଣି
ମୁକ୍ତା ଓ ସୁବର୍ଣ୍ଣରେ ସୁସଜ୍ଜିତ । ବହୁସଂଖ୍ୟକ
ଲୋକ ଏହି ସିଦ୍ଧାସନକୁ କାଳେର ଜଗନ୍ନ-
ପୁରକୁ ନାନାସ୍ଥାନକୁ ଯେଉଁଯାନ୍ତି । ଜଗନ୍ନ-
ପୁର ବଡ଼ ମୁଲ୍ୟବାନୁ ବସ୍ତ୍ର ଏବଂ ଅଳଙ୍କାରରେ
ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇ ସିଦ୍ଧାସନରେ ବସିଥାନ୍ତି ଏବଂ
ଅନ୍ୟ ଚର୍ଚ୍ଚଣାମାନଙ୍କ ସମକ ଭରନ୍ତି ତାହା କ
ହେଲେ ଯାହା ଶୁଭ ହେବ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ
ଜଗନ୍ନପୁର !

କୋଠପଦାଠାରୁ ମଦନ୍ତ ଉପୋନ୍ଧ୍ୟ ରାଣ୍ଡ-
ନାଥପୁରା ଗୋସାଇଁ ବର ଗୋପାଳ ସମ୍ଭରେ

ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ସେପକ୍ଷରେ ଅନେକ
ଦରର କାନ୍ତ ପଢ଼ିଯାଇ ଅଛି ଓ ଅନେକ ବାଲ
କୃତ୍ତିଯାଇ ଅଛି । ଅନେକ ଲୋକ ବର୍ତ୍ତମାନ
ପଦାରେ ଗରୁମଳରେ ପଢ଼ି ବସୁ ଶ୍ରେଣୀ କରୁ-
ଅଛନ୍ତି । ଦୁଷ୍ଟକଳରେ ସମ୍ଭବ୍ୟ କମି ବୃଦ୍ଧି-
ଥିଲା ବର୍ତ୍ତମାନ କେତେକଠାରେ ଜଳ ଶୁଣି
ସିଦ୍ଧାକୁ ଭୂମି ଦେଖାଉଛନ୍ତି । ଗରବର୍ଷ ବଡ଼-
ରେ ସେପର ହୋଇଥିଲା ବର୍ତ୍ତମାନ ଦର୍ଶାରେ
ସେହିପରି ଭୂମିମାନ ତନମଗ୍ନ ଓ ଭଲଭଗ୍ନ
ହୋଇଅଛି । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୂର୍ଗାଦୂର୍ଗୀ ହୋଇ
ନାହିଁ । ଯାହାକି ସାମାନ୍ୟରେ ହୋଇଥିଲା
ତାହା ବୃଦ୍ଧି ହୁଅଅଛି । ଶାଲେପୁରପଞ୍ଚଳରେ
ଏ ଅଞ୍ଚଳଅଗେଷ୍ଟା ଅଧିକ ଗୋପାଳ ଓ ଦୁଷ୍ଟି
ହୋଇଅଛି ।

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ପୁରୀସମ୍ବାଦବାଚା ଲେଖି-
ଛନ୍ତି କ "ଅନ୍ୟକୁ ଦୁଃଖର ସହର ଜଗାନ୍ତଅହି"
ଯେ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସମ୍ଭାଷୀ ବାଲମଠର
ସଂଗ୍ରହର ଦାମୋଦରଚର୍ଯ୍ୟମାନା ଗରମାସ
ତା ୧୮ ରଖ ହେଲ ତ ୩ ଶା ସମୟରେ
ଇହସଂସାରକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ କଲେ । ଏ ମତାହା
ସେବକ ପ୍ରାଚୀନକାଳ କିୟୁ ସେବକର ଶ୍ରଦ୍ଧ-
ବଜ୍ରପୁର ଶୁକପୁଷ୍ପିରୁ ସମ୍ଭାଦରେ ପଞ୍ଚାଶି-
ନବାକାଳର ସର୍ବସଂଗମଦ୍ଵାରା ମୁଦୁ୍ୟ ଦେବା
ବସନ୍ତ ପାଠକର ବିକ୍ରମ ମୁଦୁ୍ୟମରେ ସର୍ବ-
ଦଂସକଜନର ମୁଦୁ୍ୟକୁ ପ୍ରସଂସା କରୁଥିଲେ ।

ଦିବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗୋଟିଏ ସର୍ପ ଯେ କି
 ବହୁଦାୟୀ ତାହାଙ୍କ ଅବାସଗୁଡ଼ିକୁ ଗଢ଼ାୟିତ
 ବହୁଥିଲେ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପାଦରେ ଦଂଶନ କରନ୍ତାନ୍ତୁ
 ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ଛାଡ଼ି ସତେଜ ହୋଇ ସର୍ପ
 ଦଂଶନକରବାସମନ୍ତେ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ବହି
 ଯୋଗାସନରେ ବସିଥିବା ସମୟରେ ପ୍ରାଣକାୟ
 ବହୁର୍ଥକ ହେଲେ । ଏମତାହା ଜଣେ ବହୁଦର୍ଶୀ
 ଏବଂ ଯୋଗଶାସନପୁଣ୍ୟ ଥିଲେ ।”

ଢେଲକଣ୍ଠର ଦାଲବୋଟି ଏବଂ ବଙ୍ଗାୟୁ
 ଶେଷଲଟକ ମଧ୍ୟରେ କି ମତାନ୍ତର ଦହି ଛାଡ଼ିଆ
 ବକର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡକ ନିକଟକୁ ନିସ୍ତର ସଦାଶେ ପଠା
 ସିଦ୍ଧା କେତେ କାଳକୁ ଶୁଣା ଯାଉଥିଲେ ।
 କିଲକର ପାଲିମେଣ୍ଡସତରେ ସେହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ
 ସର ଓକିଲକରଣ ସାଦେବ ନାରାୟଣ ସେନେ
 ଟଙ୍କାକୁ ମେଳି ପ୍ରସ୍ତୁ କରୁଥିଲେ ତହିଁରୁ ଜଣା
 ଯାଏ ଯେ ପୁଲସ ଚାଲିବା ମୋକଦ୍ଦମାରେ ଅଧସ୍ତ
 ବହୁରପକମାନଙ୍କୁ ଅଧିକ ପରମାଣ ଅସାମିକ
 ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରବା ଚାଲିଗଲବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡକ
 କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମାୟ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରମାନେ ପ୍ରକାଶନରେ
 ତାହା କରବାକୁ ଦାଲବୋଟି ତହିଁରେ ଅପତ୍ତି
 କର ଅଛନ୍ତି । ଦାଲବୋଟିକ କେବେ
 ନାରେ ଏପର କାର୍ଯ୍ୟ ବହୁରପମାନଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ-
 ନତା ପ୍ରତି ଦସ୍ତଶେଷ କରବା ଅଛନ୍ତି । କିଲ-
 କର ସେକେଟିକ ଏଅର ଉତ୍ତରରେ ପ୍ରକାଶ
 କରୁଅଛନ୍ତି କି ଏ ବସ୍ତୁଟି କର୍ତ୍ତମାନ ତାହାଙ୍କ
 ବହୁସ୍ତ୍ରୀକରେ ଅଛି ଏବଂ ଏସମ୍ଭାବ୍ୟ ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ର
 ନେଣାଲେଖି ଅବସ୍ତ ଗେଷ ଦୋଇ ନ ଥିବାରୁ
 ପାଲିମେଣ୍ଡସତରେ ଉପସ୍ଥିତ କର ଯାଇ ନ
 ପାରେ ।

ଘୋଷ୍ଟକ ଖୁମ୍ବ ବା ଶିଳା ସାଗରେ
 ତାକଦରରୁ ଏକ ବଜ୍ରପନ ବାହାରିଅଛି ।
 ତାକଦରର ବହୁପକମାନେ କହନ୍ତି ଯେ ତାକ
 ଶିଳାରୁ କୌଣସି ପ୍ରକାରରେ କାଳୀରକ-
 ଦ୍ଵାରା ସୁଦା ବହୁତ କରାଯିବ ନାହିଁ । ରବି-
 ଖୁମ୍ବ ବ୍ୟବହାର ହୁଏ ତାକଦରର ଉପ-
 କରର ପଦ ଅର୍ଥାତ୍ ନେବେନକୁ ବହୁତ
 କରବା ପ୍ରଥା ଏବେ ଅଧିକ ଦୋଇଅଛି ଯେ
 ତାହା ସବବୋଲକେ ରହିତ ରହିବା ଅବ-
 ସ୍ୟକ ହେଉଅଛି । ଏହି ରବିଖୁମ୍ବ ବ୍ୟବ-
 ହାରରେ ତାକଦର ଛେଦକୁ ବଡ଼ ବସ୍ତୁ
 ଦେଉଅଛି । ଖୁମ୍ବ ଉପରେ କେବଳ ଗାଢ଼ା

ଗାଢ଼ିଦେବା ଦମା ତାରଖଣ୍ଡା ନେତ୍ରିକା ଅବା
 ଦସ୍ତୁରେ କରବାହାର ବିଶେଷ କୌଣସି ବସ୍ତୁ
 ଦେଉ ନ ଥିଲେ ତନ୍ତୁ ରବିଖୁମ୍ବ ବ୍ୟବହାର-
 ଦ୍ଵାରା ତାକଦରର ବ୍ୟବହାର୍ଯ୍ୟ ଯେବା କର୍ତ୍ତମ୍ୟ
 ଦୁହିତା ଅନେକ ପ୍ରକରେ ବସ୍ତୁ ଦୋଇଅଛି ଓ
 ଏହାଙ୍କୁ ବକ୍ଷସର ସର ଦେଉଅଛି । ସରସଂ
 ଏପ୍ରକାର ପ୍ରଥା ଏକାକେନରେ ଉଠଇ
 ଦେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦୋଇଅଛି । ରବିର ଦମା
 ଚିଠି ତାକଦରରୁ ଦୋଇନିବା ନେକମାନେ
 ବେଢ଼ା ନ କରନ୍ତି ଏହି ବାକରରୁ ସାଧାରଣ
 ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ କହୁଇ କରୁଥିଲେ । ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରବି-
 ଖୁମ୍ବ ବ୍ୟବହାରରେ ବସ୍ତୁ ଦୋଇ କେବେ ପୁଣି
 ପ୍ରଥା ଅର୍ଥାତ୍ ଦୁଇଟା କାଳିଗାରଦେବା ଅବା
 ଦସ୍ତୁରେ କର ବାରଖଣ୍ଡା ଦେବାରେ କୌଣସି
 ଅପତ୍ତି ରହିବ ନାହିଁ । ଅମ୍ବେମାନେ ଅଗାବରୁ
 ଏକଦୃଶସ୍ତର ପ୍ରସ୍ତାବ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେବା ପୂର୍ବରେ
 ସାଧାରଣଙ୍କ ଦେ ଗ୍ରହଣ କରବା ଉଚିତ ।

ରାଜ କୁମ୍ଭକାର ବବସରେ ଏଠା ମଦାନକର-
 ନସ୍ତୁ କାକୟାବୋଦାର ବାକାଳ ସଫରର କାର୍ଯ୍ୟ-
 ନକମାନଙ୍କୁ ନିମନ୍ତଣ କରୁଅଛନ୍ତି । ସେଠାରେ
 କହୁଲେକ ସମବେଳ କୋଇଥିଲେ ଦୁପ୍ୟ ଅଜନ
 ମନୋରମ ଦୋଇଥିଲେ । କେବଳ ବାଟିରେ
 ଗୋଟିଏ ଦୂର୍ବଟିନା ଘଟିଥିଲେ । କେତେକ
 ସମ୍ପଦାୟ ପ୍ରାୟ ଜ ୨୦୦ ଟଙ୍କାରେ ଏକଟିକ
 ଦୋଇ କମ୍ପକରାଉବାଟେ ସମକ କରୁଥିଲେ ।
 ଉକ୍ତ ବଜ୍ରକର ମସକିକରକଟରେ ଦେବା-
 ସମୟରେ କେତେକ ମୁସକମାନ ଏମାନଙ୍କୁ
 ବାଜା ବନକରବାକୁ ବଢ଼ିଲେ ତନ୍ତୁ ଏତେକଡ଼
 ଗୋଲମାନରେ ସମସ୍ତକର ଶୁଣିବା ଅସମ୍ଭବ,
 ଦୁଇଟି ଖାଉଦନ ନୋହିବାକୁ ଚାହୁଣିକଟଣ
 ମୁସକମାନ ଏମାନଙ୍କୁଦି ବଜ୍ରା ଅରମ୍ଭ କଲେ ।
 କେହି ଅଗାତପ୍ରାପ୍ତ ଦୋଇଅଛନ୍ତି । ସଙ୍ଗାତ-
 ନକାବା ଏବା ଦେଖି ହିମ୍ବକିମ୍ବ ଦୋଇ
 ପଲାୟନ କଲେ । ଅନ୍ୟ ସବୁରେ ମକେଦ-
 ନକଟରେ ମୁସକମାନ ହିନ୍ଦୁଦେନ ଗୋଲମାନ
 ହୋଇଥାଏ ଓଡ଼ିଶାର କଟକରେ ଏହାର
 ପ୍ରଥମକଟଣା ହେଲେ । ଅମ୍ବେମାନେ ଶୁଣୁଅଛୁ
 ଏକକିଷ୍ଟରେ ମାମଲ କଳକାର ଯୋଗାଡ଼
 ଲାଗିଅଛି । ଅମ୍ବେମାନେ ମୁସକମାନଙ୍କର
 ଏ କାର୍ଯ୍ୟକୁ କହନ୍ତି ଅମ୍ବେମାନଙ୍କୁ କର ନ
 ଗାରୁ ଏକ ସମ୍ଭାଷଣ ପୂର୍ବରେ ହିନ୍ଦୁ ମୁସକ
 ମାନ ଏକଟେମିଳ ଅମୋକ କରବାକୁ ଏଠାରେ

ସମ୍ଭବ ଦେଖାଯାଉଥିବା ପ୍ରକରେ କମ୍ପମସକଦର
 ମୁସକମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅମ୍ବେମାନେ
 ତାସ୍ତବରେ ଦୁହିତ ଓ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଦୋଇଅଛି ।

ସୁଖମକରସମ୍ଭାରପାରିର ପ୍ରଧାନ କମିଟି
 ନର ନାର୍ଦ୍ଦମାସରେ ଶେଷ ଦେବା ମା ୨ ସ-
 ମଧ୍ୟରେ ମନିରସମ୍ଭାରସମ୍ଭାବ୍ୟ ଯେ ସମସ୍ତ-
 କାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଇଅଛି ତହିଁର ବକରଣ କମିଟିକ
 ପ୍ରଯୋଗ୍ୟ ସମ୍ପାଦକମାନେ ମୁହୁତ କରଣ ପ୍ରକାର
 କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅମ୍ବେମାନେ ତହିଁରୁ ଖଣ୍ଡିଏ
 ପାଇବାର କୁତୁହଳାସହୁତ ସୀତାର କରୁଅଛୁ ।
 କରଣସମ୍ଭାବ୍ୟ ସମସ୍ତକର୍ତ୍ତମ୍ୟ ସବସ୍ତୁ
 ଟ ୧୮୭୨୨ ବା ଦେବା ସାଗରୁଟ ୪୯୭୩୨୨
 ବା ଅଦାୟୁ ଦୋଇଥିଲେ । ଅଦାୟୁ ଦେବା
 ଟକା ମଧ୍ୟରୁ ଟ ୩୧୮୮୩ ବା ବ୍ୟୟ ଦୋଇ-
 ଅଛି । ଏହି ବ୍ୟୟରେ ନିର୍ଦ୍ଦାବ ଦେଖିବର
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନୂତନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୋଇଅଛି ଏବଂ ଛେନ-
 ମନିରସମ୍ଭାରକାୟ ସେଷ ଦୋଇଅଛି ।
 ଶମକର ବମନାନ ମନିର ସନମସ୍ତ ଓ ସୂର୍ଯ୍ୟ-
 ମନିରର କାର୍ଯ୍ୟ ଅଗ୍ରସର ଦେଉଅଛି । ଛେନା
 ମଗ୍ଧାବ କେତେକ କାର୍ଯ୍ୟ ସାମ୍ବ ଅଗ୍ରସ ଦେକ
 ମାତ୍ର ଦେବା ଅଦାୟୁରେ କଲମ୍ପ ସ୍ତ୍ରୀ ବହେ-
 ଶର କଲକଦାକମିଟି ଉପର କରଥିବା ଟକା
 ଏସର୍ତ୍ତମ୍ୟ ନ ପଠାଇବା ଦେଉ ଅଗାନ୍ତରୁ
 କାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଇଥାକୁ ନାହିଁ ଏପର ବ୍ରତ ମସ୍ତର
 ଯଥେଷ୍ଟ ନ ମିଳିବା ଏବଂ ମାଲମସଲ ସମ୍ଭବ-
 ରେ କଲମ୍ପ ଦଃତବା ଦେଉ ଯେ କାର୍ଯ୍ୟ ମଠ
 ଦେଉଅଛି । ଏଅରୁ କଲକଦାକମିଟିର କଲମ୍ପ
 କରବା ବଲ ଦଶ ନାହିଁ କରଣା କରୁ
 ସେଠା ହିନ୍ଦୁସମାଜବିକ୍ରମେ ଏକଥା ଶୁଣି-
 ବାକୁ ଅର ଦେବ ନାହିଁ । ସମ୍ଭାରକାର୍ଯ୍ୟର
 ଉର ତାକୁ ସମ୍ପ୍ରକାସ୍ତ୍ରଣାଧାର୍ଯ୍ୟା ଓବର୍ଣ୍ଣ-
 ରକୁ ଅର୍ପିତ ଦୋଇଅଛି । କଡ଼ି ପୁଣି କସ୍ତୁ
 ମେ ବହୁକାୟ ବାଉକମାସର ବାହାବ କାର୍ଯ୍ୟ
 ଦେଖି ସନ୍ତୋଷ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ସମଲପୁରର ଦାକଦ୍ୟକିଶୋରାୟ ସର-
 ମ୍ଭରେ ପୁରୁଷମାନଙ୍କୁ କରଣା ନମନ୍ତେ କଲମ୍ପ-
 ଦସ୍ତ ଟକା ବ୍ୟୟରେ ସେପର ଗୋଟିଏ କୁଡ଼
 କର୍ମଣ ଦୋଇଅଛି ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପତ୍ନୀ ସଦାକେ
 ସେହିପରି ଗୋଟିଏ ପର କର୍ମଣର ଅବଶ୍ୟକତା
 ଛେନଗରୁକ କମିଟିକର ସାଦେବ ଦେଖାଇ-
 ବାକୁ ସମଲପୁରର ଡେପୁଟି କମିଟିକର ଦେଖି

ନରେ ଭବନୀର ଉପାୟ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଲେଖକ
କୃତ କଥାରେ ପଢ଼ାଇଅଛ ।

ବହୁକାଳ ଦେଲ ଏବେ ସାର୍ବଜନିକ
ଗୋଷ୍ଠୀ ଓ ଚର୍ଚ୍ଚାରେ ଏବେ ଅଧିକ ଦୃଷ୍ଟି
ଦେଖାଯାଇ ନ ଥିଲ । ଏଥି ଉପରେ କିଛିକାଳ
ଶୁଣି ଶୁଣି ତ ଦେଲେ କିଛିକାଳ ଦେଲେ
ନେତୃତ୍ୱ ମାତ୍ରରେ ଶେଷ କରିବ ସମ୍ଭବ
କାହିଁ ।

ରାଜ ପରିଶେଷର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ।

ଓଡ଼ିଶାମହାଜନମଣ୍ଡଳର ଭବିଷ୍ୟତ ଗୋଟିଏ
ଶୁଭସୂଚୀ । ସେତାଳ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଗଠନ
କାଳ ପ୍ରାୟ ୨ * ୩ ଦେବ । ଏହି ଅବସ୍ଥାରେ
ସେ ଅପଣାଲ ରାଜସ୍ୱ ପ୍ରକାଶନକ ରାଜସଭାରେ
ଗୋଟିଏ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା କରବାର ଅବସର ଦୋଳ
ଅନୁମୋଦେ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଶାଠରୀକର
କଳାକ୍ରମ । ଏପରି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପ୍ରୟୋଗ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ଭାଗରେ ଆଇଗାରେ ଏଥିପାଇଁ
ଏ ସମ୍ଭାଗ ଓଡ଼ିଶାମହାଜନ-ସମଗ୍ରଣକର
ଓଡ଼ିଏ ବ୍ୟବସାୟ ଏଠାରେ ଅବଦଳ ପ୍ରକାଶ
କର । ଉପା;—

PROCEEDINGS IN THE COURT
OF THE SUPERINTENDENT OF
TRIBUTARY MAHALS.

Mr. M. S. Das, on behalf of certain
Mahajans of the Tigeria state peti-
tioned the Court to exercise its juris-
diction with reference to certain
rules on the subject of mortgages of
lands of the State which are decla-
red by these Mahajans to be
oppressive.

As to the question of jurisdiction
and whether this Court is empower-
ed to interfere.

In the latest orders of the Bengal
Government on the subject contained
in 1483 P. of 21th November 1884,
it is laid down in para: 3 that in Civil
matters the Superintendent may en-
tertain direct complaints made to him
by persons dissatisfied with any order
passed by a chief.

It is further laid down that he can
interfere as an appellate court to
correct systematic oppression.

As no decision is dealt with in the
present petition I think the formre

order applicable; it is general in its
terms and clearly includes a matter
such as the following.

The Raja of Tigeria in January
1891 finding his ryots heavily indeb-
ted to Mahajans found it necessary
to pass certain orders in order to
protect his ryots from ruin, it is
alleged that three fourths of the tenan-
try had been ousted from possession
by moneylenders.

The procedure of the Raja is one
that has been necessary in at least
one part of British India, and under
certain conditions appears to be a
just and benevolent step.

The substance of the rules is as
follows.

That no usufructuary mortgages
shall be allowed after January 1891.

That mortgages granted before
that shall be dealt with as follows.

A statement of account shall be
made to date allowing interest at 3
annas in the Rupee per annum instead
of 2 annas the customary rate, and
that this sum shall be discharged by
one half the produce being the pro-
perty of the mortgagee till the debt
is discharged.

The rules don't appear to me unfair
to the Mahajans.

It is however contended that pub-
licity was not given to the rules and
that the petitioners represented by
Mr. Das are still ignorant of their
purport.

In proof of the contrary the munshi
produced before me the records of 321
cases which were dealt with subse-
quently to the order of January 1891
and in accordance with the terms
thereof. Among them was a case in
which the creditor was an inhabitant
of Banki in Megulbandi. It is argued
with some reason that if other maha-
jans came to know of the rules and
acted on them, accepting the decisions
passed in accordance with them, it
is not reasonable that the present
petitioners should contend that they
know nothing of the rules. I believe
that the rules were given publicity

as well as can be expected in a Tribu-
tary mahal.

It is further contended by Mr. Das
that the rules are not bonafide in the
interest of the agriculturalists, but
that they were passed at the instiga-
tion of the relatives, friends and
amlah of the Rajah to enable them to
evade their debts.

I see no reason to assume this but
on the general principles that apply
to the case of public officers in British
India I think it undesirable that
such rules should act to the advantage
of public servants contracting debts
within the state.

It was pointed out to me by the
Raja's munshi that any general ex-
emption of servants of the Raj would
have a far reaching effect, as from the
lowest to the highest all are paid by
service lands.

The munshi on behalf of the Raja
contended that the petitioners did
understand the conditions of the rules
and proceeded to explain further that
if the petitioners would bring their
mortgages to the Raja a statement of
account would be made out and that
half the produce of the land would go
in discharge of the sum shown in
such statement, and when the debt
was thereby discharged the mort-
gager if he chose to re-enter and
cultivate might do so, but if he did
not re-enter, the land was to remain
in the possession of the mortgagee as
tenant of the mortgagor at such rent
as the Rajah might determine

This last condition appears to have
redeemed the rules in the eyes of Mr.
Das who accepted the terms of the
munshi on behalf of his clients and
any further interference on my part
is unnecessary.

10th May (sd) H. G. Coote.
1893 } Offg. Superintendent.

ଏଥିର ଅର୍ଥେଷ ମର୍ମ ଏହି ଭବିଷ୍ୟତ
ପ୍ରକାଶନେ ମହାରାଜାଙ୍କରୁ ରୁପକାଳରେ
କ୍ରମିତ ହୋଇ ଉକ୍ତ ରୁପକାଳରୁ କରବାର
ସେତା ରାଜା ସେମାନଙ୍କ ଉକ୍ତର ଅମଳେ
ସନ ୧୮୯୧ ସାଲରୁ ଉକ୍ତ ସମଗ୍ରଣରେ ନିର୍ମୂଳ

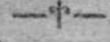
କଲେ ତ ସକ ୧୮୯୧ ଶାଳ କାନୁଏଟମାସ
 ଭାରତୀୟ ସମ୍ବାଦରେ ଦଖଲକରଣ-
 ପ୍ରଥା ରହିବ ହେବ ଏବଂ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାରେ ସେମାନଙ୍କୁ
 ଦଖଲକରଣ ପ୍ରକଳ ରହିଥିଲେ ତାହା ସବୁ
 ଏହିପରି ନଷ୍ଟ ହେବ ତ ପ୍ରତିଷ୍ଠାକର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କର
 ପାତ୍ରତା ବାସ୍ତବ ଏକଟିକାରୁ ୫୦% ମୁଖ୍ୟସମ୍ପାଦକ
 ତେବେ ହେବ ତାହା ଦଖଲକରଣ ପ୍ରକଳର
 ଅପରାଧକୁ ଆଦାୟ ହେବ । କେବଳ
 ମହାଜନ ଏହି ନିୟମ ବରୁଣରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ସାହେବଙ୍କଠାରେ ଗ୍ରହଣ କଲେ । ଏଥିରୁ
 ସାହେବ ପ୍ରଶଂସିତ ହେଉଅଛନ୍ତି ତ ତାହାଙ୍କ
 ବିବେଚନାରେ ଏହି ନିୟମ ମହାଜନଙ୍କପ୍ରତି
 ଅନ୍ୟାୟ ହୋଇ ନାହିଁ । ମହାଜନମାନେ ଅପତ୍ତି
 ବରୁଣ ତ ସେମାନେ ଏପରି ନିୟମ ଦେବାର
 କାରଣ ନାହିଁ ତଳୁ ସଜାବ ମୁନସୀ ଦେଖାଇ
 ଅଛନ୍ତି ଯେ ନିୟମ ତାଙ୍କ ଦେଲ ଭାରତୀୟ
 ବୋ ୩୨୧ ଟି କେଶମୋକଦମା ଏହିପରି
 ନିଷ୍ପତ୍ତି ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଏହିପରି ମୋକଦମାର
 ପରମ୍ପରାରେ ତଳେ ମୁଲକଦଲୀଅନ୍ତର୍ଗତ ବାକୀର
 ପ୍ରକା ଅଟେ । ଏକେଲେକ ଜାଣିବା ପ୍ରକାରେ
 ଅପତ୍ତିକାରକ ନ ଜାଣିବା ତଥା ସୁଦ୍ଧିସମ୍ପର୍କ
 ନୁହେଁ ଅଭିଯୋଗ ଏ ଅପତ୍ତି ଏହି କି ନୁହେଁ ନିୟମ
 ସାଧାରଣ ପ୍ରକାରେ ହୁଏତେ କି ଦୋର ଅନ-
 ଯବ ଛୁଡ଼େକିଲିରେ ସେମାନଙ୍କ ଛୁପକାର
 ନିମନ୍ତେ ଦୋରଅଛି । ଏପରି ଅନୁମତ କରବାର
 ମଧ୍ୟ କିଛି ଜାଣିବ କାହିଁ ଏବଂ ଅନୁରୋଧ ଲିପି-
 ସକାଶେ ଏପରି ନିୟମ ଦେବା ଅଦ୍ୟାପି ତ
 ବାହ୍ୟାୟ ନୁହେଁ ମଧ୍ୟ ସଜାବ ମୁନସୀ ଦେଖାଇ
 ଅଛନ୍ତି ତ ସଜାବର ଶେଷ ବକ୍ତ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ
 ଅମଳ ଜାଣିରହୁନିହାର ବେଳେ ସାଧୁସ୍ତ୍ରୀ-
 ପ୍ରକାରେ ନୁହେଁମାନଙ୍କୁ ନିୟମର ବହୁର୍ଭାବ
 କଲେ ତହିଁର ଫଳ ବହୁତ୍ୱର ବ୍ୟତିକ । ସାଦା
 ଦେଉ ସଜାବପତ୍ରରୁ ମୁନସୀ କହିଲେ ତ ମହା-
 ଜନମାନେ ଅପରାଧ ଦଖଲ ଦସ୍ୟାଗତ ସଜାବ-
 ଠାରେ ଦାଖଲ କଲେ କହିବ ଦେବାର ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ହୋଇ ଦଖଲକରଣ ଅର୍ଥେଟି ଉପୁସ ମଜୁର-
 ଦାର ର୍ଣ ପରିଶୋଧ ହେବ । ତହିଁରୁଭାରତୀୟ
 କକକଦାତା ଯଜା କଲେ ଅପରା ଡମି ରୁପି
 କରବ ଓ ସେ ଜମି ଯେଉଁ ଜ ନେଲେ ମହା-
 ଜନ ରହିବେ ରୁପି ତୁମି ଦଖଲ କର ସଜା
 ଯେତେ ଖଠେ ମାର୍ଯ୍ୟ କରବେ ତାହା କେବେ ।
 ମହାଜନମାନେ ଏଥିରେ ବୁଦ୍ଧ ହେବାରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ

ସାହେବଙ୍କର ଏକପକ୍ଷରେ ତପ୍ତସେପ କରବାର
 ଅବଶ୍ୟକ ହେଇ ନାହିଁ ।
 ଦାସ୍ୟବେ ସଜା ଯେଉଁ ନିୟମ କରଅଛନ୍ତି
 ତାହା ପ୍ରକା ଓ ମହାଜନ ବାହାରପ୍ରତି ଅନ୍ୟାୟ
 ହୋଇ ନାହିଁ । ଏହି ଦଖଲକରଣ-ପ୍ରଥାଦେଇ
 ଅନେକ ପ୍ରକା ମୁଖ୍ୟପୁରୁଷମାନଙ୍କ ଅପରାଦ
 ଯୋଗରୁ ବହୁତ ଦୋର ଭଣ୍ଡା କର ଖାଉଅଛନ୍ତି
 ଓ ମହାଜନ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦେଇ ପୁରୁଷାନ୍ତମେ
 ସେହି ଜମି ଯେଉଁ କର ଅନେକ ଅନ୍ୟାୟକର
 କରୁଅଛ । ତିନିରୁଅର ପ୍ରତିଶତ ମୁଖ ଟିକାପ୍ରତି
 ବାସିବ ୫୦% ଏଥିରୁ ସଜା ୫୦% ଦର-
 ଲେ ମହାଜନଙ୍କୁ ମୁଖ ଦଅଇ ତୁମିରୁ ଛୁପକାର
 ଏକକର ମୁଖପତ୍ରାରେ ଓ ଅପରଭାଗ ଦେଶ-
 ପରିଶୋଧରେ ମଜୁର ଦେବରେ ମହାଜନ-
 ପ୍ରତି ସଧେକ୍ଷୁପକର ବରୁଅଛନ୍ତି । ମହାଜନ-
 ର କେଉଁ ପୁରୁଷ କେବେ ଡିକ୍ଟି ଟିକା ଦେଇ-
 ଥିଲ ଦୋର ସେ ଉଚ୍ଚକାଳସକାଶେ ଜାଣିବ
 ଜମି ଯେଉଁ କରବ ଏହା କଦାଚ କ୍ୟାୟୁଷଜୀବ
 ବୋଲିପାଇ ନ ପାରେ । ଦକ୍ଷିଣପ୍ରଦେଶର
 ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ମହାଜନଙ୍କଦ୍ୱାରା ବହୁଭାବ
 ସଜାରେ ଛୁଡ଼ିସଗବର୍ଣ୍ଣମେଧ୍ୟ ସୁଭାୟୁଅନି
 କରଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତଦ୍ୱାରା ସଫଳ ପ୍ରକଅଛ ।
 ମୁଖପ୍ରକାମାନେ ସାମାନ୍ୟତା ସଜାରେ ବହୁ-
 ପ୍ରକ ନ ରୁଦ ଅପରାଧ ଯୋଗକମି ଦଖଲ-
 କରବ ଦେଇ ଦରଦ ଦୋରନାହିଁ ଅଛନ୍ତି ।
 ସେମାନଙ୍କ ରସାର ଉପାୟ ହେଲ କରୁପୁଷ୍ପ-
 ବିଷୟଅଛି ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ।

ଏ ସପ୍ତାହରେ ବହୁତ ଗ୍ରାମ ଦେଲେକେ ଯେ ଦୋହାର
 ଉଲ୍ଲଭ ଅଗର ପରସାର ଦୋରସିକାର ଦେଇ ଅଗା
 ଯବ ଦାହା ସଫଳ ହୋଇ ଗାହିଁ । କେତେ ଅପର
 ମୋହର ଓ ବରଦର ମଧ୍ୟ ଦେଖାଅଛି । ବାଠସୋଡ଼ା ଓ
 ମହାଜନଙ୍କର ବହୁତ କର ହୋଇ ଥିବ କିଏ ସାମରଣ ।
 ମଧ୍ୟ ଉଚ୍ଚକାଳର ବରାଣ ଦେଇ ।
 କଲକତା-ବେଲେଟି ।
 ବସନ୍ତ ମାତକ୍ଷେତ୍ର ଓ ଚେଷ୍ଟା କରବୁଦ୍ଧ ଶ୍ରୀମତ
 ଏମ. ଏଲ. ମାତକ୍ଷେତ୍ର ବାହେବ ଓ ଚେଷ୍ଟା କରବାର କେତେ
 ବସ୍ତୁ ବର୍ଣ୍ଣପୁସ୍ତକ ଅଗରା ଅପର ବାର୍ଦ୍ଧକ ଓ
 ଚତ ପାଇବୁ ବାଲେଶବରପର ସବର ମହାଜନ
 ଅନୁଷ୍ଠାନ ବରଲେ ।
 ବାଲେଶବର ଶ୍ରୀମାତକ୍ଷେତ୍ର କମ୍ପୁରାକାର ଚେଷ୍ଟା
 ମାତକ୍ଷେତ୍ର ଓ ଚେଷ୍ଟାକଲେବୁଦ୍ଧ ବାସ୍ତୁ ଶ୍ରୀଗୋପାଳ-
 ରାୟଙ୍କ ଅନୁଷ୍ଠାନସ୍ୱରୂପ ୧୮୯୩ ଶାଲର ଅନୁଷ୍ଠାନ-
 ଗାରେ ନବକମା ବରବ ବଦବାର ଶନଦା ପାଇଲେ ।

ଦୋହରର ଉତ୍କଳ ଓ ଅବଶ୍ୟକ ପୁରଦେଶେକମାନଙ୍କ
 ଦୋହରେ ନିୟମିତ ଶ୍ରୀମାତ ପତୋରାଜନମ ଦୋରଅଛି ।
 ଶ୍ରୀମତ ଓ. ଏ. ଠାରେ ସାହେବଙ୍କ ବରଲେ ପୁର-
 ଦୋହର ବକ୍ଷେ ଉତ୍କଳ ପୁରଦେଶେକ ଶ୍ରୀମତ ଏବଂ
 ଏମ. ଠାରେ ସାହେବ ଦୋହରର ଉତ୍କଳ ପୁରଦେଶେ-
 ବକ୍ଷେ ଅବଶ୍ୟକତା ୫୦୦ ରେ ଶ୍ରୀମାତକ୍ଷେତ୍ର ପତୋରା
 ଶ୍ରୀମତ ଦେଲେ ।
 ଶ୍ରୀମତ କରବର. ଓ. ଶ୍ରୀମତ ସାହେବଙ୍କ ବରଲେ
 ଶ୍ରୀମତ ଅ. ଟ. ଠାରେ ସାହେବ ଦୋହରର ଅବଶ୍ୟକ
 ପୁରଦେଶେକମାନଙ୍କୁ ପ୍ରକମଶେଷତା ୫୦୦ ରେ ଶ୍ରୀମା-
 ତକ୍ଷେତ୍ର ପତୋରା ଶ୍ରୀମତ ଦେଲେ ମାତ୍ର ଅନ୍ୟାକ୍ଷେତ୍ର
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପର ଓ କେମାନ ଦୋହରର ଉତ୍କଳ ପୁରଦ-
 ଦେଶେକ ସବୁ ବାର୍ଦ୍ଧକ କରୁଅଛେ ।
 ଶ୍ରୀମତ ଏ. ଏଲ. ଠାରେ ସାହେବଙ୍କ ବରଲେ
 ବାଲେଶବରପୋହର ଉଚ୍ଚକାଳ ସବୁବଦ୍ଧ ପୁରଦେଶେକ
 ଶ୍ରୀମତ କେ. ଅର. କେଉଁଠି ସାହେବ ଦୋହରର ଅବ-
 ଶ୍ୟକ ପୁରଦେଶେକମାନଙ୍କୁ ଦିଅନ୍ତୁଶେଷତା ୫୦୦ ରେ
 ଶ୍ରୀମାତକ୍ଷେତ୍ର ପତୋରା ଶ୍ରୀମତ ଦେଲେ ।
 ବାଲେଶବର ବକ୍ଷେ ଚେଷ୍ଟା ମାତକ୍ଷେତ୍ର ଓ ଚେଷ୍ଟା-
 କଲେବର ଶ୍ରୀମତ ଏ. ଏଲ. ମାତକ୍ଷେତ୍ର ବାହେବ ପ୍ରକମ-
 ଶେଷ ମାତକ୍ଷେତ୍ର ଶନଦା ପାଇଲେ ଏକ ଚୈତ୍ରପାଦ-
 ମବକମାର ବାର୍ଦ୍ଧକପାଦାବସ୍ତୁର ଅବକର ୫୦୦ ଖାବ
 କରବ ଅବସର ସବବ ବଦବାର କରବାର ଶନଦା
 ପାଇଲେ ।
 ବାସ୍ତୁ ପ୍ରକମୋଚର ଦୋହର ସବୁ ଚେଷ୍ଟ ଅନୁରବ
 କୋର୍ଣ୍ଣ ଅବେଦନ ବେଶ ମାତକ୍ଷେତ୍ର ସବୁର ଅବଶ୍ୟ-
 କର କେଉଁ ଦୋହର ଅପର କରବଲେ ତାହା ଶ୍ରୀମତ
 କେତେକେ କରବର ସାହେବ ପ୍ରକମ ଦେଲେ ।
 ପ୍ରକମଶେଷତାବଦ୍ଧ ବେଶର ବାଲେଶବର ଅଧ୍ୟାପକ
 କାସ୍ତୁ ମୋହରମାନଙ୍କ ବୋଧିବ ଏ. ଏ. କେଉଁଠି
 ସବୁବଦ୍ଧ ୫୦୦ ଦୋହରରେ ୧୮୯୩ ଶାଲ ମର୍ତ୍ତମା
 ଓ ଦାହପତ୍ର ୧୦ ଦାହର ବର୍ଦ୍ଧକ ଦୁର୍ଗତ ଅ-
 ପର ଦେଲେ ।

ମାତ୍ରାଜାତୁ ଅବଶ୍ୟକ ସବୁବଦ୍ଧ ଦୋହର ବେ ଉ-
 ପ୍ରାମ ବରବୁ ବଦ ଅପରମାନେ ୨-୫) ଅବଶ୍ୟକ ସବୁ
 ନିଅଅଛି । ସେ ଦେଶେକମାନଙ୍କର ଅର କୋର୍ଣ୍ଣ ମୁର୍ତ୍ତବି
 ମଧ୍ୟ ଅବଶ୍ୟକ ଦେବାର ହୋଇ ଯିଲେ । ଏ ଚେଷ୍ଟା ବାର୍ଦ୍ଧକ-
 କର ଏବଂ ବରବକ ଦେବାର ବହୁତ ହୁଏ ।
 ଦାହପତ୍ରପାଦାତୁ ସମ୍ପାଦ ନିକର ବେ କରବ ସଜା-
 ବର୍ଣ୍ଣର ଅଗରାକାର ବାର୍ଦ୍ଧକ ବଦବାର ସମସ୍ତେ
 ତାହାକୁ ସାବ ବାମୁଦ୍ଧ । ତତ୍ତ୍ୱ ତାହାର ଦରଦକର୍ମିର
 ତାହାକୁ ଦଖଲକରଣପତ୍ରାକା କାଲେ ବହୁଲେ ମାତ୍ର ତା-
 ହାହେ ଚେଷ୍ଟାକେ ଅପୁର ଦୋର ନ ହୋଇ ବଦବ
 ସାମପାଇବ କାହିଁ । ଶନାମଳ ଛପାରେ ବେ ବରବୁ
 ସଜାକମର ଅବଶ୍ୟକ ବେ ବାସ୍ତୁ ଯାଏ ତାହାକୁ ଦଖଲ-
 ତାଇବୁ ଶ୍ରୀମାତକ୍ଷେତ୍ର ଶନଦା ଅପର ବରଲେ ସେ ଅନୁଷ୍ଠାନ
 ତାହାହାରେ କରୁକ ଦୋର ଅ ହୋଇ ଶ୍ରୀମାତ୍ ଅବଶ୍ୟକ
 ବଦବ କରାଇବ । ଶନାମ ତାହାର ବର୍ଦ୍ଧକକରରେ
 ଅବଶ୍ୟକ ଅପର ଦୋର ତାହାକୁ ବହୁଭାବ ୫୦୦ ବା
 ପୁରୁଷାକ ଦେଇ କମତାବଦ୍ଧ କରବ ଦେଲେ । କେ-
 କି ରହି ଅଛି—ବସ୍ତା ସଦ୍ୟ ଥିଲେ ଏପରି ବର୍ଦ୍ଧକକର
 ଅନୁଷ୍ଠାନ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ପୁର ଓଲାଇ ସମମୋହନ ମହିଳାକାବା-
ଲ୍ୟା ସ୍ତ୍ରୀ ବିମଳାଚରଣ ମହିଳାଙ୍କ ଅପ୍ନେ ମାତା-
ପିତା ବିପ୍ରାନ୍ତ ହୋଇ କାବାଲଗର ହିନ୍ଦୀ ନମନ୍ତେ
ଅନେକ କଷ୍ଟା ପିତୃଲର ଦାସନ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରୟ କରିବାର ପ୍ରିୟ କରିଅଛୁ ।
ଦାସନମାନ ଅମ୍ଭ ବସାପଲଗ୍ନ କରିବିନା-
ତାମର ଲୁଗାବୋକାଳରେ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ଦ୍ରବ୍ୟ ମୁକଦ୍ୟକ୍ତିକ ବସାପରେ ଅଛୁ । ଯଦାକର
ପ୍ରୟୋଜନ ଦେବ ଜଗସମାନ ଦେଖି ସୁନ୍ଦ-
ରୁଲ୍ୟରେ କରିପାରିବେ ।

କଟକ } ଶ୍ରୀ ଗୋପବନ୍ଧୁ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ
କାମାରାଣ୍ୟ }

NOTICE.

Wanted a head master for the Bari
M. B. School at the salary of Rs. 20
per month. Application should be
received up to 10th June 1893.
20-5-93. } Sd. Krishna Ch. Pahan
Bari }
Kaipara P. O. } Secretary.

For sale

A large Boat, 73 feet long by over
6 feet wide, very strong, built at
Sambalpur, containing 2 cabins, nice-
ly fitted, 6 1/2 feet high, and 3 cabins
suitable for servants and crew, about
5 feet high. The 5 cabins are roofed
with wood and painted.
On view at Gurguria ghat, near the
Fort, Cuttack. Price Rs. 500.

ଏଥିପାଇଁ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଇଅଛି ଯେ ସମ୍ପ-
ର୍କପୁରଠାରେ ନିର୍ମିତ ୭୩ ଫୁଟଲମ୍ବ ଓ ୬ ଫୁଟରୁ
କେଣି ଚୋଡ଼ା ଗୋଟିଏ ଅତ୍ୟନ୍ତ ମଜବୁତ ବଡ଼
ବୋଟ ଅର୍ଥାତ୍ କୌଣସି ବଡ଼ମୁଣ୍ଡେ ବାରବାଟୀ-
ତରଫା ଗଡ଼ଗଡ଼ିଆ ଯାତ୍ରା କରିବା ଯୋଗ୍ୟ ଅଛି ।
ସେଥିରେ ୬ ୧/୨ ଫୁଟ ଉଚ୍ଚ ୨ ଗୋଟାକାମଡ଼ା
ଛୁଇଁ ଯୁକ୍ତେ ସଜିତ ହୋଇଅଛି । ଅତି ମାଠି
ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଭିନ୍ନ ପାଇଁ ୫ ଫୁଟ ଓ ୬
ଫୁଟ କାମଡ଼ା ଅଛି । ଏହା କାମଡ଼ାକୁ ଶୁଦ୍ଧ
କାଠଦ୍ୱାରା ନିର୍ମିତ ହୋଇ ଉତ୍ତମଗୁଣେ ରଖି
ହୋଇଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଟ ୫୦୦ ବା

ଗ୍ରାହକ ଦେଖିବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ କଲେ ଉପ-
ଗେନ୍ତୁ ସ୍ଥାନରେ ଯାଇ ଦେଖିପାରିବେ ।

* ଯେ ଦେଖି ଏହି ବୋଟ ନେବାକୁ ଇଚ୍ଛା
କରିବ ସେ ବଡ଼କ ବାସ୍ତି ହିମିତର ରେକର୍ଡରେ
ଜର୍ଜରାଳ ସାହେବଙ୍କ ନିକଟରେ ସାକ୍ଷାତ୍ ବା
ପତ୍ରଦ୍ୱାରା ଜଣାଇବ ।

Apply to REV. J. VOUCHAN
Baptist Mission, Cuttack.

ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ଭାଇଦେଇ ସୁଜାକର ମନୁସୂତ୍ର
ସେତେ ଭଲରଖ ଦେବାର ଥିଲା ତାହା ସେତେ
ଦେଇ ପିତାକୁ ସବୁସାଧାରଣଙ୍କ ଜାଣିବା-
କାରଣ ଏହା ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଛି ।

ବନାରସୀମାଳ ।

ବନାରସରେ ଅମ୍ଭର ଗୋଟିଏ ବାଣିଜ୍ୟ-
ଦୋଠା ଅଛି ଏବଂ ଅନେକ ରାଜା, ମହାରାଜା
ଏବଂ ଜମିଦାରମାନଙ୍କ ସହଜ ଅମ୍ଭର କାରବାର
ଅଛି । ଅମ୍ଭଦୋଠାରେ ବନାରସୀ ଜରିଦାର
କପଡ଼ା ପ୍ରଭୃତି ଅଶାଳୁରୁପ ସୁନ୍ଦର ମୂଲ୍ୟରେ
ବିକ୍ରୟ ହୁଅନ୍ତି ।

କେହି କୌଣସି ପଦାର୍ଥ ମଗାଇଲେ ଦେ-
ଲୁସେବର ପାର୍ଶଲରେ ପଠାଇ ଦିଆଯାଏ ମାତ୍ର
ସେହି ପଦାର୍ଥ ମନୋମତ କ ଦେଲେ ଦମ୍ଭ
ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟର ଗୋଟ ଦେଲେ ଉକ୍ତ ପଦାର୍ଥ
ଅମ୍ଭ ନିକଟକୁ ଓଡ଼ାପସ କରି ଦେଲେ ଅବଶ୍ୟ
ହୁଏ କିନ୍ତୁ ପଦମନୁଷାଦିକ ପଦାର୍ଥ ପୁଣି
ପଠାଇ ଦେଇ ଦମ୍ଭା ଓଡ଼ାପସ ଦେବୁ ।
କିନ୍ତୁ ମାଲ ମଗାଇବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ପଦାର୍ଥ ପିତା-
ଅପକାର ଭାବମାତ୍ର ସହଜାକ ଦେବ ।

ନିମ୍ନଲିଖିତ ପଦାର୍ଥମାନ ଅମ୍ଭର ଦୋଠାରେ
ବିକ୍ରୟ ନିମନ୍ତେ ସଜା ପ୍ରସ୍ତୁତଥାଏ ।;—

ବନାରସୀ ଜରିଦାର ଶାଢ଼ୀ, ଜରିଦାର
ଝୋଲ ବଦର, ସାଦା ଝୋଲ ବଦର, ଜରିଦାର
ଟୋପି, ଗୋଟି, ଚୋପା, କନାଶାସ, ବାଗ୍ରା,
ସଜା, ବନାରସୀ ଦୋସଡ଼ା, ମଣ୍ଡିଲ, ସିରିରେ
କାଜିବା ଖେଟା, ରୁମାଲ, ସାଲି, ନାନାପ୍ରକାର
ମୁଦା । ଏତଦନ୍ତର ଅତି ସେ କୌଣସି ପ୍ରକାରର
ପଦାର୍ଥ ବିକ୍ରୟ କଲେ ତାହା ମଧ୍ୟ ପଠାଇ
ଦିଆଯିବ ।

ରୂପାର ବିଲୁକ୍ତ ସାମଗ୍ରୀକ୍ରୟ ପ୍ରଭୃତି
କ୍ରୟାର ବିବରଣୀକୁ ଅବଶ୍ୟ ଦେଲେ ଅତି-
ସୁନ୍ଦର ରୂପେ ବିକ୍ରୟ କରି ବନାର ଦିଆଯିବ

ମତ୍ର ଦେଖାକୁ ଚାହିଁବ ଅନୁମାନକ ଚର୍ଚ୍ଚାକ
ମୂଲ୍ୟ ଅଗ୍ରମ ଠୋରବାକୁ ଦେବ ।

ଅମ୍ଭ ନିକଟକୁ କେହି ପତ୍ର ଲେଖିବାକୁ
ଇଚ୍ଛା କଲେ ତୁମ୍ଭୀ କମ୍ପା ଇଂରେଜୀ ଭାଷାରେ
ଲେଖି ଅପଣାର ପୁର ନାମ ଯାମ ସମ୍ପର୍କରେ
ଉଲ୍ଲେଖ କରି ଯୁକ୍ତେ ।

ଶ୍ରୀ ପାଲମଲ ଭୋଳାନାଥ ।
ବୁଢ଼ଖଲୀ ଫାଟକ, ବନାରସ ।

ପ୍ରଜାସ୍ୱଚ୍ଛାଦିଷୟକଆଇନ ।

ଅର୍ଥାତ୍ ସନ ୧୮୮୫ ସାଲର ଅଇନ ।
୧୮୫୯ ସାଲର ଅ ୧୦ ନମ୍ବର ଅଇନରେ ଏହି
ଅଇନର ବେତେବ ଅଂଶ ଓଡ଼ିଶାରେ ଚଳୁ-
ଅଛି । ଏହି ଅଇନର ସମୁଦାୟ ଅଂଶର ସବୁକ
ଓଡ଼ିଶା ଅନୁକ୍ରମ, ଟୀକା ଓ ଲେଖନେତ୍ର ଗ-
ବର୍ଣ୍ଣନାକ୍ରମେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏହି ଅଇନପତ୍ରକୁ
ନିୟମାବଳୀ ଖଣ୍ଡିଏ ପ୍ରସ୍ତୁତକାରରେ ଅନୁକ୍ରମ-
ମଧ୍ୟରେ ଶୁଦ୍ଧା ସରବ । ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ରୁଚିବା-
ନମନ୍ତେ କଠିକସଦମାନଙ୍କର ଅର୍ଥ ଲେଖାଯାଇ
ଅଛି । ଜମିଦାର, ମଦକମ ଓ ଇସ୍ତଫକଦାର-
ପ୍ରଭୃତି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭୂମ୍ୟଧିକାରୀ ଓ ନିୟମପତ୍ର-
ରେ ଏହି ଅଇନ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ।
ଏହା ପ୍ରସ୍ତୁତକାରରେ କଟକ ଦରଦାସନାର
ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ହୋମୋନାଲ ପ୍ରକାଶନାରେ ନିକଟ

ବିଶ୍ୱମସାହେବଙ୍କ ବଟିକା । (BEECHAM'S PILLS.)

ପଲକବେତନାରେ ଏକ ୨ ଫୁଟରୁ ଅଧ ମୂଲ୍ୟ
ଏକ ୨ ମୋଡ଼ରୁ ଶୁଦ୍ଧା ବୋଲିଆର ପାରେ
ଏ ବଟିକା ବେଦନା କୁଣ୍ଠିତପଦାର୍ଥରେ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଅଛି । ଏଥିରେ ପାର ଚର୍ଚ୍ଚି
ଇତ୍ୟାଦି ବିଷାକ ବା ଧର୍ମଦାନକର ଦ୍ରବ୍ୟ କିଛି
ନାହିଁ । ଏହା ସବୁ ଦାନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ
କାହିଁ ଦଲରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି ।
ସରକାରମୁସର ଶ୍ରୀ ପୁରୁଷଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ସମାଜ
ଉପକାରୀ ବୋଲି ପୃଷ୍ଠାରେ ଲିଖାଯାଇ । ଯେ
ସଂକ୍ଷା କଲେ ଏଥିର ଗୁଣ ଜାଣି ପାରିବ ।
ଉଦରମୟ, ଯାକଗୁଳାରେ ବ୍ୟଥା, ମୁଣ୍ଡବ୍ୟଥା,
ମୁଣ୍ଡବୁଲ, ଭୋକନ ଉତ୍ତରୁ ଉଦରର ପରପୁ-
ର୍ଣ୍ଣା ଓ ଶାଳିତା, ନିଦ୍ରାହୀନ, ଶୈବ୍ୟ, ତାପୋ-
ଦଗ୍ଧ, ସ୍ୱାମାନାୟ, ସାସ, ଡୋଷୁବଦନା, ବଦନ
ଦର୍ମସେଗ ଇତ୍ୟାଦି ସଦନପ୍ରକାର ସମ୍ବନ୍ଧ ଓ
ପୈତ୍ତିକ ଶାଳିତାରେ ଏହି ବଟିକା ଅମୋଗ

ଓଷଧି । ଏକ ଭଲ ପରିଷ୍କାର ଓ ଦେହସୁସ୍ଥିତି-
କ୍ଷେତ୍ର ଅଭ୍ୟାସ ହିଁ ହେବ ।

ହିନ୍ଦୋସ୍ଥାନର ସରକାରଙ୍କର ଉପକ୍ରମ-
କ୍ରମାନ୍ୱୟରେ ପ୍ରାୟ ହୁଅଇ । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିପତ୍ର-
ଏ ଅକାର ଅନୁସାରେ ଟ ୦ ୫ ଟ ୦ ୫ ଓ
ଟ ୦ ୫ ୫ ୫ ୫ ୫ । ଡାକଖର୍ଚ୍ଚା ପୁଅର ଦେବା-
ଲଦେବ ।

New School Books.

- JUST TO HAND.
- Webb's Two hundred questions on Grammar and Idiom with Answers.
- Webb's Keys to English Entrance Course for 1892 and 1893.
- S. P. Ghosh's Key to English-Entrance Course for 1894.
- Chambers' Etymol. Dictionary.
- Webb's Condensed Dictionary.
- Webb's International Do.
- Whitehall Drawing Copy Books.
- R. C. Dutt's History of India.
- Catechism of History of India.
- Buckley's History of England.
- K. P. Basu's Algebra.
- Royal Readers No. I to IV.
- Manual of Geography.
- Wall-maps and Atlases.
- To be had of the Secretary, Printing Company, Durgha Bazar, Cuttack.

ନୂତନ ରାଜ୍ୟ-ପତ୍ରର କିମ୍ବଦନ୍ତୀ ପର୍ଯ୍ୟ-
ପୁସ୍ତକ ଦ୍ୱିତୀୟ ସଂସ୍କରଣ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ ପ୍ରତି-
କମ୍ପାନୀର ସଂସ୍କରଣରେ ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୫ ମାତ୍ର ।

Key to New Royal Readers No. II. 2nd edition is out and can be had of the Printing Company's Press, Cuttack.

Price 3 Annas only.

ପ୍ରକାଶକ ଶ୍ରୀମତୀ ଏକମାତ୍ର ଅଟନ୍ତି ।
ଓ, ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଏକ ଦୋସାନ୍ତର ।
କାନ୍ଥ ଦୋକାନୀ ଓ ଫୋଟୋ ପ୍ରେସ୍‌ରେ ଏକମାତ୍ର ମସିଂଗିଂ ।

ଓରିଣ୍ଟାଲ୍ ପ୍ରେସ୍ ।

ଉତ୍କଳ, କଟକର ପ୍ରକାଶକ ଶ୍ରୀମତୀ ଏକମାତ୍ର ଅଟନ୍ତି ।
ଦୋକାନୀର ମଧ୍ୟରେ । ପତ୍ରର ମୂଲ୍ୟ ଦେଖି ଦେଖି

ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଓ ଅନୁମତି ଶ୍ରେଣୀ ସୁସ୍ଥିତି-ଉପକ୍ରମାନ୍ୱୟ
ମତାମତାମତରେ ଯାହାର ଗଠନ ପଦ୍ଧତି ଉପକ୍ରମାନ୍ୱୟ
ହିନ୍ଦୋସ୍ଥାନର ସରକାରଙ୍କର ଉପକ୍ରମାନ୍ୱୟ
କ୍ରମାନ୍ୱୟରେ ପ୍ରାୟ ହୁଅଇ । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିପତ୍ର-
ଏ ଅକାର ଅନୁସାରେ ଟ ୦ ୫ ଟ ୦ ୫ ଓ
ଟ ୦ ୫ ୫ ୫ ୫ ୫ । ଡାକଖର୍ଚ୍ଚା ପୁଅର ଦେବା-
ଲଦେବ ।

ଓ, ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଏକ ଦୋସାନ୍ତର ।
କାନ୍ଥ ଦୋକାନୀ ଓ ଫୋଟୋ ପ୍ରେସ୍‌ରେ ଏକମାତ୍ର ମସିଂଗିଂ ।

ଘଡ଼ମରମତି ।

Watches! Clocks! Time pieces
Repaired by an efficient workman
the premises of the Cuttack Printing
Company Charge moderate.

ଡାକାପତ୍ରକାର ଶ୍ରେଣୀ ବଡ଼ ଶୁଣାଉଛି
ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ମୁଦ୍ରିତ ହେବା ଓ ଯଥା ସମ-
ୟରେ ପାଠକମାନଙ୍କର ଦଳ ଦେଖାଉଛି ଏ
କାରଣରେ ତ ସୁବାରୁ ଅମ୍ଭେ ଘଡ଼ମରମତିର
ପାରିବାରିକ ଦମ୍ଭାଅଛି । ସାବାକର ବରଦାଳ
ଦେବ ଶ୍ରୀମାତାମାନଙ୍କର ଉକ୍ତ ଦଳେ ସମସ୍ତ
କାର୍ଯ୍ୟ ସାଧିବେ ।

ବାଲିକାଗଳ ।

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ପତ୍ରର ଦଳରେ ଉକ୍ତ ଦଳ
କୌଣସିକାରୀ ବାବୁ ଶ୍ରୀମାତାମାନଙ୍କର ସୁସ୍ଥିତି

ଦଳ-ଦେବତା ବାବୁ ଅର୍ଦ୍ଧଦଶକ ଦଳ ଦୁର୍ଗାମାନ
କୌଣସିକାରୀରେ ଉକ୍ତ ଦଳ ଅଛି, ପତ୍ରା—

୧୯୧୧	୧୯୧୨	୧୯୧୩	୧୯୧୪	୧୯୧୫
୧୯୧୬	୧୯୧୭	୧୯୧୮	୧୯୧୯	୧୯୨୦
୧୯୨୧	୧୯୨୨	୧୯୨୩	୧୯୨୪	୧୯୨୫
୧୯୨୬	୧୯୨୭	୧୯୨୮	୧୯୨୯	୧୯୩୦

ପ୍ରକାଶକ ବାବୁ ଶ୍ରୀମାତାମାନଙ୍କର ପ୍ରକାଶକ
ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାର 'କୋଷାକରଣ' ଅନୁମୋଦିତ
କୌଣସିକାରୀରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶଦାଣ୍ଡା ଓ ବିଭାଗ ଓ
କୌଣସିକାରୀରେ କିମ୍ବା ଓ ଶ୍ରେଣୀକରଣ ଓ ବିଭା-
ଗର ଉପକ୍ରମ ପଦ୍ଧତି ଉକ୍ତ ଦଳ ଦେଖି ଅଛି
କାନ୍ଥା ସମସ୍ତ ପ୍ରକାରକରଣ ମଧ୍ୟରେ ଉକ୍ତ
ଅଛି । ଉକ୍ତ ଦଳ ଅନୁମୋଦିତ ହେବେ
କୌଣସିକାରୀ ଉକ୍ତ ଦଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ଯାହାକର
ଯାକା ଅବଶ୍ୟକ ଥିଲେ କୌଣସିକାରୀରେ ଅନୁ-
କ୍ରମ ଦଳେ ସୁସ୍ଥିତି ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ ହୋଇ-
ଆଉବେ ।

ଓରିଣ୍ଟାଲ୍ ।

ଏ ବାବୁ ଦେଖିବେ ପାଠକମାନଙ୍କର କୌଣସି
କୌଣସିକାରୀରେ କୌଣସିକାରୀ ଶାନ୍ତିରେ
କୌଣସିକାରୀରେ କୌଣସିକାରୀ ଦଳ ଦେବ ଦଳର ମସି-
ଅଛି କୌଣସିକାରୀରେ ମସିଂଗିଂ ଦେବ ଓ ବିଭା-
ଗରେ ଉକ୍ତ ।

କୌଣସିକାରୀ ଓ ଶାନ୍ତିରେ କୌଣସିକାରୀ
କାନ୍ଥ ମଧ୍ୟ ଅଛି ।

ଅନୁକ୍ରମଣ ଦଳ ଦୋକାନୀ

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାରେ ଉକ୍ତ-ପ୍ରକାଶକର ଶ୍ରୀମତୀ
ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାରେ କୌଣସିକାରୀରେ ପତ୍ରା ।—

ପ୍ରକାଶକର ସମସ୍ତ	ଟ ୦ ୫
ଅନୁକ୍ରମଣ	ଟ ୫
ଅନୁକ୍ରମଣ	ଟ ୫

୧୯୧୧ ଏକ ପ୍ରକାର ଟ ୫
ମୁଦ୍ରିତ କୌଣସିକାରୀରେ କୌଣସିକାରୀ ଦେବେ କୌଣସି
କୌଣସିକାରୀରେ କୌଣସିକାରୀ ଟ ୫ ୫ ୫ ୫ ୫ ୫ ଦେବ
କାନ୍ଥ ।

୧୯୧୨ ଓ ୧୯୧୩ରେ କୌଣସିକାରୀରେ ପ୍ରକାଶ-
କର କୌଣସିକାରୀ ଓ କୌଣସିକାରୀରେ ଦେବ ।
ଅଧିକ ଦଳର ସମସ୍ତ କୌଣସିକାରୀରେ
କୌଣସିକାରୀ ।

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ମୂଲ୍ୟ ଉକ୍ତ-ପ୍ରକାଶକର ପତ୍ରା
ବାବୁ ଦେବ ।

କୌଣସିକାରୀରେ କୌଣସିକାରୀରେ କୌଣସିକାରୀରେ
କୌଣସିକାରୀରେ କୌଣସିକାରୀରେ କୌଣସିକାରୀରେ

ପ୍ରକାଶନ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବନ୍ଧପତ୍ରିକା ।

ପ୍ରଥମ
ପୃଷ୍ଠା

ଦିନ ୧୦ ୦୦ ମାତ୍ର ଦୁଇ ପୃଷ୍ଠା ମଧ୍ୟମା । ମା. ୧୯୩୭ ୧୦ ୧୦ ୧୯୩୭ ମା. ୧୦ ୧୯୩୭

ଅଗ୍ରମ ଦାଖଲ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦୯

ପଞ୍ଚାବେଶ ୫ ୦୯

ଏ ଜଗତର ନିରୁପସିଦ୍ଧାନ୍ତ-ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କାଳି-
ନାକରମୁଖରୁ ସ୍ଵେଦିତସ୍ଵରା ସଦାୟତା-
ଅବସ୍ଥାରୁ ଏଠା କିଏମାନଙ୍କଠୋଟି ଦୂର୍ଲଭ
ସାଦେବ ତାଙ୍କୁ ଭଲମାତ୍ରର ଚାରିଦାସ ଦଣ୍ଡ
ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଓଜ୍ଜ୍ଵଳ ଅବଦେବ ଭଲମାତ୍ର-
ପ୍ରକରେ ଏକମାତ୍ର ଦଣ୍ଡ ଦେଇଥିଲେ ଦା-
କୋଟରେ ଅଧିକ ଦାଏର ହୋଇଥିଲା । ଶୁଣା
ସାଧୁଅଛନ୍ତି ସେ ଦୁର୍ଲଭର କରପତ୍ର । ଉତ୍ତର-
ଦଳ କି ଦୁର୍ଲଭପ୍ରା କ ଦେଲ ?

ତଥେ ପ୍ରତ୍ୟେକର ପରୁଷଅଗ୍ରଣି କି ମୁଖ-
ଲମାତ୍ରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକାକୀ ନାକରପାତ୍ର
ଆଇଗ କରବାଇ ଦେଖାଯାଏ । ସେ ଉପାଧି
କ୍ରମେ ଲାଭ ହୁଏ ଓ ଦାକର ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ପ୍ରସର
ଅନୁମୋଦେ ଏଥିର ଠିକ ଭାବେ ଦେବାକୁ
ଅଗ୍ରମ କେହି ମୁଖଲମାତ୍ର ଅନୁଭବକର ଏଥିର
ଉତ୍ତର ଦେଲେ କାହାର ଦେବୁ । ଶୁଣିଅଛୁ
ମୁଖଲମାତ୍ରମାନଙ୍କ ଅମଳରେ ବରୁଣବନ୍ଦୁ ନାକ
ହୋଇ ସାଧୁଥିଲା । ଦେଖିବାରେ ଲାଗିଲେ
ଅମଳରେ ପୂର୍ବେ ଦାକ ସ୍ଵାକୃତସମ୍ପତ୍ତି ଦଲନ
ଦମ୍ଭାକଳ ଓ ମୁଖଲମାତ୍ରବାଦି ରେକ୍ଟିଫିକା
କରୁଥିଲେ । ରେକ୍ଟିଫିକା ଅଭିନବଦାବା ଦାକ-
କର ଦଲନ ରେକ୍ଟିଫିକାଦତ୍ତା ଅଧିକାର
ରହୁତ ହୋଇଅଛି ଏକ ମୁଖଲମାତ୍ରବାଦି
ରେକ୍ଟିଫିକା କରବା ସଦାଗେ ଶବ୍ଦନିମେଦକଦ୍ଵାରା
ଲୋକେ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହେଉଅଛନ୍ତି । ଯୌଗେହିତ୍ୟ

ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ସଦାଗେ ମଧ୍ୟ ଦାକ୍ଷି ହୋଇ ଦୋ-
ରାସି ବିଶେଷ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ କୋଡ଼ି ମର ଅବଶ୍ୟକ
ନାହିଁ । କୌଣସି ମୁଖଲମାତ୍ର ସୁକାଗାୟୁ ଏକ-
ବ୍ୟକ୍ତିଦ୍ଵାରା ସେ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ କରାଇ କେଉଁଥାରେ ।

ହେ ଚାଲିଛି ଭଲପୁତ୍ର ବିଜାଳର ବିଦାସନ
କ୍ରମେ ନମନ୍ତେ କଥାକି ଦେଖିଲେ । ଗଣି
ମାତ୍ରର ତା ୧୦ ରଖ ଦେଖ ତାଙ୍କର ଉତ୍ତର-
ଧରାଣ ମଧ୍ୟ-ପ୍ରଦେଶର ପ୍ରଧାନ କମିଶ୍ନର ସ୍ଵ-
ଅଭିମତାଗତ୍ରିକ ମାକଡୋଲଡ଼ଙ୍କୁ ସୁକେଶ୍ଵରଅର୍ପ-
ଣକର ସୁବି ସମୟରେ ମୋସଲମାନରେ କର-
କରା ତ୍ୟକ ହଲେ । ତାଙ୍କର ବଦାୟ ଦାନରେ
ଏକଟି ଶ୍ରେଣିକଟ, ମାକଡୋଲଡ଼ଙ୍କ ଓ ଅନାକ-
ରେକେବ ସାଦେବ ଥିଲେ ଦେଖା ମଧ୍ୟ
ସାହକର ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ଉପକ ଗୋ-
ପନାୟୁ ପ୍ରକାର ଥିବାରୁ କୌଣସି ସମାସେବ
ହୋଇ ନ ଥିଲା । ସର ଚାଲିଛି କ୍ରମେ ନମନ୍ତେ
ବଦାୟପ୍ରକଳ ହଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ନୁଭଳ ଶ୍ରେଣି-
କଟ ଅନୁମାନକ ଅଭ୍ୟାସ ଦେବତା । ଅନୁ-
ମାତେ ସର ଚାଲିଛି କରକଟରୁ ଅଗାନ୍ତରୁ ପଲ
ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇନାବୁ । ଏକଟି ଶ୍ରେଣିକଟ ଅବଶ୍ୟ
ଅନୁକଳ ନମନ୍ତେ ଅଧିଅଗ୍ରଣି ସଦ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ର ଲଭି-
ମଧ୍ୟରେ ଦେଖର ଅନେକ ମଙ୍ଗଲସାଧାନ
କର ଥାଇଛି । ଅନୁମୋଦେ ତାଙ୍କ କର-
କରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଁ ଯେ ତାଙ୍କ ପ୍ରକାଶର ପ୍ରତ୍ୟ-
ସମ୍ପାଦକାଦେ ସେ ଅବଶ୍ୟ ପଥ ଅବଶ୍ୟକ ଦର

ଦେବେ ଓ ଉପରକ ନିକଟରେ ତାଙ୍କର
ମନ-ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥିଲେ । ସେହିଭଳିକ ପ୍ରା-
ଇକେଟ ସେକେଟର ପଦରେ ମଃ ଖୁଲାଇ ଉଲ-
ଲସ୍ତ୍ରୁ କରୁନି ଓ ସ୍ଵଚଳର ମୋସାଦେବ ପଦରେ
କପ୍ର ନ ଜର୍ଜ ବିଶିଷ୍ଟ ନିଷ୍ଠୁର ନୟୁକ ହୋଇ
ଥିଲି ।

ଦୂର୍ଗା ଓ ନୂତନବସନାମଳରେ କେଉଁଠିରେ
ଅବସ୍ଥା କରାବା ଯାଇ ଅନେକେ ଉତ୍ତର ଥିଲେ ।
ଅନୁମୋଦେ ସମ୍ପଦ ଲାଭଅର୍ଥ ଗଜ ମସର
ତା ୨୨ ରଖ ଠାରୁ ତା ୨୭ ରଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଲମାକ ବୁଝିପହୁତ ଦୟାକଳ ହେ ହୋଇଥିଲା ।
ଏକ ଶାଶୁଲର କରଅଛି କନ୍ତୁ ଦୂର୍ଗାପ୍ରାୟ ପ୍ରକାଦ
ହେଉ ଅଛି । ଏପ୍ରକାର ସମୟରେ ବଦାୟ-
ମାକଳ ଅବସ୍ଥା କପ୍ରକାର ଶୋଚନାୟୁ ହୋଇ-
ଥିବ ତାହା ପାଠକେ କରୁନା କର କେଉଁକୁ ।
ବଦାୟକର ଦୂର୍ଗା ଗୋପାଳରେ ମଧ୍ୟ କଦ୍ୟା-
ସିକ ଦେଲ ତାହି । ସିମାଗ୍ର ଯୌଜ ଦେଉଁଠି-
ରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଓ ଭକ୍ତ ଦଣ୍ଡକୁ ବଦନ୍ତ
ଦୋଇ ସାଧୁଅଛନ୍ତି । କରମାକ ଯୌଜର
ସେନାପତି ମଃ ଉଅକର ଓ ମଃ ଦଗ୍ଵାସ
କୁଲ ବନରେ ବନକୁ ହୋଇ ସେନ୍ଦ୍ୟଦଳ-
ସହିକରେ ବଦାୟକମାକଙ୍କୁ ଦମଳ ବରୁନା-
ନମନ୍ତେ ଅଗ୍ରଧର ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ସରକାଳ
କଳଖୁଲ ଓ କରୁର କରକ୍ରମକମାତେ
ଭବ ପ୍ରାକରେ ସୁସିକ ଆନାମାକଙ୍କୁ ପ୍ରେତକ

ଦୋର ଅନ୍ତର ଓ ସ୍ୱା ସୁନମଳ ରଖା
 କରୁଛନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କର ସେବାପଦ ମଧ୍ୟ
 ଅଛି । ମୁକୁନ୍ଦଦେବ ମଃ ବଜେର ଯତ୍ନେ,
 ବେଉଁଦେବ ମେମେଲକ ନିର୍ଦ୍ଦୟ, ଆ
 ମାନଙ୍କର ତୈତଳପ୍ରସାଦ ସ୍ୱୟ ନିୟାନ୍ତ
 ଓ ବନୋବପ୍ରଦର୍ଶନୀ ବାବୁ ଦୁର୍ଗାଦାସ ମୁଖ୍ୟ
 ଦାମପାଣି ସ୍ତାନମାନଙ୍କରେ ଅବସ୍ଥାପିତ ହୋଇ
 ଅଛନ୍ତି । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ଏକେଶ ସମ୍ବ ନନବ
 ଘୋରଦାସ ଦାଦାଦୁର ଗଜମୁକାମଣି ଅଗମନ
 ବରଅଛନ୍ତି । ଦେମାନ ବଦୋହମାନେ ଅସ୍ତ
 ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଉପରଲିଖିତ କେନ୍ଦ୍ର
 ବସ୍ତୁରେ ବଦୋହମାନେ ଠାରୁ ଦୋରଦୁର
 ଅଗ୍ରଣୀ ନାହିଁ, ବଳୁ ବଶୁଅଜାଲକର ଏଥିରେ
 ବମଳ ଦେବ ଓ ନାହିଁ ଚାନ୍ଦା ଦେହ କହୁଆରୁ
 ନାହାନ୍ତି । ବଶ ଜଳକମରେ ଲୁହାପୁରକବ
 ରେ ପୁଲେ ବସର ସେମାନେ ଧରଣିରେ ଏମା
 ନଙ୍କୁ ଧୁର କପାଳ ଲ ଏକେ ବନୋବପ୍ର
 ଅଂଶଦାସୀରେ ଅଧିକ ।

କାରଣର ଅଧିକ ଅବସ୍ଥା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଅମ୍ବ
 ମାନଙ୍କର ବଡ଼ ଲକ୍ଷ ମହୋଦୟ ଓ ଭାବର
 ସଦସ୍ୟମାନେ ନୁହନ୍ତି କେନ୍ଦ୍ର ବଦୋହର ମଧ୍ୟ
 ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବାରୁ କେନ୍ଦ୍ର ବଦୋହର ସାଧିକ
 ପଡ଼ିବା ନେତ୍ରୀଅଛନ୍ତି । ଏ ଏକ ସେବାକର୍ମ
 ରାଜା ଲୁହାପୁରୀସଦକୁ ପଥରକୁ ରକ୍ତ ବାଦୀ
 ର କରବା କାରଣ କହୁଥିଲେ ସେ ପରୁ
 ହୁଲେ ସେ ଏହା କହର ଦେବ ? - ଭୃଗୁଦେ
 ଶଟ ବଡ଼ ଠିକ ହୋଇଅଛି । ଉକ୍ତ ପଡ଼ିବା
 କହୁଅଛନ୍ତି ସେ ଭୃଗୁମନଙ୍କରେ ଲୁହର ମସୁର
 ଦୁ ମୁଖ ଅଥବା ତଳସୁର ବୁଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲେ
 ବ ଅବା ଭୃଗୁଦେବମେଘ ପୁରୁଣା ଦେଶୀ
 ଧରଣରେ ଘରପିଣ ରୋଷା ଏ ଶିବୁ ଅଥବା
 ବଦେବକୁ ଅମଦାଣ ଦେହପ୍ରକା ଦୁବ୍ୟକ୍ତରେ
 ମାସକ ବସାଇ ଥାନ୍ତି । ମାତ୍ର ଅମଦାଣ ଦୁବ୍ୟ
 ଉପରେ ମାସକ ବସାଇଲେ ବଲଭଳେ ଦୋର
 ଅପରି ଦେବ ଏକ ଲୁହର ମାସକ ନକାଳରେ
 କେବଳେ ବସାଇବ ଅଛନ୍ତି କହିବ । ପର
 ଥୋ ଏହୁ ବାସରକୁ ସେହେତୁର ବଦୋ
 ହୁଲେ କେତେ ବସାଇଲେ ତାହା ଦୋର
 ଅଛି ବହିଁ ଉପରେ ଅଧ ଭାବ କରଲେ ସହସ୍ର
 ଉତ୍ସୁର ପିଠି ଲୁହପିଠି । ବ୍ୟସ୍ତର ଉଣା ନସ
 ା ଏକଦେଶୀ ନର ଅଟେ । ମାତ୍ର ବହିଁରେ
 ବୁଦ୍ଧି ଅଧିକ ଅଛି । ବୁଦ୍ଧିଆ ଅଧିକ ଅଧିକ

କରବାର ଭୟ ଦେଖାଅଥବା ସମୟରେ ପେ-
 ନକଦୟ ଉଣା ଦୋର ନ ପାରେ ଏକ ସାହନ
 ବଜ୍ରାୟୁ କର୍ମରୁପମାନଙ୍କର ବେଦନ ଉଣା
 କରବା ମଧ୍ୟ ଅସମ୍ଭବ ଅଟେ । ଦେବେ କାଟିଖା
 କରବାର ହୁଏ କେଉଁଠାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବା
 ହୁଏ ? ବାବକମାସୁରକରଣରେ ଏହା
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇପାରେ ଏକ ଅସୁବ୍ୟସ୍ତ ନମନା
 ଲକ୍ଷା କରବା କିଦେଶ୍ୟରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ବନା
 ଦେବେ ଭେଲ ଓ ଜାନର କାର୍ଯ୍ୟ ବନ ରଖି
 ନେ ବସେଷ ଯତ ଦେବ ନାହିଁ । ପ୍ରାପିକ
 ପଡ଼ିବାର ମଧ୍ୟ ଅମ୍ବମାନଙ୍କୁ ବଡ଼ ସୁକୁପୁର
 ଦୋଧ ଦେହଅଛି । ଦୋଧାୟୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ କ
 ହୁଏ ।

ଗତ ମଇମାସ ତା ୧୯ ଉପରେ ଅମ୍ବମାନ
 ବର ବୁଦ୍ଧିପୁର ସେବାପଦ ଲକ୍ଷ ବଦର୍ଷଣ
 ମହୋଦୟକୁ ଭଲ ଲଗୁନକରଣର ବଶିକ
 ସମିତିକୁ ଭୋଜ ଦିଆଯାଉଥିବାର ସମ୍ଭାବ
 ନିର । ଅନେକ ବଡ଼ ଲୋକେ ଏକ କହୁର
 ଥାନର ମହାବଳୀ ଉକ୍ତ ଲୋକରେ ଉପସ୍ଥିତ
 ହୁଲେ । ସର ଅଲକ୍ଷ ଭେଦର ସାଦେବ
 ସଲପଦର ଅସରପ୍ରଦାୟ ପୁରୀ ରଦର୍ଷଣ ସାଦେ
 ବକୁ ସମ୍ଭାବର ବର ପ୍ରଥମ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅଗରକର
 କହଲେ ସେ ଏପରି ସେବାପଦ ଏକ କହୁର
 ଅଲାର ମହାବଳୀକରେ ମିଶ ବଦ୍ୟମାନ ପ୍ରଦା
 ପୁଲେ ସମାଜ୍ୟ ଉପସଦରେ ଥିବାର ବୋଲ
 ଯାର ପାରେ । କର୍ତ୍ତ ବଦର୍ଷଣ ମହୋଦୟ
 ସେଥି ଭୃଗୁରେ ଭୃଗୁଦେବୀମାନେ ସାମାଜ୍ୟ
 ରଖାକରିଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିବାର ପ୍ରଦାସ କର
 ଭାବଗାୟୁ ବିଭଲୟା ଓ ସୈନିକକର୍ମରୁମାନଙ୍କ
 କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରଦାସୀ ନଲେ । ପରେ କହୁରଆ
 ଲାର ମହାବଳୀ ଭୃଗୁ ଦେବାକୁ ଭୃଗୁରେ
 ଉପସ୍ଥିତ ସରାବୁଦକ ଭରଣାକରେ ବୁଦ୍ଧି
 ପୁଣି ଦୋରଲକ୍ଷ । ପ୍ରମାଣ ଭରଣେସେ ଏକ
 ବଲଭଳୀବିକ ସମାପତ୍ୟ ସଦ୍ୟ ସମାଦର ପାଲ
 ଥିବାର ପ୍ରଦାସ କର ମହାବଳୀ ବହିଲେ ଦେ
 ଭରଣେସା ମରକେ ପ୍ରମାଣ ଭରଣେସେ
 ରଖାଣି ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛନ୍ତି ଓ କର୍ତ୍ତ ବଦର୍ଷଣ
 ଭରଣେସାମାନେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ହୁଲ ପାତ୍ରପୁରେ
 ଏକ ଭରଣେ । ମଧ୍ୟ ଦୌଶସି ଉକ୍ତ କର୍ମରେ
 ସେ କେଉଁଠାରେ ଭରଣେସାମାନେ ଚାହାକୁ
 ଥାନ୍ତି ଏକ ସମ୍ଭବିତ ଦୁର ଦୋର ଅଧ୍ୟର୍ଥନା
 କରବେ । ସେତେ ସମାରେ କର୍ତ୍ତ ବଦର୍ଷଣ

ମହୋଦୟ ଅଧିକ ବ୍ୟକ୍ତ କରୁଥିଲେ ସେ ଭର-
 ଣର ବାଗଜ୍ୟର ନିରତ ନିରିତ ସେଠାରେ
 ଇଂରାଜସାସକ ପ୍ରଚଳନ ରହିବା ଭରଣ
 ଦୋର ଦେଶୀସମେଦକୁ ବୁଝାଇଦେବା
 କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ସବୁତ ଲୋକଙ୍କର ଏ ଦୋଧ କହି
 ନାହିଁ ଏକ ନିରସେଷ ଓ ସଦାନୁରୁପପୁରବ
 ରକ୍ତମାନ ପ୍ରଚଳନ ପୁରୀ ଏ ଭାବ ଦେଶୀସ
 ଲୋକଙ୍କ ମନରେ ଗୋଷିବାକୁ ଦେବ ଏବ
 ସେଥିନିରୁ କର୍ମଣ୍ୟ ସେବା ଓ ଉପସ୍ଥୁରଖା
 ବାର୍ଯ୍ୟ ଏକ ଇଂରାଜର ସାମପୁର ଓ ସୈନକ
 ଦୋବସୁ ଅଧି ଅବଶ୍ୟକମତେ ଭରଣର ସେବା
 ବଜାଇବା ଉଚିତ । - ସେତକଥା ଦେମନ୍ତ
 ଅଧିକ ଉଣା ଯାଉଅଛି । ଇଂରାଜସାସକ ପ୍ରଚ
 ଲନ ରହିବା ସଦା ବାସ୍ତବ୍ୟ ଯାଦି ସେଥିସ
 ନାସେ ସେବାଦନ ବୁଦ୍ଧିକରଣର ଅବଶ୍ୟକତା
 ସଦକମର ନୁହେ ।

✓ ସମ୍ଭବପିଣା ।
 ଅମ୍ବରାଜାଗପିତା କେଉଁଅଛନ୍ତି ବ
 ବଲଭଳୀ ବଦ୍ୟଦ୍ୟାନୟୁ ବସୁ ବସାଠ ଉଠି
 ଗଲେ ବଡ଼ ଭଲ ବୁଦ୍ଧିଆ କାରଣ ଯୋଡ଼ିବ
 ବଚାଗାୟୁରଖା ଶିଖା ବରଦାକୁ ଅଧ୍ୟ ଦୌଶସି
 ଦେଶରେ ସୁଲ ଶକ୍ତିମାନେ ବାଧ ଦେବାକ
 ଦେଖା ନାହିଁ । ଏଥକୁ ଉପସ୍ଥିତ ଦେଶକ
 ପ୍ରଚଳାଦ ବର କେଉଁଅଛନ୍ତି ବ ସମସ୍ତ ସରା
 କର ମଧ୍ୟରେ ଦେଶୀ ବଚାଗାୟୁରଖା ଶିଖ
 ବାର ପ୍ରଚଳନ ଅଛି । ଯଥା ଇଂରାଜ ଓ ଫରାସି
 ଓ କର୍ମମାନେ ଲଠିନ ଓ ପ୍ରିବରଣା ଶିଖିବାକୁ
 ଭୟଦ୍ୟାନୟୁଦ୍ୱାରା ବାଧ । ଅତର ସମ୍ଭବପ୍ରଦ
 ଭରଣେସାସକରେ ସେପରି ଅନୁରଦ ବୁଦ୍ଧି
 ଇଂରାଜପ୍ରଚଳନର ଲଠିନ ବା ପ୍ରାବପ୍ରଦ
 ସେପରି ନୁହେ । ବସେଷକ ଇଂରାଜା ନ ପ
 ବିଲେ ଦେହରେ ଅମ୍ବମାନଙ୍କର ଗତ ନାହିଁ
 ସେ ପୁଲେ ଇଂରାଜ ପରୁକ୍ତ ଦୋର ସହୁ
 ପଡ଼ିବା ନାହାନ୍ତି ଅବଶ୍ୟକ କାରଣ ବ ଉପକା
 ପଡ଼ାରେ ସରଣକର ଦେ ସମ୍ପ୍ର ମୋଷ ପରୁକ୍ତ
 ସମ୍ଭବପ୍ରଦାୟ ବାଦା ସହ ସଂଶୋଧନ ଦୋର
 ପାରେ । ଦେବର ଇଂରାଜା ପଡ଼ି ହୁନ୍ତୁଲ ମନ
 ଇଂରାଜମାନଙ୍କୁ ହୁଅଇ ତନ୍ତୁ ସହୁ ଅଧ୍ୟୁକ
 ପୁଲେ ସେ ଭାବ ଦୁହାସର ନାଗସୁରବ ଦୁବ
 ଦୁରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ହୁଅଇ । ପ୍ରଥମ ସେଉଁମାନେ
 ଇଂରାଜା ବଡ଼ ପୁଲେ ସାଦେବଭବ ସେମାନଙ୍କ
 ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ ଦେଖା ଯାଉଥିବ ଏକେ

ଜେ ସେତେବେଳେ ନାହିଁ ଏହା ସମ୍ଭବତଃ ନିଜ
 ଫଳ ହୋଇ ଅନ୍ୟ ନୁହେଁ । କେବଳାନ୍ତର
 ହେଉ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ସମ୍ଭବ ତାହା ପ୍ରତ୍ୟେ-
 କ । ପୈତୃମତେ ବଙ୍ଗଳାଦେଶର ଉଚ୍ଚ
 ଦରଫ୍ଟରୁ ସେମାନେ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତେ ଇଂରାଜୀ
 ଓ ସମ୍ଭବ ଉଚ୍ଚଦରଫ୍ଟରେ ବିଶିଷ୍ଟ । ସମାଜ-
 ଉଚ୍ଚ ସମ୍ଭବତଃ ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଉଚ୍ଚ ନୈତିକ
 ଶିକ୍ଷାଗ୍ରହଣ କରି କୃଷକ ମାନଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚ ଇଂରାଜୀ
 ସହି ଅନେକଲୋକ ଅପଣା ନୁହେଁ ଓ ଅନ୍ୟ-
 ଉଚ୍ଚ ଅପଣା ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତି । ମରୁତୁ ବଙ୍ଗଳା
 ପକ୍ଷରେ ସମ୍ଭବତଃ କେହି କୌଣସି ନୁହେଁ ।
 କ୍ଷତ୍ରମତେ ବିଶ୍ୱାସ ପକ୍ଷରେ କେଣାମ୍ଭୁ ସୁଧା
 ମାନେ ସମ୍ଭବତେ ସମ୍ଭବ ପଦ ଶାନ୍ତ ଏକ
 ବଙ୍ଗଳା ଓ ସମ୍ଭବତେ ନିତ୍ୟସମ୍ଭବ ସୁଧାରୁ
 ସୁଧାର୍ଥ-କ୍ଷିପ୍ରା ନିମନ୍ତେ କେତେକ ଲୋକ ତଥା
 ଶାନ୍ତ ନାହିଁ ।

ଉପରୋକ୍ତ ମନୁଷ୍ୟଗଣଙ୍କ ଅନୁମାନଙ୍କ
 ମଧ୍ୟରୁ କେହି କେହି ନୁହେଁ । ସମ୍ଭବ ଭାବରେ
 ମୂଳଭାଗ । ସବୁ ଦେଖାଯାଇଥିବାର ଉଚ୍ଚତର
 ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରାଯାଇ । କେଉଁମାନଙ୍କର ଧର୍ମ
 ଓ ଦୈନିକ ଆଚାର ବ୍ୟବହାରର ନିତ୍ୟସମ୍ଭବ
 ସମ୍ଭବତଃ ସେମାନେ ଉଚ୍ଚତର ଉପରୋକ୍ତ ସମ୍ଭବ-
 ତାହା ନିଜାନ୍ତ ଅବଦାନ ଏକ ଅପଣା ଧର୍ମ-
 ବ୍ୟବସାୟ ମଧ୍ୟରେ ସେମାନେ ଉଚ୍ଚତର ଭାବ
 ନୀତି ଓ ନିତ୍ୟସମ୍ଭବ ତାହାକୁ ନିଜା ଉଚ୍ଚତର
 ସେମାନେ ଅପଣା ସମ୍ଭବ ସମ୍ଭବ ପଦ ସମ୍ଭବ ।
 କେତେକ ସମ୍ଭବ ଉଚ୍ଚତରାଧିକ ପକ୍ଷରେ ସମ୍ଭବ
 ତାହାକୁ ଅବଦାନ ସେମାନେ ଉଚ୍ଚତରାଧିକ
 ତାହାକୁ ନିଜା ଦେଖାଇ ପ୍ରମାଣ ଅନୁମୋଦ-
 ନୀୟ ହୋଇ ନ ପାରେ ।

ମେଘସର ଭବନ ।

ବାଲକେଶର ଉଚ୍ଚ ପ୍ରତିପତ୍ରିକା କେଣି-
 ଅପଣା ଓ ସେଠା ମୁକ ଓକିର ବ୍ୟବସାୟ
 ଗୋଷ୍ଠୀର ମୁକ ଏକ କେଣାମ୍ଭୁ ମୁକ ନିଜା
 ନାମ ବାଦ୍ ତାମାତା ବାହି ମୁକବାନୀ
 ଦୋଷକ କାମରେ ତାହାଙ୍କ ଜିଦାଦକାର
 ଦେବେଳ ଜିଦ ଆନକହାରେ ଯୋଗଦେବା
 ଅପଣାଙ୍କ ଏକ ମୋକଦ୍ଦା ହେବାରେ କେ-
 ଫୁଆମକେଣି ବାହି ଉପରୋକ୍ତ ବ୍ୟ ବାହାକୁ
 ଦୋଷ ଗାନ୍ଧ୍ୟ କର ଏକମଧ୍ୟ ବାହାଙ୍କ ଏକ
 କ ୩୯୯ ନା ଅର୍ଥକର ବ୍ୟାଜ କେଣି । ମାକ-
 ଫୁକେ କିରକେ ଅଧିକ ଦେଖାଇ ମାକେଣି

ନିମ୍ନଲିଖିତ ସର୍ବ କେଣି ଦେବତା ବାହାଙ୍କ
 ଏକମଧ୍ୟ ମୁକ ଓ ୧୫ ନ ରହିଲେ । ଯଥା
 It will do no harm to the Lower
 Court if the punishment be slight-
 ly modified to 15 days rigorous
 imprisonment and a fine of Rs. 50
 ଅର୍ଥାତ୍ ବାହାଙ୍କ ମିଥ୍ୟା ଏକମା ବଦଳରେ
 ୧୫ ନ ଦେଲେ ନିମ୍ନଲିଖିତର କିଛି
 ହେବ ନାହିଁ । କେଣାଦେବତା ନିଜକେ
 ମୋକଦ୍ଦା କେଣି କିଛି ସେ କାଳକ୍ରମେ ନ
 ଦେଖି ତାହା ଅନ୍ୟାୟ କଲେ । ପକ୍ଷରେ
 ଦାଉରୋଟିରେ ମୋକଦ୍ଦା ଦେବାରେ ମାକ-
 ବର ଟ୍ରେଡିଂମାକ ଓ ସମ୍ଭବ କମ୍ପାଣି-
 ମାନେ ଏହି ଉପ ପ୍ରକାଶ କଲେ ଯଥା —
 We think the facts in this case
 do not justify a conviction on the
 charge of theft. The accused
 rightly or wrongly seems to have
 believed that he had a right to
 this property and therefore may
 not have intended to cause any
 wrongful loss to others or wrong-
 ful gain to himself. The convic-
 tion will be set aside. The term
 of punishment appears to have
 been served out. The fine if
 paid will be refunded ଏସ୍ତର ଅର୍ଥ
 ୧୫୦ ନ ଅର୍ଥାତ୍ ଦେଉ ବା ଉପରେ ଦେଉ
 ଅଥମା ରୁହିଥିଲେ ସେ ଉଚ୍ଚ ସମ୍ଭବରେ
 ତାହାର ସ୍ତର ଅଧ୍ୟ ବାହାଙ୍କ ଅନ୍ୟାୟ
 ଉଚ୍ଚ ବା ଅପଣାଙ୍କ ଅନ୍ୟାୟ କର ବା
 ଅପଣାଙ୍କ ବାହାଙ୍କ ଆଇ ନ ପାରେ । ଅବଦ
 ସେ ସେଣ୍ଡ ଅପଣାଙ୍କ ଦୋଷା ହୋଇ ନ
 ପାରେ । କେଣାଦେବତା କେଣି ଦୋଷ ଆଇ
 ଅଧିକ ଅର୍ଥକର ବାହାଙ୍କ ଦୋଷରେ ଦେଉ
 ହେବିବ ।

ଅପଣାଙ୍କ ନୁହେଁ ହାମେ ତାହାଙ୍କର
 ଉଚ୍ଚ ଦେଖା କିରକ ନୁହେଁ । ତାହାଙ୍କ ଜିଦକେ
 ମାକେଣି କାମମାକ କେଣି ଅପଣାଙ୍କ ସମ୍ଭବେ
 ଦେବଦେଣି ଦୋଷକର ଦେଖେ ଦୁକ୍ତି ରୁଣିବା
 ଉଚ୍ଚତା ନୁହେଁ କେଣାଙ୍କ ବିଶା ନିମନ୍ତେ
 ଉଚ୍ଚତରାଧିକ କେଣିକେଣି ଦାଣ୍ଡ । ମାକ
 ମାକେଣିକ ତାହାଙ୍କୁ ଉପଦେଶ ନ ଦେଇ
 ଅଦେଶ ସମ୍ଭବେ ଦେଲେ ନିମ୍ନଲିଖିତ

କର ସର୍ବ ଦେଖାଇ ଅପଣା ତରକା ଦେ
 ଅପଣାଙ୍କ କିମ୍ପା ଅଧିକ । ଏକା ଦାଉରୋଟି-
 ଯୋଗେ ଦେଖାଇ ଦେଉ ଓ କେଣାମାନଙ୍କ
 ମାକ ଦେଖା ତାହା ଦେଖିବ । କେଣି ମାକ-
 ଦେଖାଇ ଦେଇ ଦେଖି ଦେଖି ସେମାନେ ଦେଖା
 ଦାଉ ସମ୍ଭବେ ଦାଉରେ ।

ଦେଖାମାକେଣି ଫଳ ।

କେଣି ମାକମାକେଣି ଦେଖାମାକେଣି
 ପ୍ରାଥମିକରେ ଯେଉଁ ସଦଶା ଦୋଷକ
 ଉଚ୍ଚତର ଫଳ ପ୍ରକାଶକ ହୋଇ ଅଧିକ । କ ୨ ଓ
 ଦେଖା ଓ କ ୨ ଓ ସମ୍ଭବତଃ-ସଦଶ-
 ଦାଣ୍ଡେ ତାହାଙ୍କୁ ସମ୍ଭବ ପ୍ରତ୍ୟେକର ଉଚ୍ଚତର
 ଦେଖାମାକେଣି ସମ୍ଭବ ନିଜାମାକେଣି ଦେଖା
 ପ୍ରକାଶକ ହୋଇଥିବ । ଏହି ଦେଖାମାକେଣି
 କ ୩୯୯ ଓ ପକ୍ଷରେ ଦେଖାମାକେଣି
 ଦେଖାମାକେଣି କ ୩୯୯ ଓ ପକ୍ଷରେ
 ଦେଖାମାକେଣି ଏକାକମଧ୍ୟ କ ୩୯୯ ଓ ପକ୍ଷ-
 ଏକ ଅବା ଦେଖାମାକେଣି କ ଦୋଷ ମଧ୍ୟ
 ସଦଶାଦେବତାଙ୍କ ଅନୁକୃତ ପ୍ରାଣି ହୋଇଥିଲେ
 କେଣି ଏକାକମଧ୍ୟ କ ୩୯୯ ଓ ପକ୍ଷରେ
 ଦାଉ ଆଇଥିଲେ । କ ୩୯୯ ଓକ ମାକେଣି
 କ ୩୯୯ ଓ ଅପଣାଙ୍କୁ ସମ୍ଭବ ଏକାକ-
 କ୍ଷମା ଅକ୍ଷ ଉଚ୍ଚତରାଧିକ ସମ୍ଭବ ଦୋଷ-
 ଉଚ୍ଚ । ଦେଖାମାକେଣି ମଧ୍ୟ ଅପଣାଙ୍କ ଦେଖାମା-
 କେଣିକେଣି କ ୩୯୯ ଓ ଦେଖାମାକେଣି
 କେଣାଙ୍କ ଦୋଷ ଏକ କ ୩୯୯ ଓ ଦେଖାମାକେଣି
 ଦେଖାମାକେଣି । ଉଚ୍ଚତର ଦେଖା
 କ ୩୯୯ ଓ ଉଚ୍ଚତର ଦୋଷକେଣି ଉଚ୍ଚତର
 ଏପଣାଙ୍କୁ ଦେଖାକେଣି ସଦଶା ଦେଖା
 ସମ୍ଭବ ଦୋଷ ତାହାଙ୍କୁ କାଉଣ ଏକାକେଣି
 ଗାନ୍ଧ୍ୟାଙ୍କ ସଦଶା ଅକ୍ଷ ସାମାନ୍ୟ ଅପଣ-
 ମାନେ ଅପଣାକେଣି ଏକାକ ଦେଖାକେଣି
 ଦେଖାମାକେଣି କ ଦୋଷକା ସଦଶା ଦେଖା
 ଅନୁକୃତ ପାଉରେ କେଣି ଉଚ୍ଚତରାଧିକ ଦାଉ
 ଗଣି ନାହିଁ । ଦେଖା ଓ ଦେଖାମାକେଣି କାଉଣ-
 ନିଜା କ ୨ ଓ ଅଧିକ ଦେଖାଙ୍କ ଦେଖାଙ୍କୁ
 ସେମାନଙ୍କ ସଦଶା କାଉଣେଣି କ ୨ ଓ କେଣି
 କ ୩୯୯ ଓ କ ୨ ଓ କ ୩୯୯ କ ୩୯୯ ଦେଖା
 ଦେଖାମାକେଣି ଅଧିକ । ଏକାକମାକେଣି କ ୩୯୯
 ସଦଶାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଏକାକମାକେଣି ଦେଖାମା-
 କେଣିକେଣି ସଦଶେଣି ସମ୍ଭବ ଦେଖା ଅଧିକ
 ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟ ଦେଖା ଉଚ୍ଚତରାଧିକ ଦେଖା ।

ପାଦକା ମେଦନ ଦ. ପ୍ର. ପୁ. ବନ୍ଧି ଏ ଶୁଭ-
 ମାମ ପଞ୍ଚାକ୍ଷରେ । ବଦ ସେ ଦେଉଳ ମାମ
 ପୁଣି ଦେବ ଧାରା ଅଦ୍ୟତ୍ତ ଲେପରେ ।
 ଏତଲେ । ଏ ଦେବପଞ୍ଚର ପ୍ରକ୍ତିଧର । ଦେବ
 ପଦପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରତଲେ ମଦତ ଶୁଭପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରମେ
 ରଦୁର । ୧ ।

ଉତ୍କଳପଦ୍ୟ ନାମ ଉତ୍କଳପଦ୍ୟ । ମିତ୍ର ପୁଣି
 ଦେବ ଧରାଧର । ପ୍ରଥମପୂର୍ଣ୍ଣ ଲେପେ ନାଟ୍ୟ-
 ପ୍ରାଣ । ଦୁର୍ଦ୍ଦୟ ଲେପେ ସମାପ୍ତଶ୍ରୀ ଜାଣ ।
 ଦୁର୍ଦ୍ଦୟ ଲେପରେ । ବଳ ବୋଲିକା ଅର୍ଥ
 ପ୍ରତରେ । ୨ ।

ମାତୃମୂଳ) ବସନ୍ତ
 ମାତୃମୂଳ) ଶ୍ରୀ ଦକ୍ଷିଣଦେବ ବର୍ଣ୍ଣ

ମଦାପଦ୍ୟ !

ଉତ୍କଳପଦ୍ୟ କଳ୍ୟାଣ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅପରାଧ
 ଦୁର୍ଦ୍ଦୟ ପଦ୍ୟରେ ପ୍ରାଣପାନ ବଳ ବରଦାଧର
 ବସୁଲଦେ ।

ଅଧ ନରର ପଦ୍ୟକ୍ରମ ଉତ୍କଳପଦ୍ୟ ନା-
 ମର ଶ୍ରୀମତ ପ୍ରାଣ ସମ୍ପଦାୟ ବସ୍ତି ଉତ୍କଳପଦ୍ୟ
 ତା ୧୭ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ ୧୦ ତା ମମୟରେ ଅଭି-
 ପ୍ରାପରେ ଉତ୍କଳପଦ୍ୟ ବୋଲି ଶାଳଅଳ୍ପ । ସେହି
 ଦକ୍ଷିଣ ଦକ୍ଷିଣରେ ପୂର୍ଣ୍ଣଦେବ ନିଦାପ ତା-
 ନାଳ ପ୍ରାଣ ସଦ୍ୟ ଦେବୋତ୍ତମ ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଦର୍ଶନ-
 ପ୍ରକା ଦେଖି, ବଦାଦ୍ୟପ୍ରତ୍ୟ ଓ ଦୁର୍ଦ୍ଦୟନ
 ଦେବତା ପୁଣି ପଦ୍ୟବଳ ଉ ଦେଖିମାତ୍ରେ
 ସେହି ପ୍ରାଣପ୍ରକାସ ପ୍ରଦର୍ଶନ ବରଦାଧର ।
 ତଥା ସେହି ଉତ୍କଳପଦ୍ୟ ଉତ୍କଳପଦ୍ୟ ଉତ୍କଳ
 ପ୍ରାଣିକ ଦୂର୍ଦ୍ଦୟ ଅପ ଦୋଷମୟ । ଦେବେ-
 ଦେବେ ଶ୍ରୀମତ ମଦାପଦ୍ୟା ପୁଣିଦେବେ ପଦ-
 ଦୁର୍ଦ୍ଦୟ ପ୍ରାଣ ଅଧ୍ୟାୟନରୁ ଦୂରଦର୍ଶୀ ସେହି
 ଅଗ୍ର-ପ୍ରାଣପ୍ରାଣରେ ଦେବେ ବୋଲି ପ୍ରତ୍ୟୁରେ
 ପ୍ରକା ମତ୍ତର ପ୍ରାଣପ୍ରାଣ ପଦ୍ୟାପ୍ରାଣ ଏହି
 ଉତ୍କଳପଦ୍ୟରୁ ଅପରାଧ ବସ୍ତିମାନ ସଦ୍ୟ-
 ସେଣାଲିଖିତ୍ରେ ଶୋ ବେଶପ୍ରକ୍ତି । ବହିଁ ପଦ୍ୟ-
 ଦକ୍ଷ ପ୍ରାଣପଦ୍ୟ ଶ୍ରୀ ସୁବରଦ ସେହି ପ୍ରାଣ-
 ଦର୍ଶନ ବସ୍ତିମାନ ଅପରାଧ ସଦର୍ଶନାର୍ଥ ବୋଲି
 ଶ୍ରୀମତ ବହି ଉତ୍କଳ ପଦ୍ୟ ନରରରେ ପ୍ରାଣ
 ମଦ୍ୟଦକ୍ଷ ଉତ୍କଳପଦ୍ୟ ପ୍ରକ୍ତି ଦୋଷପ୍ରକା
 ବାବଦ ଦେବନ ଦାୟ ପ୍ରାଣିମାନେ
 ପଦ୍ୟ ଉତ୍କଳ ଦେବେ ପ୍ରାଣପଦ୍ୟ ପ୍ରକ୍ତି
 ଦେବୀକୁ ଅଦେଶ ଦେବୀରେ ସେମାନେ

ସଦ୍ୟୋତ୍କଳ ଦୋଷ ଅପ୍ରକ୍ତି । ଏହିପରି ଶ୍ରୀ-
 ମଦ୍ୟଦକ୍ଷ ଉତ୍କଳପଦ୍ୟ ପ୍ରକ୍ତି ଉତ୍କଳପଦ୍ୟ ଅନୁଦେଶ
 ପ୍ରକ୍ତି ପ୍ରକାସକ୍ତି ମନୋନବେନ ପ୍ରକାସ ଦୁର୍ଦ୍ଦ-
 ଦର୍ଶ୍ୟ ଦେବେ ଅଦ୍ୟ ପ୍ରାଣ ସୁଦର୍ଶନ ପ୍ରକ୍ତିପ
 ଦୋଷ ପାଳଦେ ।

୨୦୩୧୩) ବସନ୍ତ
 ଅପରାଧ) ଶ୍ରୀ ଦକ୍ଷିଣଦେବ ମଦାପଦ୍ୟ ।

ମଦାପଦ୍ୟ !
 ନାମିକ ଉତ୍କଳ-ପଦ୍ୟ ସମ୍ପଦାୟ
 ଉତ୍କଳପଦ୍ୟ ବସନ୍ତ ଅପରାଧ ପଦ୍ୟେ ପ୍ରାଣ
 ପ୍ରକାସ ବଳ ବାଧ୍ୟତା ବସନ୍ତେ । ସଦ୍ୟା ପ୍ରାଣ-
 ଦର୍ଶନପଦ୍ୟାୟ ଦେବେ ପ୍ରାଣପଦ୍ୟ ବସନ୍ତଦା
 ଯେ ଅଦ୍ୟ ଦକ୍ଷିଣ ଦାଦା ଦୁର୍ଦ୍ଦୟ ଅପେ
 ବାଲ୍ୟ ପ୍ରାଣପଦ୍ୟର ମଧ୍ୟରେ ଅଲକ ଓ
 ଦେବେତା ବା ଅଧ୍ୟାୟଦ ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳପଦ୍ୟ
 ବସ୍ତି ଅଦ୍ୟ ପ୍ରକାସ ଦୁର୍ଦ୍ଦୟ ଦୁର୍ଦ୍ଦୟ । ତଥାପି
 ସେମାନେ ଯାତ୍ରୀ ପ୍ରକ୍ତି ମଦ୍ୟଦକ୍ଷପ୍ରାଣରେ କ
 ଆଲ ମଦ୍ୟପ୍ରାଣମାନରେ ଦେବେ ଦର୍ଶନ ସଦ-
 ପ୍ରାଣ ବରଦ୍ଧି । ମଦ୍ୟଦକ୍ଷ ଯାତ୍ରୀମାନରେ ଦେ
 ଦେବେ ତଥା ଓ ଦକ୍ଷ ବଳ ଅପ୍ରକ୍ତି ବହିଁ ଅଧ୍ୟ-
 ଦାୟ ଅଲକ ଓ ଦେବେତାଦ ଜାଣିବା ଅନ-
 ଲକ୍ଷ୍ୟା ସେମାନେ ଦେବେ ଦେବେ ଓ ଜାଣାଏତ
 ଓ ମାଲିକି ଓ ଶ୍ରୀମତ୍ତେପଦ୍ୟ ଦେବେଦ
 ଯୋଡି ମଦ୍ୟଦକ୍ଷ ଅନୁପ୍ରାଣ ବରଦା ଓ
 ଉତ୍କଳ ଅଲକ ଦକ୍ଷା ଜାଣି ଦର୍ଶନ ବରଦା ସମେ
 ଅପ୍ର ଦକ୍ଷ ଦେବେଆଳି ଏବ ଉତ୍କଳପଦ୍ୟରୁ
 ଦୁର୍ଦ୍ଦୟରେ ମଦ୍ୟଦକ୍ଷମଧ୍ୟରେ ଅପ୍ରକ୍ତି ଆଳି
 ଏବ ଉତ୍କଳପଦ୍ୟ ସମ୍ପଦ ସଦାପାସ ବର
 ସଦ୍ୟଦେବତା ବରଦା ଏମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟରୁ
 ପ୍ରକାସ ଦେବେ ବାହିଁ । ଅଧ୍ୟାୟଦ ଉତ୍କଳପଦ୍ୟ
 ରୁପ ଓ ଦେବ ଓ ଦାଦ୍ୟରେ ମସ୍ତିକ ଆଳି ।
 ଦେବେ ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ପଦ ଅଲାପ ବରଦାକୁ
 ସଦ୍ୟାଦକ୍ଷ ବସ୍ତି ଦକ୍ଷ ବରଦ୍ଧି ଅଦ୍ୟଦ ଏମା-
 ନଙ୍କଦ୍ୱାରା ଦେବେତା ପ୍ରାଣପଦ୍ୟ ଦେବେ ଦେବେ-
 ଦୁର୍ଦ୍ଦୟ ସୁଦ୍ଧେ ଦେବ ଦାଦା ମଦ୍ୟଦକ୍ଷଦେ
 ଦକ୍ଷ ବର ପ୍ରକ୍ତିଦେ । ଅଧ୍ୟାୟଦ ମଦ୍ୟରେ
 ସୁଦ୍ଧେଦକ୍ଷାୟ ଦକ୍ଷିଣ ଓ ପ୍ରାଣପଦ୍ୟମାନଙ୍କ-
 ଦ୍ୱାରା ଦେବେତା ପ୍ରାଣପଦ୍ୟ ଦେବେ ଅଦ୍ୟା-
 ଦକ୍ଷ ବରଦାମାନେ ଦେବେତାଦ ମର୍ତ୍ତ ଦକ୍ଷି-
 ପାଲଦେ ଏବ ପ୍ରାଣପଦ୍ୟ ଦକ୍ଷିଣ ଓ ଦିକ୍ଷ-
 ମାନେ ଦକ୍ଷା ପ୍ରାଣପଦ୍ୟଦେ ଦେବୁ ବର
 ପାଲଦା ସଦ୍ୟ । ଦେବେ ଦୁର୍ଦ୍ଦୟମାନରେ ଦକ୍ଷ

ଦେବେତା ପାଠ ଦେବ ଦକ୍ଷାୟ ସୁଦ୍ଧାଲକ୍ଷ-
 ମା. ନ ମଧ୍ୟ ଦକ୍ଷାଲକ୍ଷ ଦେବେତା ଅଦ୍ୟଦକ୍ଷ
 ଅନୁପ୍ରାଣ ଦୋଷ ପାଲକ୍ତି ଏବ ସୁଦ୍ଧେ ସମାଦ-
 ମାନେ ଦେବେତା ଜମିଦାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷଦକ୍ଷ
 ଦେବେତାଦ ଶ୍ରୀ ଅଦ୍ୟାୟ ଦକ୍ଷାଦକ୍ଷ ଦକ୍ଷା-
 ଦକ୍ଷ ବରଦାଲକ୍ଷ । ଦେବେତା ଦେବେତା ଦକ୍ଷ-
 ମୁଦ୍ୟ ଦେବୀକୁ ଦାଦା ସଦ୍ୟାଦକ୍ଷରେ ଦୁର୍ଦ୍ଦୟ
 ଦେବୀ ଦେବେତା ଦୁର୍ଦ୍ଦୟ । ସଦ୍ୟାପି ପ୍ରାଣପଦ୍ୟା-
 ଦକ୍ଷିଣକ୍ଷ ସରଦାଲକ୍ଷାଦକ୍ଷାୟ ଦକ୍ଷ ବେଦେ-
 ତର ଦାକ୍ଷିଣମୁଦ୍ୟ ସାଧାଲକ୍ଷ ଉତ୍କଳପଦ୍ୟ-
 କାଳକ ପର ଦାକ୍ଷିଣକ୍ଷ ୩୯ ବା ଅଧ୍ୟାୟ ଦକ୍ଷ
 ଦେବେ ଅଧ୍ୟାୟଦକ୍ଷାରେ ଦକ୍ଷ ବେଦେତା
 ଦକ୍ଷେ ପ୍ରାଣପଦ୍ୟ ଦେବୀ ସଦ୍ୟ । ଅଦ୍ୟଦି
 ଏ ଦକ୍ଷାୟ ଅପରାଧଦକ୍ଷ ଗୋଦକ୍ଷେ ନିଦେ-
 ଦକ୍ଷ ବହିଁ ଏ ପ୍ରତ୍ୟ ପ୍ରକ୍ତି ଦକ୍ଷ ବରଦା
 ଦେବ । ୨ ।

୨୦୩୧୩) ଶ୍ରୀ ଦକ୍ଷିଣଦେବ ମଦାପଦ୍ୟ
 । ୨ । ଦାକ୍ଷିଣଦେବୀ
 । ୩ । ମାତୃମୂଳଦେବେ

ମୁଦ୍ୟପ୍ରାଣି ।

ଦକ୍ଷା ଦକ୍ଷେ ଦକ୍ଷାୟ	୩୦୯
ଦାଦା ଦକ୍ଷେଦକ୍ଷେଦକ୍ଷେ ମଦାପଦ୍ୟ କାଳକ୍ଷା	୩୦୯
ଦେବଦାକ୍ଷେ ମଦାପଦ୍ୟ	୩୦୯
ଦୁର୍ଦ୍ଦୟ ଦକ୍ଷେଦକ୍ଷେଦକ୍ଷେ ମଦାପଦ୍ୟ କାଳକ୍ଷା	୩୦୯
ଦାଦା ପ୍ରାଣପଦ୍ୟେ ମଧ୍ୟ	୩୦୯
ପ୍ରାଣପଦ୍ୟ ଦାଦା	୩୦୯
ଦାକ୍ଷିଣଦେବ ମାତୃକ	୩୦୯
ମାତୃକ ଦୋଷପଦ୍ୟ	୩୦୯
ମାତୃକଦକ୍ଷ	୩୦୯
ଦେବେତାଦକ୍ଷ ଦାଦା	୩୦୯
ଦେବେତାଦକ୍ଷେଦକ୍ଷେ ମଦାପଦ୍ୟ	୩୦୯
ଦେବେତାଦକ୍ଷେ ମଦ୍ୟ	୩୦୯
ଦକ୍ଷାମଦ୍ୟାଦକ୍ଷ	୩୦୯

ସିତାମାୟା ।
 Sita-mai-ki Andira
 ସୀତା ମାୟା କି ଅନ୍ଦିରା
 ଅନ୍ତର ବସନ୍ତ ଅନ୍ତର ଦାୟ, ଅପ
 ଦକ୍ଷାଦକ୍ଷ ଦକ୍ଷା, ଏସଦ ପ୍ରକ୍ତି ଉତ୍କଳ-
 ପଦ୍ୟରେ ଅଦ୍ୟ ମଦ୍ୟ ଦୋଷ ବାହିଁ । ସଦ୍ୟା-
 ଦକ୍ଷାଦକ୍ଷାଦକ୍ଷ ସଦ୍ୟାଦକ୍ଷେ ।
 ମୁଦ୍ୟ . . . ୩୦୯ ମାତୃ
 ଦକ୍ଷେ ପ୍ରକ୍ତି-ଦକ୍ଷାଦକ୍ଷପ୍ରାଣପଦ୍ୟରେ ପ୍ରାଣପଦ୍ୟ

FOR SALE.

One English made office Jan. Palki Ghary and a country breed mare aged 8 years old with harness.

Apply to the Secretary Printing Company Cuttack for particulars.

ବିକ୍ରୀପତ୍ର ।

ମୂଳ ଓଁଶାଳ ଗମନୋଦକ ମଣିକଙ୍କ ନାବା-
ନର ପୁତ୍ର ବିମଳାଚରଣ ମଣିକର ଅମ୍ଭେ ମାତା-
ପିତା ନିୟୁତ ଦୋଳ ନାବାଳକର ହିତ ନିମନ୍ତେ
ଅନେକ ବ୍ୟସ୍ତା ପିତୃକର ବାସନା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରୟ କରିବାର ପ୍ରିୟ କରଅଛୁ ।
ବାସନାମତ ଅମ୍ଭ ବ୍ୟାପକମ୍ଭ କରିବମ୍ଭ-
ନାମକ ଲୁଗାଦୋଳାକରେ ଏକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ଦ୍ରବ୍ୟ ମୂଲ୍ୟବୃଦ୍ଧିକ କଥାପରେ ଅଛି । ଯାହାକର
ପ୍ରୟୋଜନ ଦେବ ଜନସମାଜ ଦେଖି ସୁନ୍ଦ-
ରୁଲ୍ୟରେ ବିଶିଷ୍ଟରେ ।

କଟକ } ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଶଙ୍କର ଗୁପ୍ତ
୩୧/୩/୧୩ }

For sale

A large Boat, 73 feet long by over 6 feet wide, very strong, built at Sambalpur, containing 2 cabins, nicely fitted, 6 1/2 feet high, and 3 cabins suitable for servants and crew, about 5 feet high. The 5 cabins are roofed with wood and painted.
On view at Garguria ghat, near the Fort, Cuttack. Price Rs. 500.

ଏଥିପାଇଁ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଉଅଛି ଯେ ସମ୍ଭ-
ଲପୁରଠାରେ ନିର୍ମିତ ୭୩ ଫୁଟଲମ୍ବ ଓ ୬ ଫୁଟରୁ
ବେଶି ଚୋଡ଼ା ଶୋଷିଏ ଅଧ୍ୟନ୍ତ ମଜବୁତ ବଡ଼
ବୋଟ ଅର୍ଥାତ୍ କୌଣସି କେନ୍ଦ୍ରାର୍ଥେ ବାରବାଟୀ-
କଟା ଗଡ଼ାଚଢ଼ିଆ ଘାଟ ଚଳେ ମୌଜୁଦ ଅଛି ।
ସେଥିରେ ୨ ୧/୨ ଫୁଟ ଓ ୧ ୧/୨ ଗୋଟାଦାନକ
ଉତ୍ତମରୂପେ ସଜ୍ଜିତ ହୋଇଅଛି । ଅଳ୍ପ ମାତ୍ର
ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ୫ ଫୁଟ ୧ ଇ-
ଞ୍ଚା କାମଜା ଅଛି । ଏହି କାମଜାର ସ୍ତର
କାଠଦାନ ନିର୍ମିତ ହୋଇ ଉତ୍ତମରୂପେ ରଞ୍ଜି-
ତଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଟ. ୫୦୦ ଦା

ଗ୍ରାହକ ଦେଖିବାକୁ ଚୋ କଲେ ଉପ-
କ୍ରମେ ସ୍ଥାନରେ ଯାଇଁ ଦେଖିପାରିବେ ।

ଯେ କେହି ଏହି ବୋଟ ନେବାକୁ ଇଚ୍ଛା
କରିବ ସେ କଟକ ବାସ୍ତି ୧୮ମିଶନ ଚେକରେଣ୍ଡ
ଜମ୍ଭଣାତ ସାଦେବଙ୍କ ନିକଟରେ ସାକ୍ଷାତ୍ ନା
ପତ୍ରଦ୍ୱାରା ଜଣାଇବ ।

Apply to REV. J. VOUCHAN
Baptist Mission, Cuttack.

ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ଭାଳଚେର ଗଜାକର ମନୁସହିତା
ଯେତେ ବଚସଣ ଦେବାର ଥିଲା ତାହା ଶେଷ
ହୋଇଁ ଯିବାରୁ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ଜାଣିବା-
କାରଣ ଏହା ପ୍ରକାଶ କରାଗଲା ।

ବନ୍ଦାରସାମାଲ ।

ଦନ୍ତାରସରେ ଅମ୍ଭର ଗୋଟିଏ ବାଣିଜ୍ୟ-
ବୋଠା ଅଛି ଏବଂ ଅନେକ ସୂତା, ମହାସୂତା
ଏବଂ ଜମିଦାରମାନଙ୍କ ସହିତ ଅମ୍ଭର କାରବାର
ଅଛି । ଅମ୍ଭେକାଠାରେ ବନ୍ଦାରସା ଜରିକାର
କମ୍ପାନୀ ପ୍ରଭୃତ ଅଶାଳରୁପ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ
ବିକ୍ରୟ ହୁଅଇ ।

କେହି କୌଣସି ପଦାର୍ଥ ମଗାଇଲେ ଦେ-
ଲୁସେବଲ ପାର୍ଶଲରେ ପଠାଇ ଦିଆଯାଏ ମାତ୍ର
ସେହି ପଦାର୍ଥ ମନୋମତ ନ ଦେଲେ କମ୍ପା-
ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟର ବୋଧ ଦେଲେ ଉକ୍ତ ପଦାର୍ଥ
ଅମ୍ଭ ନିକଟକୁ ଠୁାପସ କରି ଦେଲେ ଅବଶ୍ୟ
ଗ୍ରହଣ କରି ସର୍ବନିମ୍ନତମ ପଦାର୍ଥ ପୁଣି
ପଠାଇ ଦେବୁଁ କମ୍ପା ଶକ୍ତା ଠୁାପସ ଦେବୁଁ ।
କିନ୍ତୁ ମାଲ ମଗାଇବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ପଦାର୍ଥ ଯିବା-
ଅଧିକାର ଜାଣିମାସୁଲ ସହିତାକୁ ଦେବ ।

ନିମ୍ନଲିଖିତ ପଦାର୍ଥମାନ ଅମ୍ଭର ବୋଠାରେ
ବହୁ ନିର୍ଭର ସର୍ବଦା ପ୍ରସ୍ତୁତଅଥାଏ । ;—

ବନ୍ଦାରସା କରଦର ଶାଢ଼ୀ, ଜରିଦାର
ଧୋଇ ଚଦର, ସାଦା ଧୋଇ ଚଦର, କରଦାର
ଖୋପି, ଚୋଟ, ଭୋଗା, ଜନଶାସ, ବାଗ୍ରା,
ମଙ୍ଗା, ବନାରସୀ ଦୋପଟା, ମଣ୍ଡିଲ, ଶିରରେ
କାକିଡ଼ା ଫେଟା, ରୁନାଲ, ସାଲ, ନାନାପ୍ରକାର
ମୁଦା । ଏବଂ ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ ଯେ କୌଣସି ପ୍ରକାରର
ପଦାର୍ଥ ବରଣ କଲେ ତାହା ମଧ୍ୟ ପଠାଇ
ଦିଆଯିବ ।

ରୂପାର ଚିଲିକର କାଗଜାଢ଼ିକା ପ୍ରଭୃତ
ଉପାର କରଦରାକୁ ଅବେଶ ଦେଲେ ଅଳ୍ପ-
ମୂଲ୍ୟରୁ ଉପେ ପ୍ରଭୃତର ବସ୍ତୁ ବନ୍ଦାଇ ଦିଆଯିବ

ମତ୍ର କେତାକୁ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଅନୁମାନକ ଚର୍ଚ୍ଚିତ
ମୂଲ୍ୟ ଅଗ୍ରମ ଯଠାଇବାକୁ ଦେବ ।

ଅମ୍ଭ ନିକଟକୁ ଦେଖି ପତ୍ର ଲେଖିବାକୁ
ଇଚ୍ଛା କଲେ ହୁକୀ କମ୍ପା ଇଂରେଜୀ ଭାଷାରେ
ଲେଖି ଅପରାଧ ସୁଧ କାମ ଥାମ ସୁସ୍ଥରୂପେ
ଉଠେଣ ଦର ଅପେ ।

ଶ୍ରୀ ସାଲୁମଲ ଭୋଳାନାଥ ।
ଭୃତ୍ତଗଣା ସାହକ, ବନାରସ ।

ପ୍ରଜାସ୍ୱଚ୍ଛଦିପ୍ତୟୁକଆଇନ ।

ଅର୍ଥାତ୍ ସନ ୧୮୮୫ ସାଲର ଅ ୮ ଇତ ।
୧୮୫୯ ସାଲର ଅ ୧୦ ଇତ ବଦଲରେ ଏହି
ଅଇନର ଦେହେ ଅଂଶ ଓଡ଼ିଶାରେ ଚଳୁ-
ଅଛି । ଏହି ଅଇନର ସମ୍ପଦାୟୁଷ୍ୟର ସଦକ
ଓଡ଼ିଶା ଅନୁବାଦ, ଟୀକା ଓ ଲେଖକେଣ୍ଡ ଗ-
ବର୍ଣ୍ଣିତକ୍ରମେ ପ୍ରକାଶିତ ଏହି ଅଇନସମ୍ବନ୍ଧୀ
ନିୟମାବଳୀ ଶ୍ରେୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ଅନୁଦ-
ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରେୟା ସଂପଦ । ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ରୁଚିକା-
ନିମନ୍ତେ ବିଠିକଶିଳ୍ପମାନଙ୍କର ଅର୍ଥ ଲେଖାଯାଇ
ଅଛି । ଜମିଦାର, ମଜଦମ ଓ ଲଖରକଦର-
ପ୍ରଭୃତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭୂମ୍ୟଧିକାରୀ ଓ ରାସୁଦସ୍ୟ-
ରେ ଏହି ଅଇନ ଅବ୍ୟକ୍ତ ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ।
ଏହା ଶସ୍ତ୍ରାବଳରେ କଟକ ଦରଦାକର
ପ୍ରିଣ୍ଟିଂହୋମ୍ପାନଙ୍କ ଶ୍ରଦ୍ଧାଧୀନରେ ନିକଟ

ବିରୁମସାହେଦଂକ ବଟିକା ।
(BEECHAM'S PILLS.)

ଫଳକଦେତକାରେ ଏକ ୨ ଫରୁଅର ମୂଲ୍ୟ
ଏକ ୨ ମୋହରକୁ ଶସ୍ତ୍ରା ବୋଲିପାଇଁ ପାରେ
ଏ ବଟିକା ଦେବନ ଜୁରିଦସଦାର୍ଥରେ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଅଛି । ଏଥିରେ ଯାହା ଚୈ-
ଇତ୍ୟାଦ ବସ୍ତୁକୁ ବାଧ୍ୟମାନକରୁ କ୍ରମେ ବିକ୍ର-
ନାହିଁ । ଏହା ସବୁ ଦାତରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଇ
ନାହିଁ ବଳରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି ।

ସଦଳ ବୟସର ଶ୍ରୀ ପୁରୁଷଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ସମାଜ
ଉପକାଣ୍ଡ ବୋଲି ପୁସ୍ତକରେ ବିଖ୍ୟାତ । ଯେ
ପଞ୍ଜା ବଲେ ଏଥିର ଶୁଦ୍ଧ କାଣି ପାରିବ ।

ଉଦସମୟ, ପାଚସୁକାରେ ବ୍ୟଥା, ପୁଣ୍ୟବ୍ୟଥା,
ମୁଣ୍ଡବୁଲ, ଭୋକନ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱରୁ ଉଦରର ପରପୁ-
ର୍ଣ୍ଣିତା ଓ ଶିଳତା, ନିଦ୍ରାକ୍ରମା, ଶୈତ୍ୟ, ରାଗୋ-
ଦଗମ, ରୁଆମାନ୍ଦ୍ୟ, ଶ୍ୱାସ, ବୋଷ୍ଟବଦନା, ବଦ୍ୟ
ଚର୍ମସେନା ଲଜ୍ୟାଦ ସକଳପ୍ରକାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ
ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଯାକାରେ ଏହି ବଟିକା ଅପରାଧ

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

ପ୍ରଥମ
ସଂଖ୍ୟା

୩୧୭ ଉପ ମାତ୍ର କୁଳ ମତ ୧୮୯୦ ମସିହା । ମୁଦ୍ରଣାଳୟ ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ପାଠକ ସଂଘ

ଅଗ୍ରମ ଦାସିକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୩୯
ପଞ୍ଚାଦଶ ୫ ୨୯

ବାବୁଲଠାରୁ ଅଧିକ୍ଷକୀ ସ୍ୱାକାରୁ ପ୍ରକାଶ
ଯେ ଅମୀରକର ସେନା ଦଳାବଳାଦକୁ
ଅଭିପ୍ରାୟ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୧୨୦୦୦ ଶ
ଲୋକକୁ ହରି କରିଅଛନ୍ତି । ଅମୀରକ ସେନା-
ର ଅଳ୍ପ ସମ୍ବେଦନାଅଛି । ମାତ୍ର ବାଳାଦାରରୁ
ଅଧିକ୍ଷକୀ ସମ୍ବାଦରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଅମୀରକ
ସେନା କପୁର ପରିମାଣ ସରକାରୀ ଦୋଳ-
ଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସମାଜ ସାମ୍ବାଦୀ କାହିଁ ।
କଥାଟି ଏଥିରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଦୁର୍ଗାବଳୀ ସହର
କୁମ୍ଭକରୀ ଦେଉଅଛି ମାତ୍ର କୌଣସି ପକ୍ଷର
ଫଳ କିଛିକିଛିରେ ଜଣାପଡ଼ି ନାହିଁ ।

ଢେଙ୍କୁଳ ପ୍ରଦେଶରୁ ମେଳ ସହର ଚିତ୍ତୁ-
ଅର୍ଥ-ପୂର୍ବକର ବ୍ୟାପକବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରକାଶ ହୋଇ
ଆଇଅଛି । ଅମୀରୀ କୁଲରମାତ୍ର ବାଧ୍ୟ ପକ୍ଷରେ
ଏ ବ୍ୟକ୍ତି ସମ୍ପଦ ଦେବ । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ସ୍ୱ-
ଭାବକ ଚେଷ୍ଟା ପୂର୍ବକ ସହର ଏହି ପ୍ରଦେଶ-
କର ବ୍ୟାପକ ଦେବାର ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶ
ହୋଇଥିଲ ମାତ୍ର କାଳ ଶାଫା କରାଇ ଦେଇ
କାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଚିତ୍ତୁ-ଅର୍ଥ-ପୂର୍ବକ ସହର
ଏହାକ ବ୍ୟାପକ ଦେବା ବକ୍ତି ପୁଣିର ବସ୍ତୁ
ଅଛି । ସୁବର୍ଣ୍ଣକର ଯେଉଁ ଲେଖକପୁତ୍ର
ପରଲୋକର ଦେବେ ଚିତ୍ତୁ-ଅର୍ଥ-ପୂର୍ବ
କାକର ବକ୍ତି ।

ଭାରତ ଉପରେ ଅନ୍ୟାୟ ପ୍ରକାର ଅଧିକା
ସେନାକବ୍ୟୟ କବା ହୋଇଥିବା ବିଷୟରେ

ଭାରତର ବଡ଼ଲକ୍ଷ ମହୋଦୟମାନେ ଉତ୍କଳ-
ରୁ ଯାହା କହୁଥାନ୍ତିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ
ପାର୍ଲିୟମେଣ୍ଟର ଲର୍ଡମାନଙ୍କ ଗୁଡ଼ରେ ଲର୍ଡ
କର୍ତ୍ତବ୍ୟକୁ ମହୋଦୟ ଯାହା କହୁଅଛନ୍ତି ତାହା
ସମର୍ଥନ କରୁ ବଲଭର ବିଷୟର ଟାଇମସ୍ ପ-
ତ୍ରିକା ଏ ବିଷୟରେ ଘୋରଭର ପ୍ରକାଶ
କରିଅଛନ୍ତି ମଧ୍ୟ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଏସମକରେ ଭାର-
ତର ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବସ୍ଥାକୁ ଦେଖି ଅନୁମୋଦନ
କରିଥାଉକେ ନାହିଁ ।—ଦାସ୍ତବରେ ସୈନିକବ୍ୟୟ
ଗୋଗାନ୍ତର ଗଭୀର ବ୍ୟାଧି ଧାର ହୋଇ-
ଗଲା ଅଥଚ ଏଡ଼େ ବଡ଼ ଲୋକେ ବହୁ
ଶତ୍ରୁ କରି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ସବୁ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର
ଦୟାକର ଦୋଷ ।

ବାବୁଲଠାରୁ ଦେବେଦେବୀ ଟିକଣିକ
କରେଇକୁ ଅଧିକାବାଲ୍ୟା ଦେଖି କରୁଥାନ୍ତି
ଥିଲ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୧୨୦୦୦ ଓକଲ-
ମାନେ ସ୍ୱପାଞ୍ଚ ବରକାରୁ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟସା-
ଦେବ ତାଙ୍କୁ ମୋହରର କରବା କାରିଗ
ସମ୍ପଦ ଦେଇଥିଲେ । ଉତ୍ତମରେ ଏ
ଦୂର୍ଦ୍ଦେ ଯୌକଦାସ ଅଦାଲତର କ'ଣ
ଅଧ୍ୟାୟକଠାରୁ ଜାମିନ ଦେବା ସଦାସେ
୧୨୨୩ ଠକାଇଦେଇ ପରକୁ ଜାମିନ
ଦେଲେ କାହିଁ । ଏ ବିଷୟ ଜଣାପଡ଼ିବାରୁ
ଅନେକ ଲୋକେ ଏବଂ ଓକଲମାନେ ଏମା-
ନକୁ ଦେଉଗଲେ ଏବଂ ଅଧ୍ୟାୟକ ୧୨୨୩

ବାବୁଲଠାରୁ ଦେଖାଇଦେଲେ ।—ସାହାର
ସ୍ୱଭାବ ଥରେ ମଜ ଦୋଇଅଛି ସେ ପ୍ରକା
କଲ ଦେବା ବକ୍ତି ବଠିନ । ଟିକଣିକ ପ୍ରକାଶ
ଦେବା କବାର ଉଚିତ ନୁହେଁ ।

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ସହଯୋଗୀ ବଙ୍ଗଳାଦେଶୀ
ବଙ୍ଗଳାର ଦୁଇଟି ଷ୍ଟେଟଲକ୍ଷ ସମ୍ପଦରେ
ଉତ୍କଳର ବିଷୟ ଲେଖିଅଛନ୍ତି । ଅନୁମା-
ନେ ଏହା ପାଠକର ସାମଗ୍ରୀ ଗୁପ୍ତ ଦେଲୁ
ଏବଂ ଏପ୍ରକାର ଉତ୍କଳ ବାସୀ ସାଧାରଣକର
ଜାଣିବା ଅବ୍ୟବସାୟ ମନେକରି ପ୍ରକାଶ କଲୁ ।

“ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ବର୍ତ୍ତମାନ ଷ୍ଟେଟଲକ୍ଷ ପୁ-
ରେ ଶ୍ରୀମତୀ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଥିଲେ । ଶ୍ରୀମାତାଏ
କଲଦା ଅଗମନ ସମୟରେ ଦିଲ୍ଲୀପୁରୁ
ଫ୍ରେଜନଠାରେ ବେତେକ ଶକ୍ତିକର୍ମଦେଖି ତାଙ୍କ
ସହଜ ସାକ୍ଷୀ କରବାକୁ ଯାଇଥିଲେ । ସେ-
ମାନଙ୍କ ସହର ବଥୋପକଥର କରବାକମନ୍ତେ
ଗାଡ଼ିକୁ ଓକଲ ସେ ସେଠାରେ ଗାଢ଼ର
ପୁକ୍ତର ଶ୍ରୀମତୀ ଯେହାଉକୁ ଦେଖିକର
ତାଙ୍କ କରତକୁ ଗମନ କଲେ ଓ କୁମ୍ଭକାର
ଲକ୍ଷ୍ୟାବଳୀ ତାଙ୍କୁ ଅପ୍ୟାୟିତ କଲେ ।”

ବଡ଼ମାର ନାବାଳବୟସକ ଶିଶୁ ମତ୍ତ-
ମୁକାମରେ ଉତ୍କଳରୁ ଯେକ ଦେବାକୁ ସେ ବଡ଼କ
ମୁକାମକୁ ଅଧିପଛନ୍ତି । ସନାକର ବୟଃକମ
ଶ୍ରୀୟ ଉଚ୍ଚଦର୍ବ ଦେବ । ସରକାର ଏପ୍ରକାର

ସମୟରେ ଇଂରାଜୀୟା କରିବେ ଅବା କେବଳ ଓଡ଼ିଆଭାଷା ବିଶାଳକରିବା ବାହା ପ୍ରଭୃତି ଦୋଳ ନାହିଁ ବୋଲି ଶୁଣୁଅଛୁ । ବର୍ତ୍ତମାନକାଳରେ ଇଂରାଜୀୟା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବୁଝିବା ଚାହୁଁବାର ଅବସ୍ୟ ହେବା ପ୍ରାୟ ସାମ୍ବନ୍ଧିକାନ ଏଠାରେ ପାଠ ଦେଖାଇଲୁ ଏପ୍ରକାର ପ୍ରକରେ ଇଂରାଜୀୟା କଲେ ବହୁ ବିଶାଳକରି ଦେଖାଇଲୁ । ଇଂରାଜୀୟମାନଙ୍କରେ ମଧ୍ୟ ଓଡ଼ିଆ ଓ ସମ୍ବନ୍ଧିକାନ ବିଶାଳକରି ଦୁଏ । ଅନେମାନେ ଅପାକରୁ ନାବାନକର ବିଶାଳକରିରେ ଅଣ୍ଟା ବସେଇ କଲେକସ୍ତ ଦେବ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନାବାନକର ବିଶାଳକରି ଶୁଣୁ କମିଶର ଗାଦେବକର ମନୋ-ଯୋଗି ଅକର୍ମଣ ଦେଲେ ଉତ୍ତମ ଦେବ । ପାଠକ କର ମନେଅଧିକ ଯେ ଅନେମାନେ ନାବାନକର ବିଶାଳକରିରେ ଦୁହୁଁଇବିବା ବସୟରେ ପୁଣି କହୁ ଅପୁଅଛୁ ।

ମହାଶୂନ୍ୟ ଉପକରଣ ଉପକରଣରେ ଉପକରଣରେ ଅନେକ ଉପାଧି କରଇବ ଦୁଏ । ଯେଉଁମାନେ ଉପାଧି ଯାନ୍ତି ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଦେଖାଯିବ ଲୋକଙ୍କର ସଜ୍ଜା ଅପାକ କମ ଦୋଳଥାଏ । ସାଧାରଣତଃ ସରକାରଙ୍କ ସହକାରେ ଯେଉଁମାନଙ୍କର ସମ୍ପର୍କ ଅଛି ସେହିମାନେ ଉପାଧିକରଣ ଯାଏ ଦୁଅଛୁ । ଏଥର କେବଳକାର ଉପାଧିକାରଙ୍କ ସଜ୍ଜା ପୂର ରୁଇକର ଦେବ । ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଓଡ଼ିଆ ମଜଲିସ ମାହାଲର ଉପକରଣ ସଜ୍ଜାକରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଚଳୁଅଛି । ବିଦ୍ୟାଳୟରେ କରଇବ ମହାଶୂନ୍ୟ ସାମନ୍ତ ଯେକ ପଠାଣି ସାମନ୍ତ ନାମରେ ବିଶେଷ ପରକର ମହାଶୂନ୍ୟ ଦୋଷାଧାୟ ଉପାଧି କରଇବ ଅଛୁ । ଓଡ଼ିଆରୁ ଯାଦାଦେଇ ଏବର୍ଷ କେବଳକାଳରେ ଉପାଧିକାର ଯାଏ ଅଛୁ । ପଠାଣି ସାମନ୍ତ ଯୋଗ୍ୟ କେବଳକାର ବିଦ୍ୟାଳୟ । ତାଙ୍କର ପଠାଣିକାରଣ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପଠାଣିକାରଣର ଅପେକ୍ଷା ଯେ ଠିକ ଏକାପକ୍ଷୀ ସାହାସ କରାଯାଇଅଛି । ଏମାନେ ପଠାଣିକାରଣରେ ଉପାଧି ପ୍ରାପ୍ତି ଦେବାରେ ସେ ସମସ୍ତେ ଅକାରକ ଦେବେ ବହିରେ ଅନୁମତି ସନେଦ ନାହିଁ ।

ବନ୍ଧୀ ବିପ୍ରାକ୍ତିସମୟରେ ଲୁଣ୍ଠି ଦଳରେ ପ୍ରକରକର ଯେଉଁ ବନ୍ଧୀ ବିଶ୍ୱାସ ଯୁକ୍ତିରେ ନାବାଦୁବାକ ସେଇ ଦୋଳ ରପୋର୍ଟ ପ୍ରକୃତ ଦୋଳକ୍ରମର ସମ୍ପର୍କ ଦିଲଇ । ଉକ୍ତ ରପୋର୍ଟ ପ୍ରଥମେ ଅନୁମାନଙ୍କ ଫ୍ରେଟର ସେକ୍ଟର

ଓ କଲକ ମହାବର୍ଗଙ୍କ ସମାପରେ ଅଗର ଦେବ । ସେମାନେ ଦେଖି ସାଉଲରୁ ଗରକମବର୍ତ୍ତମେ-ଘକ ସମାପକ୍ଷ ଅବିବ ଏବ ଏଠାରୁ ଫେର-ଗଲେ ପାଲିୟାମେଘରେ ଲୁଣ୍ଠିର ବନ୍ଧୁର ଦେବ । ବମିଟି କ୍ରମବାର ରପୋର୍ଟ ପ୍ରକୃତ କର-ଅଛୁ ବାହା ଅବଧି ପ୍ରକାଶ ପାଇ ନାହିଁ । ବଲକର ବନ୍ଧାଧି ଫ୍ରେଟର ପରିବା ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛୁ ଯେ ଟାକରାନର ରୁଦାଂଶ ଅଧିକ ପରିମାଣ ବଦାଲନା ଓ ଗରକକୁ ଅମକାମ ଦେଉଥିବା ରୁପାକ୍ରମରେ ମାସୁଲ ବସାଇବାଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶର ଚିକିତ୍ସାର ବର୍ମିଟି ମତ ପ୍ରକାଶ କରୁଅ-ଛୁ । ବମିଟିର ମତ ଅଗବାରେ ଉତ୍ତମଧରେ ବଲକରେ ଉତ୍କଳସ୍ତ ମହାର ବାଗର ମୁଲ୍ୟ ବଳି ଯାଏଅଛୁ । ରପୋର୍ଟ ନ ବାହାକରାଯାଏ ବହୁ ଦୋଳକାର ନ ଯାରେ ।

ବିଲକର ଶାନ୍ତ ସମୟରେ ସମାପ ନିଲଇ ଯେ କରବକୁ ସିଦ୍ଧା ପୁଣି ସେ ବକଶ୍ଚିରକେ-କେରକ ବାହାକରଣ ଏକେଘର ସହକରେ ସାଷ୍ଟର କରୁଅଛୁ । ଶାନ୍ତଦେବରୁ ବିଂବାସନ-ରୁକ କର ରୁକରକୁ ପଠାଣିକାର ସେ କଥା ହୋଇଥିଲ ବାବା ରୁକର ଲୋକ ତାଙ୍କୁ ଶିଳ-ରକୁ ପଠାଇବା କାରଣ ପ୍ରକୃତ ଗୋଲକ୍ରମ ମାତ୍ର ସେ ଅଧି ଶାସନକାର୍ଯ୍ୟ କର ପାରିବେ ନାହିଁ । ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ଏ ବାର୍ଯ୍ୟ ବରବେ । ଅଗାମୀ ଅବକ୍ରମର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଇଂରାଜ ଏବଂ ଦେଖାଯିବ ସେଠାରେ ବହୁକେ । ଅନ୍ୟ କେହି ବହୁକେ ସେ ଶାନ୍ତଦେବ ଗ୍ରାଣ୍ଡକାଳ-ରେ ମାସୁଲ ଓ ଶାନ୍ତକାଳରେ ସିକାରେ ରୁକରେ ଏବଂ କ ୫୦ ଶ ପକାରକ ସିପାସ୍ତ ତାଙ୍କ ପଦସ୍ତରେ ରୁକରେ । ଅନୁମାନ ଦୁଏ ଅଗଣା ଶୁକରଣ ନକଟରେ ଶାନ୍ତଦେବରୁ ରୁକିବା କାରଣ ଏପରି ସରମର୍ଣ ଦୋଳଅଛୁ । ବଥାପି ଗୋକମାଳ କଲେ ତାଙ୍କୁ ଗରକକୁ ଗେଲ ଅସିବା କାରଣ ଇଂରାଜକର ଅଧିକାର ଅଛି । ସିକର ମୁକପର୍ଯ୍ୟ ଲୁଣ୍ଠି ରୁଧୋଦାସ ବିଲକରେ ବଶେଷ କାର୍ଯ୍ୟ କମିଟି ନା ୪ ସ ସଦାସେ କମିଟି ଦୋଳଅଛୁ ।

କୋମାର ସେବାପତ ଲେଖକରେ ଚଳଇ ସରକର ବଦଳ ସାଦୁକ ଚଳଇ ମାତ୍ର ତା ୧ ଉତ୍କଳ ସବାନକର ଅଗଣାର ଦେବେଟିକା ଲିଡ ସାଦେବକ ଏକକରେ

ପୁରାକମରେ ଗୋଡ଼ାକର ଯାଉଥିବା ସମୟରେ ଦଠାଟୁ ଗୋଡ଼ା ଶୁଣିପକ୍ତି-ବାକୁ ସେକାସତ ମହୋଦୟ ଗୋଡ଼ାଅଗରୁ ଲେଉଟିପକଲେ ସେ ମୁଣ୍ଡରେ ଶୁଭୁକର ଅବାନପାଇ ବହୁକ୍ରମକରୁ ମରଗଲେ । ପକ୍ତି ବଲମାସକେ ଲିଡ ସାଦେବ ଗୋଡ଼ାକୁ ଓଲାଇ ତାଙ୍କୁ ଉଠାଇ କେତେ ଡାକଲେ ମାତ୍ର ତାଙ୍କର ପାଟିଖୋଲଇ ନାହିଁ । ସଂକ୍ଷେପ ତାଙ୍କୁ ସେକାକରାସକୁ ସେକାସତ ଡାକର ସାଦେବକ ଡାକର ଦୋଳକ୍ରମ ମାତ୍ର ଡାକର ଅସିଲେବେଳକୁ ତାଙ୍କର ପ୍ରାଣକାୟ ବାହାର ଯାଇଥିଲ । ବହୁକ୍ରମେ ତାଙ୍କର ମୁଣ୍ଡରେ ଶୁଭୁକର ଅବାନଦେବାକୁ ଏ ପକ୍ତିକା ଘଟିଲ । ମରବାର ଅବ୍ୟବହାରରେ ମୁଖକାଟେ କେତେ ରକ୍ତ ଓ ଫେଣା ବାହାରିପକ୍ତି ଲ । ମୁଣ୍ଡଫେଣ ଏହାକରୁ ସଂସାର ଅତ୍ୟନ୍ତ ସରକଥିଲ । ଅନ୍ୟ କଲକରେ ମାଲୁକର ସେକାସତ ଶିକରକ-ରବାକୁ ଧାଇ ବ୍ୟାକ୍ରକରଣ ଅକମିତ ଦୋଳ ମୁଣ୍ଡଫେଣରେ ପକ୍ତିକରୁଥିବୁ ଅନ୍ୟପଦେକର ସେକାସତ ଗୋଲରେ ଏକପକ୍ତିକା ବଡ଼ ଗୋକମାୟ ଅଛୁ । ସିକକରକ୍ରମରେ ଏ ମହାଶୂନ୍ୟ ବ ୧୦ ଶରୁ ଉକ୍ତିକାଳ କରବାସ-କ୍ରମରେ କାର୍ଯ୍ୟ କର ବିଶେଷ ପ୍ରସଂସନାୟ ହୋଇଅଛୁ । ମାତ୍ର ମୁଲ୍ୟ ବଡ଼ ସଦକରେ ଏହାକୁ ସେକାସତ ।

✓ ଗର ରୁଧକାରଠାରୁ ଲଗାଗତୁକ୍ତି ଅରୁ ଦୋଳଅଛୁ । ଉକ୍ତପକ୍ତି ଗୋଟାଳ ଯୋଗେ ପ୍ରକୃତକଳ ଗୁକ୍ତି ଦୋଳ ବରଖାଇ ତଳରେ ପୁଣିଦୋଳ ଯାଉଥିବାକୁ ଫସଲପରେ ବଶେଷ ଅକ୍ରମକର ଦୋଳକ୍ରମା ଯୋଗେ ଅନେମାନେ ମନେ କରୁଥିଲୁ ଯେ ଅକ୍ରମ ଏକାସକାଳ ବୁକ୍ତି ସମ୍ଭାଳମନେ ରୁକକାର୍ଯ୍ୟର ସୁଧା ବୋ-ଲପାଉବ । ମାତ୍ର ଅନୁମାନକର ସେ ଅଗା ପକିବକ ଦେଲ ନାହିଁ । ଯଦ୍ୟପି ଗରପକ୍ତି ରୁକକାର ବହୁକେ ପସରାଏ ଉକ୍ତମକ୍ତି ହୋ-ଇଥିଲ ମାତ୍ର ତହିଁକରୁ କମାଗର ବରକର-ଦାତ ତଳ ଗୁକ୍ତିକାର ଠେଙ୍ଗଦଲମାନକର ତଳ ମୁଣ୍ଡଠାରୁ ବଶକାର୍ଯ୍ୟର ସୁଧା ଦୋଳ-ଗଲ । ମୁଣ୍ଡଫେଣର ସମସ୍ତେ ବୁଧକାର୍ଯ୍ୟରେ ଲୁଣ୍ଠିକରେ ଏମନ୍ତ ବ ସ୍ତାକାଗରୁ ସିଦ୍ଧା କାରଣ ସରକରକରା ବହୁକର ଦେଲ । ଉକ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍କଳକ୍ରମ ରୁପକ୍ରମ ଦେଲ । ଅନେ-

କର୍ତ୍ତୃକ ଭଳି ମଧ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ହୁଏତ ନାହିଁ ମାତ୍ର ଏକର୍ଷ ଶାନ୍ତ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ସମୟରେ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ-
 ହୁଏତ ଭଲଦେବ ସଜାଗ ଧ୍ୟାନପୁରେ ରଚିତା
 ପ୍ରକାଶିତ ଅବା କାହିଁ? ପ୍ରଥମ ଦୁଇଦିନ
 ବେଳେ ବନପତନ ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ମତ-
 ଦୁଧବାଦ ଓ ସୁରୁଗୀର ପ୍ରଭୃତିକ ବୃଦ୍ଧି ହୋ-
 ଇଥିଲା । ଏ ବୃଦ୍ଧି ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗାଳଗଣବୃଦ୍ଧି
 ଥିବାର କଣ ଯାଉଅଛି ଏବଂ ଉଠାଣ କେଉଁ-
 ଥିବାରୁ ଶୀଘ୍ର ନିଆ ଦୁଇଦିନର ସମ୍ପାଦନା
 ଅଛି । ଅକାଶ ଅନ୍ୟାପି ମେଘାଳୟ ଆଉ ବୃଦ୍ଧି
 କରୁଅଛି । ଶୀଘ୍ର ଶକ୍ତି ଦାର ଅଣା ନାହିଁ ।
 ଏମନ୍ତପୁରେ ବୃଷମାନେ ଯେତେବେଳେ ବୃଷାବୃଦ୍ଧି
 କରୁଅଛନ୍ତି ତେତେବେଳେ ବୃଷକାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ
 ହେଇ । ପାରେଣେ ଅନ୍ୟଦିନ ବେଳେ ହେଉ
 ଯାଇ ଉଠାଣପାରି ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେତେବେଳେ
 ଅକାଶର ଗଣ ବୃଦ୍ଧି ଅଛି ତହିଁରେ ଏକର୍ଷ
 ଅଠପଣ ଫସଲ ଦେଇପାରବାର ବୁଢ଼ା ସମ୍ପା-
 ଦନା ନାହିଁ । ନମ୍ବୁମିର ଫସଲର ଆଶା ଏ-
 କାବେଳକେ ଭବେହିତ ହୋଇଅଛି ଓ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗ
 ବୃଦ୍ଧିପଣ ଫସଲ କଷ୍ଟ ହୋଇଥିବାର ଅନୁମାନ
 କରୁ ଯାଇପାରେ ।

ସରକାରଙ୍କ ଅଧୀନ ଭାରତୀୟ ବଡ଼ଦାକ୍ତମି
 ଅସୁଖା ଏଠାରେ ଓ ଭଲଭଳି ସମବାଳରେ
 ଗୁରୁତ୍ୱଦେବା ବିଷୟରେ ବହୁକାଳ ହେଲ
 ଅନୋଳନ ତଳ ଅପସ୍ତର ମଧ୍ୟ ଅନୁମାନଙ୍କର
 ଶ୍ରେଣୀବେଶିକ ଅକ୍ଷୟକରଣେ ଏସ୍ତକରୁକ
 ରେ ମତ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅତନ
 ସହକରେ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ତଳମାସ
 ଯା ୨ ରଖିଲେ ପାଲି ଅମେଶ କଲରର ବମରୁସ
 ଗୁଡ଼ରେ ଛନ୍ଦି ପ୍ରସ୍ତାବ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଯାଇ-
 ଅଛି । ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ସଫଳତା କିମ୍ପା ଶ
 ସରୁ ମତ ଦେଇଥିଲେ ମାତ୍ର ଏସ୍ତ କରୁକରେ
 ଯେଉଁମାନେ ମତ ଦେଇଥିଲେ ତାଙ୍କର ସଖ୍ୟା
 କମ୍ପଣୀ । ସୁରୁଷ୍ଟ ସେତକ ସମ୍ଭାରେ ଯେ
 ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ବେଳକୁ ଅକ୍ଷୟକରୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଥିଲେ
 ଏସ୍ତରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଅନୁମାନଙ୍କର ନମ୍ବ
 ସେକେଶିକ ରସେଲ ସାବେକ ଛନ୍ଦି ପ୍ରସ୍ତାବ
 କରୁକରେ ମତ ପ୍ରକାଶ କର କହିଲେ ଯେ
 ଭାରତୀୟକ କରବା କାରଣ ଭାରତୀୟ
 କୋଶି ଶ୍ରେଣୀବେଶିକ ଲେକରୁ ଅଧିକାର
 ପ୍ରଦତ୍ତ ହୋଇ ନାହିଁ । ସମ୍ଭାରେ ସେମାନେ
 ଅକ୍ଷୟ ଭଲ ଫଳ ଦେଖାଉଅଛନ୍ତି, ତଥାପ

ଏକକ ବୋଲି ଯାଇପାରେ ଯେ ଭାରତୀୟକ
 କରବା କରୁଥିଲୁ ଶିକ୍ଷା ଇଂରାଜ ପରବେ-
 ଶ୍ଚିତ ଭାରତୀୟକ କଲେକ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟୟାଦ
 ଥାରେ । ସୁରୁଷ୍ଟ ଭରତର ଦୋର ଏ କଷ୍ଟ-
 ରେ ମତ ପ୍ରଦାନ କରବା ଅନ୍ୟାପି । — ଯାକା
 ଦେଇ ବର୍ତ୍ତମାନ ଭାରତ ଓ ଭଲଭ ଭାରତୀୟକ
 ପ୍ରକାଶା ଗୁରୁତ ଦେବାର ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଗଲା ।
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏ କଷ୍ଟରେ ବିପର ନୟମ କର-
 ବେ ଅବଧି ତଥାପତ ନାହିଁ । ଛନ୍ଦି ମଧ୍ୟରେ
 ଅନେକ ଲେକ ମନାକର ଶାନ୍ତଶୋକ ମନୋ-
 ଦୟା ଏକକ୍ଷୟରେ ଯେ କ କରବା ପ୍ରସ୍ତାବ
 କରୁଅଛନ୍ତି ସୁରୁଗୀରୁ ଯିବାରେ ଯେ କହିଲେ
 ଯେ ଅବଧି ଏ କଷ୍ଟରେ କହି ମାମାଂସା ହୋଇ
 ନାହିଁ ଏବଂ କଷ୍ଟକ୍ଷି ଅନ୍ୟାପି ସୁରୁଗୀରୁ ଥିବାରୁ
 ସେ କହିକର କରୁର ଦରକା କାରଣ ସମୟ
 କେବେ ।

ଅଭ୍ୟନ୍ତର ଅନୁମାନେ ଅବଶିତ ହୋଇ-
 ଅଛି ଯେ ଭଲଭ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏ କଷ୍ଟକୁ ହସ୍ତାନ୍ତି
 କଲୁ ପୁରୁଷ ଭାରତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ମତାମତ
 ଜାଣିବାବାରଣ ତାକୁ ଏ କଷ୍ଟରେ ଉପୋକ୍ତ
 ଭଲଭ କରବାବାରଣ ଭଲଭ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
 କଷ୍ଟରେ କରୁଅଛନ୍ତି । ଯେଉଁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ର-
 ଗୋକ୍ତ କଲୁ ଭାରତ ଏ କଷ୍ଟ ମାମାଂସିତ
 ହେବ ।

ଏ ଭଗବତ୍ ମିତ୍ରନିପାଳିକାର କେତେକ
 କାର୍ତ୍ତର ଟାକ୍ସ ପୁନଃ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେବା ସମୟରେ
 ଏଠା କତ ଦମ୍ଭିଷ୍ଟ କଲେକରୁ କରବା ବଚେ-
 ରୁ ଅନୁମାନେ ମିତ୍ରନିପାଳ କେୟାରମାନ
 ସାବେକକ କରଟରେ ଏକ ଗୁହାର ଅଗତ କର-
 ଥିଲେ । ଗୁହାର ସାରମର୍ମ ଏହିସେ ଟାକ୍ସ
 ଅବସ୍ଥାକୁସାରେ ଧାର୍ଯ୍ୟଦେବା ଅନୁକ ହେଉଅଛି
 କିନ୍ତୁ ପୁରୁଷ ଶକ୍ତିକତା ଏକଟକା ହୁସାବରେ
 ଟାକ୍ସ କରୁଥିଲ ହୋଇ ଅନୁଅଛି । ଏ ରେଟ
 କେଉଁ ଅନୁମାନୁସାରେ ହୋଇଅଛି ତାହା ଟାକ୍ସ-
 ବାପାମାନଙ୍କୁ ଜଣା ନାହିଁ । ପୁରୁଷ ଲେକରର
 ଅବସ୍ଥା ଭଲ ଥିଲା ମଧ୍ୟ ଧାତ, ଗୁରୁକର ଭାରି
 ଶସ୍ତା ଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅତ ଦୁର୍ମ ନ୍ୟ ହୋଇଅଛି
 ପୁରୁଷ କେୟାରମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥିଲେ
 ଯେ ସରକାର କର୍ମଭୁଗମାନଙ୍କର ଟାକ୍ସ କର-
 ପଣ କରବା ସମୟରେ ସେମାନଙ୍କର ଉପାର୍ଜକର
 ପ୍ରକାଶା, ଗୁରୁକର ସଖ୍ୟା ଓ ଘର ନମକେ ବ୍ୟୟ
 ଗୁଡ଼କ ଅନୁଭ ଓ ଗୁରୁ ଅସବାବ ପ୍ରଭୃତିକ

ପୁରୁଷ କଷ୍ଟକୁ ବଦାଉକ କରୁ କେୟାରରେ ଟାକ୍ସ
 ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଉ । ବାଲେଶ୍ୱର ମିତ୍ରନିପାଳିକାକେ
 ଏହିସର ନୟମରେ ଟାକ୍ସ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରବା
 ନମକେ ବଜାଲର ବ୍ୟବସ୍ଥାକାର ମତ ପ୍ରଦାନ
 କରୁଥିଲେ । ବରଣାସ୍ତକାସମାନେ କହିର ଏକ
 ପ୍ରକାଶିତ କରଣାସ୍ତ ସହକ ପ୍ରେମଣ ବରୁଥିଲେ
 ଅନୁମାନେ ମଧ୍ୟ କହିର ଏକକ୍ଷୟ ପ୍ରାପ୍ତ
 ହୋଇଅଛି । ସବ୍ୟାଧାରଣକ ଗୋତରୁର୍ତ୍ତେ
 ନମ୍ବେ ପ୍ରକାଶ କଲୁ । କିନ୍ତୁ ଅନୁମାନେ ଶୁ-
 ଶିଳୁ ଯେ ଅନୁକର ଗୁହାର ପ୍ରଭ ମିତ୍ରନିପାଳ
 କମିଶ୍ନରମାନେ ଦୃଷ୍ଟିପାତ କରବାକାନ୍ତି । ଏସ୍ତର
 କାରଣ ଅନୁମାନେ କାଶୁକାହା ବ୍ୟବସ୍ଥାକାରକ
 ମତ ସମସ୍ତକ ପ୍ରଭ ଅଟଇ । ଅନୁକ୍ରମ ଟାକ୍ସ-
 ବାପାମାନେ ମିଳିତ ହୋଇ ଭାରତ ବାକମକ
 ନକଟରେ ସବିଶେଷ ଦାନ ଜଣାଇଲେ ଫଳ
 ହୋଇପାରେ ।

To
 THE COMMISSIONER OF THE ORISSA
 DIVISION

Dated Calcutta the 11th May 1891

Sir,

With reference to your No. 90 M of the 5th I have the honor to say that the Bainsore Municipality appears to imagine itself empowered to levy a second Income Tax, because it is allowed to consider the "circumstances" of residents in making its assessment. This view is clearly wrong. The "circumstances" they may consider are, not the sources of profit which a resident may have, but his style and mode of living, expenditure on servants houses &c, size of house, value of furniture or other contents of the house &c, which, lying within the municipality, is protected by the Municipal officers.

I have &c,
 Sd. T. T. Allen;
 Suptd. & Remembrancer of Legal affairs.

ସୁର ସୁରକ୍ଷାକରଣ କେୟାର ।
 ସୁରକ୍ଷାକରଣ ସୁରକ୍ଷାକରଣ କେୟାର-
 ଗସମକରେ ନୁହଇ ନୟମ ଗତ କରବାବେ-
 ଲଟରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ସଭାରେ ଯେ-
 ମାନେ ଉତ୍ତରଦର ପ୍ରାର୍ଥା ଦେବେ ସେମାନେ

କ, ଏ, ସଂସ୍କାରରେ ଉଦ୍ଭାସି ହୋଇଥିବେ ଅଥବା ଏହି ଏ ସଂସ୍କାରରେ ଉଦ୍ଭାସି ହୋଇ ଅନ୍ୟନ ଶୁଦ୍ଧକର୍ମ ନାନ ବୌଦ୍ଧି ଉଚ୍ଚଶ୍ରେଣୀର ଇଂରାଜୀ ସୁଲଭ ଅଧ୍ୟୟନ ସିଦ୍ଧପଦରେ ଅଥବା ବୌଦ୍ଧି ମଧ୍ୟଶ୍ରେଣୀର ଇଂରାଜୀସୁଲଭ ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷାପଦରେ କାର୍ଯ୍ୟକରଥିବେ ଓ ଉକ୍ତ ପଦରେ ସୁନ୍ଦାସନକରୁଣେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିବା କି- ଅପୁରେ ସୁଲଭ ଇନ୍ଦ୍ରିୟକଟରକ ପ୍ରଦତ୍ତ ସାହିତ୍ୟିକଟ ବୋଲାଇବେ । ଓଡ଼ିଶା ଓ ଗୋଟାକାଳପୁର ପକ୍ଷରେ ଯେ ପ୍ରବେଶିବା ପଦ୍ୟରେ ଉଦ୍ଭାସି ହୋଇ ଅନ୍ୟତ ଉଚ୍ଚଶ୍ରେଣୀର ଉଚ୍ଚଶ୍ରେଣୀର ଅଧ୍ୟୟନ ଶିକ୍ଷାପଦରେ ଅଥବା ମଧ୍ୟଶ୍ରେଣୀର ଇଂରାଜୀ-ସୁଲଭ ପ୍ରଧାନଶିକ୍ଷାପଦରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିବ ଓ ଉଚ୍ଚଶ୍ରେଣୀ ପ୍ରକାର ସାହିତ୍ୟିକଟ ପ୍ରଦାନ କରି ସେ ଉକ୍ତପଦ ସଦାଶ୍ରୀତୀ ହୋଇପାରିବ ।

ଏକଦମକର ଭୂତଲକ୍ଷଣ ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିକର ସ୍ଵାକ୍ଷରର ସଚ୍ଚରଣାସମ୍ଭାସ୍ୟ ସାହିତ୍ୟିକଟ ଅ-ହସ୍ୟକ ଓ ତାହା ମାତ୍ରସ୍ତେଷ୍ଟ ସ୍ଵାକ୍ଷରକରବେ । ପ୍ରାର୍ଥର ବସ୍ତୁ ୩୦୦୧ରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵ ଦେବ ନାହିଁ । ଉକ୍ତପ୍ରତିନୀ ଦ୍ଵାରା ଅବା ଅନ୍ୟ ବୌଦ୍ଧିପ୍ରକାର ସତେଷ୍ଟ ପ୍ରମାଣ ଦ୍ଵାରା ବସ୍ତୁସର ସାହିତ୍ୟିକଟକୁ ଘୋଷଣା କରାଯାଉ ଦେବ ।

ନାମେନ ଓ ସଦନତା ବସ୍ତୁରେ କଲକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତସର୍ଜନକ ସ୍ଵାକ୍ଷରକ ସାହିତ୍ୟିକଟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଦେବ । ଏସମୁଦାୟ ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଯା-ଉଲ ପରେ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ୟତ ୩ ମାସ ଶିକ୍ଷାକ-ରଣ କରାଯାଉ ଦେବ ଓ ନିମ୍ନପଦକ ମନ କ ମାନରେ ସେ ଉକ୍ତମାସ ପ୍ରାୟରେ ଉପାସ ଶିକ୍ଷାକରଣ ଅବସ୍ଥାରେ ରହିପାରନ୍ତୁ ।

ଲକ୍ଷଣକ ବାକ୍ୟଅଫଳ ସ୍ଵର ।

ଲକ୍ଷଣକ ବାକ୍ୟଅଫଳ ଭୂମିର ବନୋବସ୍ତୁ ସମ୍ପର୍କରେ ବର୍ଣ୍ଣାୟ ରେବନ୍ୟ ନୋରଜ ସତ ୧୮୭୭ ସାଲର କ ୨ ମର ସରକାରରେ ଯେଉଁ ଅଦେଶ ପ୍ରଭୃତ କରଅଛନ୍ତୁ କହିପ୍ରକ୍ତ ଅମ୍ଭାବର ମନୋଯୋଗ ଅକର୍ଷିତ ହୋଇଅଛୁ । ଉକ୍ତ ସରକାରର ଅଦେଶ ସତ ୧୮୭୭ ସାଲ ଛା ୨ ଯକ ମାର୍ଚ୍ଚର ସବର୍ଣ୍ଣମେଧ ସକେଟରେ ବନ୍ଦନା ଅନୁବାସ ସହର ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛୁ । ତହିଁର ବରେସମର୍ମ ଏହି କ ମହିଷାସୁରକୁ ଶସ୍ତ୍ରକ ସବର୍ଣ୍ଣକେରଭର ବାହାବର କର୍ତ୍ତାରିୟ ବହିଅଛନ୍ତୁ ସେ ସନ ୧୮୯୩ ସାଲ ୧୯ ଅ-ଭନ୍ ଧା ୮ ସର ପ୍ର ୮୩୩ କରଣ ଅନୁସାରେ

ଲକ୍ଷଣକ ବାକ୍ୟଅଫଳ ଭୂମି ଉପରେ ଯେଉଁ ସୁକ୍ଷ୍ମ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେବ ତାହା ଚିରବାନ ନମନ୍ତେ ଦେବ ଓ ସେହି ସୁକ୍ଷ୍ମ ଦେବ ଲକ୍ଷଣକଦାର-ମାନେ ସୁଦୃଶୋପାଦନମେ ଗ୍ରେନ ଦଖଲ କରବେ । କେବଳ ଯେଉଁ ସୁକ୍ଷ୍ମମାନଙ୍କରେ ଏପର ଜଣାଯିବ ସେ ଚିରବାନ ନମନ୍ତେ ଶ-କ୍ତସ୍ଵ ବନୋବସ୍ତୁ କରଥିଲେ ସୁକ୍ଷ୍ମ କାର୍ଯ୍ୟ-କାରକମାନେ ଯେଉଁ ଜମା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥାନ୍ତେ ଅକ୍ଷୟସ୍ଵ ନମନ୍ତେ ବନୋବସ୍ତୁ ଦେବାରୁ ତହିଁରୁ ଉଣା ଜମା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି କେବଳ ସେହି ସୁକ୍ଷ୍ମମାନଙ୍କରେ ଜମାବୁକି ହୋଇ ଚିର-ବାନ ନମନ୍ତେ ବନୋବସ୍ତୁ ଦେବ ଏବଂ ଉକ୍ତ ଜମାବୁକି କେବଳ ସେ ସମୟରୁ ବନୋବସ୍ତୁ କାଗଜ ଲିଖିତ ଭୂମିର ଉପୁନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ହେବ ନୁହେଁ ବନୋବସ୍ତୁ ଦେବ ନାହିଁ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେ-ଶକର ଏହି ଅଜପ୍ରାୟ ମତେ ଲକ୍ଷଣକ ବାକ-ଅଫଳ ଭୂମି ସ୍ଵରୁ ଚିରବାନ ବନୋବସ୍ତୁ ଶାସ୍ତ୍ର କରବାଚାରଣ ବଜ୍ରକାର ପ୍ରଦେବ କରୁଣାୟ ବନିଷନରକ ପ୍ରକ ରେବନ୍ୟ ବୋ-ରଜ ଅଦେଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

ବୋରଜକ ଉପରଲକ୍ଷଣ ଅଦେଶ ସାଧା-ରଣ ଅଟଇ ଓ ସମସ୍ତ ଜଳପ୍ରକ ଶେଷର ସମ୍ପ-ରେଖାମୁଖା ପ୍ରଦେଶେ ଓଡ଼ିଶାପ୍ରକ ନ ଶେଷକାର ବୌଦ୍ଧି କାରଣ ନାହିଁ । ଏଥକୁ ଏମନ୍ତ କର୍ତ୍ତ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଯାରେ ଯେ ଓଡ଼ିଶା ଚିରପ୍ରାୟୀ ବନୋବସ୍ତୁର ବହିର୍ଭୁତ । ଏଠାରେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ବଜ୍ରସର ସାମୟିକ ବନୋବସ୍ତୁ ହୋଇଥିବା ପ୍ରକାଶେ ଏବା ଲକ୍ଷଣକ ବାକ୍ୟଅଫଳର ଜମା ଚିରବାନ ନମନ୍ତେ ବନୋବସ୍ତୁ ଦେବା ଅସଙ୍ଗତ ଦେବ । କାମୁବରେ ଓଡ଼ିଶା ବନୋବସ୍ତୁ ସମୟରେ ରେବନ୍ୟ ବୋରଜ ଏହି ବାରଣ ଚରାଲ ବାକ୍ୟଅଫଳ ସ୍ଵରୁ ସାମୟିକ ଜମା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରବାଚ ଅଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ବର୍ଣ୍ଣାୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଶକ ସ୍ଵ ୧୮୮୮ ସାଲର ଜୁଲାଇମାସ ତା ୩୦ ରେଖ ଲିଖିତ ନ ୧୦୦୩୨ର ଓଠି ଓ ତହିଁ ସତ୍ତାନ୍ତ କାଗଜମାନଙ୍କର ମର୍ମ ମଧ୍ୟ ସେହିପର ଅଟଇ ଅର୍ଥାତ୍ ତହିଁରେ ଖଣ୍ଡ ଲେଖାଅଛୁ ସେ ଲକ୍ଷଣକ ବାକ୍ୟଅଫଳ ନିମିତ୍ତନ ଅଧାକମାରେ ବ ୩୦ ଶ ନମନ୍ତେ ବନୋବସ୍ତୁ ଦେବ ଓ ଏହି ନୟମରେ ଲକ୍ଷଣକବାଚମାନଙ୍କୁ ପଞ୍ଚା ବସ୍ତା ସାଇଅଛୁ । ମାତ୍ର ଅନୁମାନକ ସ୍ଵତ୍ଵ ବଦେବତାରେ ଏ ସୁକ୍ତିମାତ ସେ ସମୟପ୍ରକ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଥିଲେହେଁ ଚିରବାନ ସଦାଶ୍ରୀତ ପ୍ରବନ୍ ନୁହେଁ ।

ସକ ୧୮୮୮ ସାଲରେ ସେ ଅଦେଶ ହୋଇ-ଥିଲୁ ତହିଁର ବ ୮୮ ଶ ଉକ୍ତ ଅର୍ଥାତ୍ ସକ ୧୮୭୭ ସାଲରେ ସେସ୍ତେ ମହାମାନ୍ୟ ଗବ-ର୍ଣ୍ଣର କେରଭର ବାହାବର ନିଷ୍ପତି କଲେ କ ଅଲକ୍ଷାନ୍ୟାରେ ଲକ୍ଷଣକ ବାକ୍ୟଅଫଳ ଅଧା-କମାରେ ଚିରବାନ ନମନ୍ତେ ବନୋବସ୍ତୁ ଦେବା ଉଚିତ ଏବଂ ବଦନୁସାରେ ରେବନ୍ୟ ଦୋରପ୍ତ ସାଧାରଣ ଅଦେଶ ସମସ୍ତ କରୁଣାୟ ବନିଷ୍ଟ-ମାନଙ୍କ ନିକଟରୁ ଯଠାକଲେ ସେସ୍ତେକ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରକ ସେ ଅଦେଶ ଶେଷ ନାହିଁ ଏବଂ ଚପର ବୋଲମିବ ? ଓଡ଼ିଶାରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଭୂମିର ସାମୟିକ ବନୋବସ୍ତୁ ହୋଇଅଛି ବୋଲ ଲକ୍ଷ-ଣକ ବାକ୍ୟଅଫଳର ବନୋବସ୍ତୁ ସେହିପର ଦେବ ଏ ସୁକ୍ତି ନିଜାନ୍ତ ଭୂତ ଏବଂ ଏହାକୁ ଅନୁ-ସର କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ ସାମୟିକ ବନୋବସ୍ତୁ ଓଡ଼ିଶାରେ କେତେଗୁଣିଏ ଯୋକରଣ୍ଡ ମହାନ ଅଥବା ମୋରରଣ୍ଡ ବନୋବସ୍ତୁ କଙ୍ଗାଳାରେ କେତେଗୁଣିଏ ସାମୟିକ ବନୋବସ୍ତୁ ଭୂମି ନ ଥାନ୍ତା । କଙ୍ଗାଳାରେ କେତେକ ଲକ୍ଷଣକ ବାକ୍ୟଅଫଳ ଭୂମି ଅଲବାନ ନମନ୍ତେ ବନୋବସ୍ତୁ ହୋଇଥିଲ ବୋଲ ବିନା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଶକ ଉକ୍ତ ନିଷ୍ପତି କାହାରିଲ । ସେହି ନିଷ୍ପତି ଅନୁସାରେ ଲକ୍ଷଣକ ବାକ୍ୟଅଫଳ ନିମିତ୍ତନ ଓଡ଼ିଶାର ବ-ର୍ତ୍ତମାନ ବନୋବସ୍ତୁରେ ଅଧାକମାରେ ଚିରବାନ ନମନ୍ତେ ବନୋବସ୍ତୁ କରବେବା ଉଚିତ ଏବଂ ତାହା କଲେ ଅସଙ୍ଗତ ନ ହୋଇ ତରଂ ସମସ୍ତ ବଙ୍ଗପ୍ରବେଶର ଲକ୍ଷଣକ ବାକ୍ୟଅଫଳବାଚକ ଅବସ୍ଥା ସମାନ ଦେବ ଏବଂ ନ୍ୟାୟ ବିଶ୍ଵର ସଦା-ଶ୍ରୀ ସମସ୍ତେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଶକ ଅନୁବାଦ ଦେବେ । ଅତଏବ ବୋର୍ଡ଼ିକ ପ୍ରକାଶିତ ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର କେରଭରକ ସ୍ଥିର ନିଷ୍ପତି ଅନୁସାରେ ଲକ୍ଷଣକ ବାକ୍ୟଅଫଳର ବନୋବସ୍ତୁ ଚିରବାନ ନମନ୍ତେ ଦେବାର ଉଚିତ ଓ ତହିଁର ଜମା ବୁକିଦେବା ଉଚିତ ନୁହଇ । କେବଳ ଯେଉଁ-ଠାରେ ଭୂମି ସର୍ବତ୍ତ୍ଵରୂପେ ଅବାଦ ହୋଇ ନ ଥିଲ ଅଥବା ସାମୟିକ ବନୋବସ୍ତୁ ଦେବୁରେ ଜମା ଉଣା ଦେଇଥିଲ ସେହିଠାରେ ଜମା ଭୂମିର ଧ୍ୟାନ ଅଛି । ଓଡ଼ିଶାର ଲକ୍ଷଣକବା-କ୍ୟଅଫଳ ନିମିତ୍ତନ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନିମିତ୍ତନ ସାମ-ୟିକ ବନୋବସ୍ତୁ ହୋଇଥିଲ ଏବଂ ସେ ସମ-ୟରେ ଭୂମି ସର୍ବତ୍ତ୍ଵରୂପେ ଅବାଦ ହୋଇଥି-ବା ବୋଲାଇଲ ନ ଥାରେ । ପ୍ରତ୍ୟୁ ବର୍ତ୍ତ-ମାନ ଏହିରୁ ଜମାବନୀ ଦେବାର ଉଚିତ

ଉତ୍କଳର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ
 ଶେଷପାଠ ପାଠ
 ଟ ୧୦୦୦୨୨୩/୧୧
 ଉତ୍କଳ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ
 ଉତ୍କଳର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ
 ଟ ୧୦୦୦୨୨୩/୧୧

Sita-mai-ki Andira

ସୀତା ମାୟା କି ଅନ୍ଦିରା

ଅତୁଳ ରାଜ୍ୟ, ଅତୁଳ କାର୍ଯ୍ୟ, ଅତୁଳ
 ଚମତ୍କାର ଦୃଷ୍ଟି, ଏସବୁ ପୁସ୍ତକ ଉତ୍କଳ-
 ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ଅବଧି ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ ନାହିଁ । ଅବାଳ-
 ଦୁର୍ବଳତାଙ୍କର ପ୍ରସଙ୍ଗ ଅଟେ ।

ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦/୨ ମାତ୍ର
 କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ଏଣ୍ଡ୍ ପବ୍ଲିଶିଂ ପ୍ରାଣୀକମ୍ପାନୀ

NOTICE.

Wanted a Sub-overseer for the Atmalik Raj state at the salary of Rs. 20 a month. None need apply who has not passed the survey standard examination.

Preference should be given to those who have a fair knowledge of English.

Applications with copies of testimonials should reach to the undersigned on or before 10th July 1893.

Atmalik Raj state } By order of the Maharaja
 10-6-93. } Durga Charan Pattanaik
 Tutor to the Jubraj
 Atmalik

ଅତୁଳର କର୍ମର ଫଳେଷୁ କିଛି କମନ୍ତେ
 ଏକଜଣ ଫରେଷ୍ଟର ମାସକ ଟ ୧୫ ଟଙ୍କା ବେତନରେ
 ଅବସ୍ଥାପିତ ଅଛନ୍ତି । କର୍ମପ୍ରାପ୍ତିପାଇଁ ସ୍ୱପ୍ନ
 ପ୍ରମାଣପତ୍ର ସହ ଅବେଦନପତ୍ରମାନ କମ ମୁଦ୍ରା-
 ଚାରାଂଶକାରୀ ଅଗାମୀ ଜୁଲାଇମାସ ତା ୧୦ ରୁଖ
 ପୁରୀ ପ୍ରେସ୍‌ରେ ଦିଆଯାଉ । ପ୍ରକାଶ
 ଆରୁ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କର ଅପଣା ପ୍ରମାଣପତ୍ର
 ସହିତରେ ତାଙ୍କର ଗଣ୍ଠର ସବନତା କପିୟୁର
 ତାଙ୍କୁ ସାହିତ୍ୟିକ ମଧ୍ୟ ପଠାଇଥିବେ । ଇତି

ଉତ୍କଳ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଅବେଦନ ଅନୁସାରେ
 ଅତୁଳର } ଶ ଦୁର୍ଗାଚରଣ ପଟ୍ଟନାୟକ
 ୧୦/୬/୯୩ } ପ୍ରବନ୍ଧକର ଶାସକ ।

ଏକଦ୍ୱାରା ସବସାଧାରଣକୁ ଜଣାଇ ଦିଆ-
 ଯାଉଅଛି ଯେ କିଛି ଶ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ

ସମ୍ପାଦକ ଓ ଉତ୍କଳ ଓଗେର ଉପାଧିକାରୀ-
 ଥିବାରୁ ତହିଁ ନିମନ୍ତେ ମୋଟ ରୁଟି ଓ ନିମ୍ନ-
 ଲିଖିତ ପରିମାଣରେ ସଜ୍ଜାକରଣ କରୁଥିବାରୁ
 ମାଗରେ ଅବଶ୍ୟକ; ଅତଏବ ସଦ୍ୟ କେହି
 ଉପସ୍ଥଳୀ ଜନସାମାଜ ଯୋଗାଉବା ସକାଶେ
 କୃଷ୍ଣାକୃଷ୍ଣ ଦେବାକୁ ଲଜ୍ଜା କରନ୍ତି ତେବେ
 କେଉଁ ଲେଟରେ ଯୋଗାଇ ପାରିବେ ତାହା
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିଶ୍ଚିତ ମହାପାତ୍ର । କି । ବରଦଳ
 ଦୁଇରୁ ଚଳଇ ସନ ଜୁଲାଇମାସ ତା ୧୦ ରୁଖ-
 ମଧ୍ୟରେ ଦରଖାସ୍ତ୍ର ପଠାଇବେ । ଇତି ।

୧୦୦ x ୨୫ x ୧୦

ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଜାନଗୋଲ
 ସର୍ବୋତ୍କରସ୍ୱର ବୌଦ୍ଧ ।

ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣାୟ ଶାଳତେଜ ସଜ୍ଜାକର ମନୁସୂତ୍ର
 ସେବେ ଉତ୍କଳ ଦେବୀର ଥିଲ ତାହା ଶେଷ
 ଦୋର ପିବାରୁ ସବସାଧାରଣଙ୍କ ଜାଣିବା-
 ବାରଣ ଏହା ପ୍ରକାଶ କରାଗଲା ।

FOR SALE.

One English made office Jan Palki Ghary and a country breed mare aged 8 years old with harness.

Apply to the Secretary Printing Company Cuttack for particulars.

For sale

A large Boat, 73 feet long by over 6 feet wide, very strong, built at Sambalpur, containing 2 cabins, nicely fitted, 6 1/2 feet high, and 3 cabins, suitable for servants and crew, about 5 feet high. The 5 cabins are roofed with wood and painted.

On view at Gurguria ghat, near the Fort, Cuttack. Price Rs. 500.

ଏଥିପାଇଁ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଉଅଛି ଯେ ସମ୍ପ-
 ନପୁରଠାରେ ନିର୍ମିତ ୭୩ ଫୁଟ ଲମ୍ବ ଓ ୬ ଫୁଟ
 ବେଶି ଚୌଡ଼ା ଗୋଟିଏ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମଜଲୁକ ବଡ଼
 ବୋଟ ଅର୍ଥାତ୍ କୌଣସି ବଡ଼ଦୁର୍ଗେ ବାରବାଟୀ-
 ବନ୍ଧା ଗଡ଼ଜାତର ଗୋଟିଏ ଲୋକ ମୋଜୁର ଅଛି ।
 ଯେଥିରେ ୬ ୧ ଫୁଟ ଉଚ୍ଚ ୨ ଗୋଟାକାମଡ଼ା
 ଉତ୍ତମରୂପେ ସଜ୍ଜା ହୋଇଅଛି । ଅର୍ଥ ମାତ୍ର
 ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗୁରୁତର ଯାଉଁ ୫ ଫୁଟ ଉଚ୍ଚ
 ୩ଟା କାମଡ଼ା ଅଛି । ଏହି ୫କାମଡ଼ାର ଶର
 କାଠଦ୍ୱାରା ନିର୍ମିତ ହୋଇ ଉତ୍ତମରୂପେ ରଜ୍ଜ
 ଦିଆଯାଇ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଟ ୫୦୦ ଟଙ୍କା

ଗ୍ରାହକ ଦେଖିବାକୁ ଲଜ୍ଜା କଲେ ଉପ-
 ଗେଳି ଗ୍ରାହକରେ ଯାଉଁ ଦେଖିପାରିବେ ।

ଯେ କେହି ଏହି ବୋଟ ନେବାକୁ ଲଜ୍ଜା
 କରନ୍ତୁ ସେ କଟକ ବାସ୍ତି ପୁସ୍ତକ ଲେଖକ
 ଜଗନ୍ନାଥ ସାହେବଙ୍କ ନିକଟରେ ସାକ୍ଷାତ୍ ହା
 ପସ୍ତାସ୍ତ୍ର ଜଣାଇବ ।

Apply to Revd. J. VOGHAN
 Baptist Mission, Cuttack.

ପୂଜାସ୍ୱରୂପିଷୟଙ୍କ ଆଇନ ।

ଅର୍ଥାତ୍ ସନ ୧୮୮୫ ସାଲର ଅ ୮ ଲଜ ।
 ୧୮୯୯ ସାଲର ଅ ୧୦ ଲଜ ବଦଳରେ ଏହି
 ଅଇନର ଦେଲେ ଅଂଶ ଓଡ଼ିଶାରେ ଚଳୁ-
 ଅଛି । ଏହି ଅଇନର ସମୁଦାୟ ଅଂଶର ସକଳ
 ଓଡ଼ିଶା ଅନବାଦ, ଶାନ୍ତି ଓ ଲେଖନେତ୍ର ଗ-
 ବର୍ଣ୍ଣରଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏହି ଅଇନସଜ୍ଜାକୁ
 କମ୍ପାନୀ ଶ୍ରୀ ୧ ପ୍ରକାଶକାରରେ ଅନୁଦ-
 ମଧ୍ୟରେ ଗ୍ରନ୍ଥ ସରକ । ସବସାଧାରଣଙ୍କ ବୁଦ୍ଧିବା-
 ନିମନ୍ତେ କଠିନଶକ୍ତିମାନଙ୍କର ଅର୍ଥ ଲେଖାଯାଇ
 ଅଛି । ଜମିଦାର, ମଜଦୁରୀ ଓ ଲଖରକାର-
 ପ୍ରଭୃତି ପ୍ରତ୍ୟେକ ରୂପାଧିକାରୀ ଓ ଉତ୍କଳର
 ରେ ଏହି ଅଇନ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ।
 ଏହା ଶସ୍ତ୍ରାବଳୀରେ ବଡ଼ ବରଦାବକାର
 ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ଏଣ୍ଡ୍ ପବ୍ଲିଶିଂ ପ୍ରାଣୀକମ୍ପାନୀରେ ଚଳିବ ।

ବିଶ୍ୱମସାହେବଙ୍କ ବଟିକା । (BEECHAM'S PILLS.)

ଫଳକବେଦନାରେ ଏକ ୨ ଫୁଟ ଅଧ ମୂଲ୍ୟ
 ଏକ ମୋହରକୁ ଶସ୍ତ୍ରା ବୋଲିପାଇ ପାରେ
 ଏ ବଟିକା କେବଳ ଉଦ୍ଦିଗପଥରେ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଅଛି । ଏଥିରେ ଶାସ୍ତ୍ର ବିନି
 ଲିଖ୍ୟାତ ବ୍ୟାଧି ବା ଅର୍ମଦାକର ଦ୍ରବ୍ୟ କିଛି
 ନାହିଁ । ଏହା ସର୍ବ ଦୁର୍ଗତରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ
 ନାହିଁ ତଳେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି ।

ସରଳ ବସ୍ତୁର ଯାଁ ରୁଚୁଥିବ ସମୟରେ ସମାନ
 ଉପକାଶ୍ଟ ବୋଲି ପୃଥିବୀରେ ବିଖ୍ୟାତ । ଅରେ
 ସମସ୍ତା ତଳେ ଏଥିର ଗୁଣ ଜାଣି ପାରିବ ।

ଉଦ୍ଦିଗମୟ, ପାକପ୍ରକାରରେ ବ୍ୟଥା, ମୁଗ୍ଧତା,
 ମୁଗ୍ଧତା, ଗୋକନ ଉଦ୍ଦିଗ ଉଦ୍ଦିଗ ପରପୁ-
 ଶ୍ଟିତା ଓ ଶିଳତା, ନିଦ୍ରାକ୍ରମା, ଶୈତ୍ୟ, ତାପୋ-
 ଦ୍ୱଗମ, କ୍ଷୁଧାମାନସ, ଶାସ୍ତ୍ର, ଲୋଷ୍ଟବଦନା, ଶରୀର
 ଦର୍ଶନେତ୍ର ଲିଖ୍ୟାତ ସରଳପ୍ରକାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ
 ପୈତ୍ରିକ ଶାନ୍ତିରେ ଏହି ବଟିକା ଅମୋଗ

ଉତ୍କଳ ପାକ୍ଷିକ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

ପ୍ରଥମ ପୃଷ୍ଠା

ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟାରେ ଉପର ସଂଖ୍ୟା ୧୯୧୭ ମସିହା । ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଂଶରେ ୧୨ ଟଙ୍କା ୦୦୦ ଯାଏ ପଠକମାନ

ଅଗ୍ରମ ସାପ୍ତାହିକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୩୯
ପଞ୍ଚାକ୍ଷରୀ ୫ ୨୯

ବଙ୍ଗଳାର ବର୍ତ୍ତମାନ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଲକ୍ଷଣରୁ ମାକା-
ଡୋଲେଇ ବାଦାଦୁର କାରିକଲରେ ସମୁଦ୍ଧବା
କାଳରେ ସେଠା ଲୋକମାନେ ବିଶେଷ ଅଗ୍ରଦ-
ସମ୍ଭଳ ଭାବନାର ଅଭ୍ୟର୍ଥନା କରୁଥିଲେ । ସ-
ମ୍ଭର କୁଅଇ ସେ ପୂର୍ବେ କେବେ ଏବେ ଲୋକ
ସେଠା ଭେଲକ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକତ୍ର ହୋଇ
ଇ ଥିଲେ ।

ବିଲଭରେ ଏକ ଫରସି ରାଜ୍ୟରେ ଅଜା-
ବୁକ୍ତି ଦେବୁ ଫସଲର ଅବସ୍ଥା ଅଭ୍ୟନ୍ତ୍ର ମୋଟ-
ମାୟ ଓ ବାହି ଗୋଡ଼ାକର ଗାଧ ଦୁଷ୍ଟାନ୍ୟ
ଦୋଇଅଛି । ଫରାସି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସମ୍ବନ୍ଧ
ଅମଦାନ ନାମକ କିଛିକାଳ ପ୍ରକଟ ଲକ୍ଷିବାର
କରୁଇ କିଛିଅଛି ସେ ଦେଖରେ ଅଜାବୁକ୍ତି
ଏଦେଶରେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ୍ର । ଦୈବକୋଶଳ ବୃତ୍ତି-
ବାକୁ ନିଏ ସମର୍ଥ ?

ଭୁବନେଶ୍ୱର ରେଳବାଟର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସନ-
୧୯୧୯ ସାଲରେ ୫ ୨୫ ଟଙ୍କା ଉପ ଓ ୫୦୦-
୮୫ ଟଙ୍କା ଅଦର ଏବଂ ସନ ୧୯୧୮ ସାଲରେ
୫ ୨୫ ଟଙ୍କା ଉପ ଏବଂ ୫୦୦ ଟଙ୍କା ଅଦର
ହୋଇଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ବର୍ଷର ବର୍ଷ-
ପୂର୍ବ ବର୍ଷଠାରୁ ଭେଲକାଟ ଦୁଇ ଦୋଇଥିବା-
ପ୍ରଭ୍ୟକ୍ଷେ ଦୂର୍ଭିକାର ପରମଣୁ ଚାହିଁ ଲଗା
ପତ୍ରିକା ଅବଗତ ସନ୍ତୋଷକର ଅଟଇ ମାତ୍ର
ଭେଲକାଟ ସଦା ନିରନ୍ତର ନହଇ !

ଭୁବନେଶ୍ୱରର ମହାନତା ଅପରାଧକର୍ତ୍ତା
ପ୍ରାଣକଣ୍ଠ ଯତୀର ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଭୁବନେ-
ଶ୍ୱରୀ ବେଶିକ ଆଉ ଲକ୍ଷଣେପର ଅନେକ
ସନ୍ଧ୍ୟାକର୍ତ୍ତାରେ ଯାକା ଦୋଇ ନାହିଁ କୁତର-
ଦାଉର ମହାନତା ଅପରାଧକର୍ତ୍ତାରେ ଭାବି
କଲେ ବଡ଼ ପ୍ରଶଂସାର ଉପଯୁ ଅଟଇ । ଅନ୍ୟ-
ନ୍ୟ ଦେଶୀୟ ଗ୍ରାଧାନ ରାଜାମାନେ ଏହି ପ୍ର-
କାର ଅନୁସରଣ କଲେ ବଡ଼ ଗୁଣର ବସ୍ତୁ
ହେବ ।

ସହଗୋର ବିଶ୍ୱସ୍ତବର୍ଷନା ଗରମାସରେ ଫି-
ଦାର ଗାଠକମାନଙ୍କୁ ନିଶାଳଅଛି । ଏ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନା
ଯେଉଁଠାରେ ବସିଅଛି ସେ ଭୂମିର ପରମାଣ
କଟ ବାଟ ଅଟଇ । ଏପ୍ରକାରେ ୪୦୦ ଗୋଟା
ଅଧୁନକା ନିର୍ମାଣ ହୋଇଅଛି ଯେ ଉହିଁରେ
୨୦୦୦୦ ମନୁଷ୍ୟ ରହିବାର ସ୍ଥାନ ଅଛି ପ୍ରବ-
ର୍ତ୍ତନା ସମାପ୍ତବାର ସମସ୍ତ ବ୍ୟୟ ୨୦ ଟୋଟି
ଟଙ୍କାକୁ ଅଧକ ହେବ । ଏମନ୍ତଦୃଷ୍ଟି ଦ୍ୟାପାକ
ଅଇ କେବେ ଦେଖା ନ ଥିଲ । ସମ୍ୟ ଅମେ-
ରଦାନାସିମାନେ ।

ବଙ୍ଗବାସୀ ଅବଗତ ଦୋଇଅଛନ୍ତି କି
ଯେଉଁମାନେ କୁଣ୍ଡଳ ରାଜ୍ୟ ସେମାନଙ୍କୁ ଓଭ-
ରା ବସନ୍ତ ସଦି ଲାଗି ରଦ୍ୟାଦି ରୋଗ
ଦୁଷ୍ଟର ନାହିଁ । ଏବଂ ସମ୍ୟ ଦେଲେ ସର-
ଦାର ଓଡ଼ିଶାରେ ଲବଣପୋତାନା ଧୁବନ ଦର

ବେକର ମଲକି ମାନକର ଦାନା ମାରଅଛନ୍ତି
ଏକକ ନୂତନ ଓଭରା ଓ ବସନ୍ତ ସର ଭୟ-
କର ସକାମକ ରୋଗ ବସ୍ତାର ଉପାୟ ନର
ଦେଇଅଛନ୍ତି । ସାମାନ୍ୟ ଦୁଷ୍ଟର ବିଷୟ
ନୁହଇ !

ସହ ସମ୍ପାଦକ ଦୁଷ୍ଟରଠାରୁ ଶୁଦ୍ଧବା-
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରମେଣେ ପୁନେଇ ଏବଂ ସଲେ ଦର୍ଶିଣା
ସକଳ ସହିତ ଦେଉଁ ହୁଡ଼ି ଦୋଇଥିଲ ଭାବି
ମାତ୍ରାକ ଉପକୂଳରେ ଏଠି ଥିବା ଗୋଟିଏ
ଭୋପାକର ଫଳ ଅଟଇ । ପୂର୍ବ ଭୋପାକ
ବଳଅଭାବର ଉତ୍ତରଭାଗରେ ଦୋଇଥିଲ ।
ଏ ଭୋପାକ ଦରିଶକ୍ତରେ ଦୋଇ ଲକ୍ଷାକ-
ପଟଳ ଶାଖରେ ଭୂମିକୁ ସ୍ପର୍ଶ କର ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ-
ଅଞ୍ଚଳକୁ ଦାହାର ଦର । ଏହି ଭୋପାକ
ଯୋଗୁଁ ପୂର୍ବ ପୃଷ୍ଠ ମଉସକୂଳ ଏବଂ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେ-
ଶରେ ଭାବ ବୁକ୍ତି ଦୋଇଅଛି ।

ଲହୋରୁ ଅସିଥିବା ଭାରିସୋଦରୁ ପ୍ର-
କାଶ ସେ ଉଲଭର ଶାନ୍ତକ ବସାଳ ଫାଟିଅଛି ।
ପ୍ରାୟ ସେ ଦୁନାବକୁ ଫେରାଦିବେ ନାହିଁ ଏବଂ
ଭାଦ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରସ୍ଥର ମହାନ୍ଦାକ ଶିଳାକର
ଗାସକରଣି ହେବେ । ଭାଦ୍ୟ କଳସ୍ତ ସହ
ଅଜମତାକ ଓଭର ଏବଂ ଭାଦ୍ୟ ପ୍ରକୃତ ଦୁଷ୍ଟ
ଦରସ୍ଥବାକୁ ଦିନାକଠାରୁ ପୁଅକୂଳସେ କୁଏ-
ଟାଠାରେ ଏବଂ ତାମ୍ବୁରେ ଉଦ୍ଧିଲ ଦୋଇଅଛନ୍ତି

ଏକ ଦେବତାକୁ ଏ ପୁରୀର ଏକାନ୍ତ ଜଗି
 ରହିବା ପାଇଁ ନିୟତ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ତା-
 ସାହେବଙ୍କୁ ମାରି ଏକକାଳର ଟଙ୍କା ଖୋଜିବ
 ଦେବାକୁ ଇଂରାଜୀରାଜ୍ୟମେ ଲାଗିଥିଲେ ।
 ଏହି ସମ୍ପର୍କରେ ଅନ୍ୟ କିଛି ରାଜ୍ୟଗୋଲ ଉପ-
 ଶ୍ରୁତି ନ ହେଲେ ଭୟା ।

ଅପରାଧକ ଶୁଦ୍ଧ ସମ୍ରାଜ୍ଞ ପ୍ରମୁଖ ଅବର୍ତ୍ତନ-
 ସକର ଦ୍ଵିତୀୟ ପୁରୀର କୁମାରୀ ଭକ୍ତଶୋଭା
 ମେଘନ ସଙ୍ଗେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ନିବାସ ହୋଇ
 ଥିଲେ । ଅତି ଅଳ୍ପକାଳରେ ଶୁଦ୍ଧବାଦ ସମ୍ପର୍କ
 ହେବ । ଏଥିପାଇଁ ଶ୍ରୀମତୀ ମହାପାତ୍ରୀ ଶୁଦ୍ଧ-
 ଶୋଭାଙ୍କୁ ବିପ୍ରାଣ୍ଡିତକର ପ୍ରତୀକାରେ ଅନନ୍ଦ-
 ସାଗରରେ ଲାଗୁଥିଲେ । ଏ ପ୍ରଦେଶର ପ୍ରଜା-
 ମାନଙ୍କର ଏହି ସର୍ଯ୍ୟ ଅନନ୍ଦ ଶ୍ରୀମତୀ ଭୁବ-
 ଶୋଭା ଏକ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରତୀକାବର୍ତ୍ତନସକ
 କରାଇବା ପାଇଁ କଳିକାକାସିନୀଙ୍କେ ଗଜ
 ପୁଷ୍ପ ପୁରୁଷାଏ ଏକ ଦୃଶ୍ୟ ସଜ୍ଞ କର ଅଭିଳ-
 ଶ୍ୟମସମାନ ପଠାଇବାର ପ୍ରିୟ କରୁଥିଲେ ।
 ଯଦ୍ଵାର ଅନନ୍ଦାନ୍ୟ ପ୍ରଧାନ ଭଗବତମାନଙ୍କରୁ
 ଏହିପରି ଅଭିଳକ୍ଷଣ ସମ୍ପର୍କ ହେଉଥିବେ ।

ଜାନବାରମାନଙ୍କେ ବୋଧାୟତାରେ ଏକ
 ଦୃଶ୍ୟ ମାମଲ ଦାବର ହୋଇ ଥିଲେ । ମାମଲ-
 ଲେ ବାଉଁଶଲ ଟଙ୍କା ସମ୍ପତ୍ତିର ସମ୍ପର୍କ ଥିଲେ ।
 ମୁଦେଇ ବୋଧାୟତର ସମସ୍ତ ବଜ୍ର ବାଉଁଶରୁ
 ଅପରାଧରେ ନିୟତ୍ତ କରାଗଲା ଜାନବାର
 ବାଧ ହୋଇ କଳିକାକୁ ବାଉଁଶର ସର
 ଶିବିଅ ରହାନ୍ତ ସାହେବଙ୍କୁ ନେଇଯାଇ
 ଥିଲେ । ବଡ଼ମାତ୍ର ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ସାହେବ
 କଳିକାରେ ବାଉଁଶକୁ କରୁଥିବା ବୋଧାୟ
 ଦାୟକୋର୍ଟରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଦାୟ୍ୟ
 କରୁଥିଲେବେଳେ ନା ଏକସମ୍ପର୍କେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ତପ୍ରିୟ
 ହେବାରୁ ଯେଠା ଭକ୍ତମାନଙ୍କର ଏକ ବମେଶ୍ଵୀ
 ହୋଇଥିଲେ । ଜଳମାତ୍ରେ ନିୟତ୍ତ କରୁଥିଲେ
 ଯେ ଦାୟ୍ୟ ସାହେବ ବସବର କଳିକାରେ
 ବାଉଁଶକୁ କରୁଥିବା ବୋଧାୟତାରେ
 ବାଉଁଶକୁ କରୁଥିବା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନ ଥିଲେବେଳେ ସେ
 ଅବେଦନ କରି ବୋଧାୟ ଦାୟକୋର୍ଟର
 କାଉଁଶକୁ ଶେଷାୟତ୍ତ ହୋଇ ମୋକଦ୍ଦମା
 କରାଇପାରିଲେ ।

ବୋଧାୟତାଙ୍କର ବୋଧାୟ କଳିକା ପ୍ରଥା ।
 ଏଥିର ଲାଭ୍ୟ୍ୟ ଏହିକ ବୋଧାୟ ରହିବୁ ସମ୍ପ-
 ଦାୟ୍ୟର ସାହାଯ୍ୟ ଅଥବା ହଦାନୟ ଉପସ୍ଥା-
 ନିୟ ଅନାଥାଶ୍ରମ ଲାଭ୍ୟ୍ୟ ସାଧାରଣ ଶୁଦ୍ଧକର
 ଦାୟ୍ୟର ହିତ ନିମନ୍ତେ ଏକାଦିକ ରଦ୍ଵୟ-
 ଲାଭାରେ ମନୋବାଣ୍ଠ ଦୁର୍ଘଟ ହୋଇଲ ଏକ-
 ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରାଣରେ ସକାଳ ଦିନି ପ୍ରାଣକମଳକୁ
 ବଦଳୁ କରନ୍ତି ଏକ ଚକ୍ରରେ ଯାହା ଲବ
 ଦୁଅଇ ତାହା ଯେଉଁ ନିମନ୍ତରେ କଳାର
 ଦିଆଏ ଚକ୍ରକ ପ୍ରଦତ୍ତ ଦୁଅଇ । ଶ୍ରୀମାନେ
 ବଡ଼ିୟ କଲେ ପୁରୁଷମାନଙ୍କର ଭକ୍ତିକାରୁ ଅଧିକ
 ଅଗ୍ରତ ଦୁଅଇ ଓ ରାସାଦାସ ଅମୋଦରେ
 ଅଧିକ ମୁଖ୍ୟ ଦେବାକୁ ପ୍ରଦତ୍ତ ଦୁଅଇ ଦେ
 ଚକ୍ରାୟ ଅଧି ଅଧିକ ଦୁଅଇ । ସମାବସନମାନ-
 କରେ ପାଠକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଧିପୁର ବୃତ୍ତାମାନ
 ଭିନ୍ନୋକାରେ ଏହିପରି ଗୋଟିଏ ବୋଧାୟ-
 ବକାର ଦିଅନ୍ତୁ । କିମ୍ପେ ମହାରାଜ ଦୋବା-
 ନକୁ ଚଳେ ଇଂରାଜୀୟବା ଯାଇ ରହିବବା
 ପୁରୀର ବହୁକାଳେ ଯେ ମହାରାଜାଦାୟ ଗୋଟିଏ
 ମା ଦେଲେ ସେ ଏକସମ୍ପର୍କ ସାହାଯ୍ୟ ସର୍ଯ୍ୟାଦି
 ଦମ୍ପନୀର ଟଙ୍କା ଦେବେ । ମହାରା ସଙ୍ଗେ
 ହେଲେ ଓ ସୁଦୃଶ ବର୍ଣ୍ଣନାକଳ ସାଧାରଣେ
 ଗୋଟିଏ କୁମ୍ପ ପ୍ରଦାନ କର ଉକ୍ତ ଟଙ୍କାର
 ଖଣ୍ଡିଏ ଦୁଗ୍ଢି ଉପସମାଜ ପ୍ରଦାନ କଲେ ।
 ଏଥିରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଅମୋଦ ହେଲ । ନିକଟ-
 ସମ୍ପର୍କରେ ମର୍ମ ରୁଦ୍ଧିବା କଠିନ ।

ସରକାରୀ-ଲର ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଏକାଧିକ
 କୋର୍ଟା ଜାହାଜ ପ୍ରଭୃତି ଏକ ସମୟରେ ଉପ-
 ଶ୍ରୁତି ହେଲେ ତାହାକୁ ଅନେ ଓ କର୍ତ୍ତାକୁ ସଙ୍ଗେ
 ପାରି ରହିବାକୁ ହେବ ସେ ବସପୁରେ ଖଣ୍ଡେ
 ବଜ୍ରପତ୍ର ଚଳିମାନ ତା ୧୫ ରାଜର ଓଡ଼ିଆ
 ଶୁଦ୍ଧମେଘନକଟରେ ବାହାର ଥିଲେ ମାତ୍ର
 ବଜ୍ରପତ୍ରରେ ତାଉଣ ବା ସାଧର ନ ଥିବାକୁ
 ହେବେ କାହାହାଜ ତାହା ପ୍ରଭୃତି ହେଲ
 ବହୁ ଜଣା ଯାଉ ନାହିଁ । ବଜ୍ରପତ୍ର ଉପରେ
 ଦେହାପକାଳର ଲାମ ଲେଖାସୁବାଦ କରା-
 ସାଧୁଥିଲେ ଯେମନ୍ତ ସେହି ନାମ ପ୍ରାଣ ତାହା
 ଖଟିବ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦାଲିସାମାଜେ ଏପରି
 ନିୟମର ଅବସ୍ଥାନ ନାହିଁ ଏହା ନିଶ୍ଚୟକାଳିୟାର
 ନ ଗଲେ । ପାହା ହେବୁ ବଜ୍ରପତ୍ର ମର୍ମ ଏହି
 କଳିକା ସାହାଯ୍ୟ ସକାଶେ ଅନେକ କୋର୍ଟା-
 ପ୍ରଭୃତି ଏକଦେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ସମ୍ପର୍କେ

କାଳକର୍ତ୍ତାୟତା ନୌବା ଚକ୍ରାୟତ୍ତ ସର-
 କାରୀ ତାକଦଦନକାରୀ ଧୂଆଁକଳ ଜାହାଜ ଓ
 ଚକ୍ରାୟତ୍ତ ବଜ୍ରପତ୍ର ବୋଧାୟତା ଚକ୍ରାୟତ୍ତ
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଧୂଆଁକଳ ଜାହାଜ ଓ ଚକ୍ରାୟତ୍ତ ବୋ-
 ଠମାନ ପାରି ଦେବ । ଜାହାଜ ପାରିଦେବ
 ଉକ୍ତରୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବୋଧାୟ କୋର୍ଟାମାନ ସେ
 ଯାହା ଅନେ ପ୍ରକୃତସୁଦ୍ଧ ଓ ସର୍ବ ସେଷରେ
 ହେଲା ପାରିଦେବ । ଏହି ନିୟମ ପୁରୀ ଜାହା-
 ଥିଲେ ବଡ଼ ଶାନ୍ତିକାଳରେ ଲେକନାପୁର-
 ଲଦ୍ଵାରେ ଯେଉଁ ଦୁର୍ଘଟଣା ହୋଇଥିଲ ତାହା
 ଚକ୍ରାୟତ୍ତ ଯାହା । ସେହି ଦୁର୍ଘଟଣା ଏକଜଣକର
 ମୃତ୍ୟୁ ଥିଲ ।

ଦଲିଲ ରେକର୍ଡ଼ର ବରଦା ପିସ ସମ୍ପର୍କରେ
 ଦର୍ଶାୟ ନବଶ୍ରୀମେଘନର ଗୋଟିଏ ଦୁର୍ଘଟଣ
 ବଜ୍ରପତ୍ର ଚଳିମାନ ତା ୧୫ ରାଜର ଚଳିକା-
 ଗଳେଟରେ ବାହାର ଥିଲ । ଚକ୍ରାୟତ୍ତ ଅମ୍ପେ-
 ମାନେ ଅନନ୍ଦ ସହର ଦେଖିଲେ ସେ ଅନ୍ୟ-
 ଦାୟକର ଦଲିଲ ପ୍ରତି ହିତ ଏ ପୁରୁଷର
 ଦୋଲପତ୍ର । ପୂର୍ବେ ଦଲିଲ ଚଳିକା ପ୍ରଭୃତି
 ଦଲିଲର ମୁଖ୍ୟ ଏକସମ୍ପର୍କ ହିତାକୁ ଉକ୍ତ କ
 ଦେଲେ ଚକ୍ରାୟତ୍ତ ନିମନ୍ତେ ଟ ୧୦୦ ମିସ ଖର୍ଚ୍ଚ
 ଥିଲ । ସମ୍ପର୍କ ନିୟମ ଦୋଲପତ୍ରକ ଯେଉଁ
 କରାଣ ପ୍ରଭୃତିର ମୁଖ୍ୟ ଟ ୧୦୦ କାରୁ ଉକ୍ତ
 ନ ହେବ ତାହା ରେକର୍ଡ଼ର ବଦ୍ଵୟକାର ପିସ
 ଟ ୧୦୦ ଦେବାକୁ ହେବ । ମୁଖ୍ୟ ଟ ୧୦୦ କାରୁ
 ଉକ୍ତ ଦେଲେ ଏକସମ୍ପର୍କ ଟଙ୍କା ସର୍ଯ୍ୟାଦି ଟ ୧୦୦
 ମିସ ଲାଗିବ । ଏକସମ୍ପର୍କ ଟଙ୍କାକୁ ଉକ୍ତ ମୁଖ୍ୟ
 ର କରାଣ ପ୍ରଭୃତି ଏକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦଲିଲ
 ସମ୍ପର୍କରେ ପୁରୁଷ ଯେଉଁ ମିସ ଖର୍ଚ୍ଚ ଦୋଲ-
 ପତ୍ର ବର୍ଣ୍ଣନା ନୁହା ସେହି ମିସ ଦେବାକୁ
 ହେବ । ଦଲିଲ ଚଳିକା ପ୍ରଭୃତି ଦଲିଲ-
 ମୁଖ୍ୟ ଟ ୧୦୦ କାରୁ ଅଧିକ ନ ହେଲେ ଅନ-
 ନ ଅନୁଷ୍ଠାରେ ବେକର୍ଡ଼ର କରାଣବାକୁ ଦେହି
 ବାଧ ନ ଥିଲେବେଳେ ଦଲିଲ ଉକ୍ତ ଦେଖିଲେ
 ଦେହି ଦକ୍ଷ ବୋଧାୟ ଟଙ୍କାର ଦଲିଲ ମଧ୍ୟ
 ରେକର୍ଡ଼ର ବଦ୍ଵୟକାର ଥିଲ । ଏକସମ୍ପର୍କ ଟଙ୍କା-
 ସର୍ଯ୍ୟାଦି ଗୋଟିଏ ଦର ପୁରୀରେ ସରକାରୀ-
 କର ବସ୍ତୁ ହେଉଥିଲ । ଟ ୧୦୦ କାରୁ ସର୍ଯ୍ୟାଦି
 ଗୋଟିଏ ଗଣା ଦର ଖର୍ଚ୍ଚ ନୁହ ପରକାର
 ସୁଦ୍ଵୟର କରୁଥିଲ ।

ଗର ମଲମାସ ସେସ ସମ୍ରାଜ୍ଞରେ ଦେଖି

ଦ୍ଵାଦଶ ଚୋପାଳ ଦୋଳସ୍ଥଳ ବହିରେ ଏକେ ଜଳ ବୁଝି ଦୋଳସ୍ଥଳ କେ ଦୋଷ୍ଟ-ମାସରେ ଅଉ ବେଦେ ଏପରି ଉଚ୍ଚିତ୍ତ ନୁହେଁ ବୋଲି ନାହିଁ । ବେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ବେଦେ ବୁଝି ଦୋଳସ୍ଥଳ ସରକାରୀ କାଗଜରୁ ବହିର ଚାଲିବା ନିମ୍ନେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା, ଯଥା ।

ସ୍ଥାନର ନାମ	ବୁଝିର ପରମାଣ
ପୁରୀ	୧୮୯୭
କଟକ	୧୯୦୩
ଦେବୁପଡ଼ା	୧୯୦୩
କଟକ	୧୯୦୩
ପାଟଣାପୁର	୧୯୦୩
ବାଲେଶ୍ଵର	୧୯୦୩

ସେହିମାସ ଜା ୨୨ ରଖ ଖୋସାବାର ସନ୍ଧ୍ୟା-ଠାରୁ ଜା ୨୩ ରଖ ଗୁରୁବାର ସନ୍ଧ୍ୟାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅବଧିର ନିର୍ବାଣ ବୁଝି ଦୋଳସ୍ଥଳରେ ଜା ୨୪ ରଖ ବୁଧବାର ସନ୍ଧ୍ୟାପରେ ଅଧିକ ଜଳ ଚାଲିଥିଲା । ସେହି ଦିନ ଦେବୁପଡ଼ା ଓ ଯାଜପୁରରେ ୧୯ ଲକ୍ଷରୁ ଅଧିକ ଓ ସେଇରେ ୮ ଲକ୍ଷ ଦୋଳସ୍ଥଳ । ଦେବୁପଡ଼ା ଓ ଯାଜ-ପୁରରେ ସନ୍ଧ୍ୟାପରେ ଅଧିକ ବୁଝି ଦୋଳରୁ ଅଧିକ ଜଳ ଦୋଳସ୍ଥଳ । ଅଭିଷେପ ନିର୍ବାଣରେ ସେମାନେ ଜଳ ମୁକ୍ତି ଅପେ ବୁଝିକର ସେହିପରି ସମସ୍ତସ୍ଥାନ ବୁଝାଉ ଦେଇଥିଲା । ଏଥିରେ କି ପର କା ବୁଝାଉ ଅଧିକ ଦୋଳ ପାଲଟି ? ବେଶେ-କରା ବୁଝିଲ୍ୟ ଦେବୁ ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କ ଦର ଅହୁଅ ଥିଲା । ଏ ସଙ୍ଗେଲର ଲୋକମାନଙ୍କ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷା ବହୁଲେ ସରକ ନାହିଁ ।

*** —**

ଉପସ୍ଥିତ ବର୍ଷାକାଳର ଫଳାଫଳ ।
 ବର୍ଷାକାଳ ବର୍ଷାକାଳରେ ଶରଦବର୍ଷର ବେଉଁ ପ୍ରଦେଶରେ ଅପରି ବୁଝି ଦେବ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ-ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ବାସୁପୁରୀରେ ସମସ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ୟ-ସା-ଦେବ ମତ ପାଠ ଓ ବସନ୍ତ ବୁଝିର ଅପସ୍ଥା ଦେବ ଚଳିଲେ ବୁଝି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରି ଅଛନ୍ତି, ଯଥା ।—

୧—ବଜ୍ରଅକ୍ଷରରେ ଏଥର ମୌସମି ବାସୁ ଗଜ ଲବରେ ପ୍ରଦ୍ୟୁତ ଦେବ । ୨—ଏକ ମୌସମି ବୁଝିର ଅରମ୍ଭ ଦେବୀମ୍ନ ଶେଷସପ୍ତାହରେ ଦୋଳ ପହିଲିରୁ ବଜ୍ରବାଳ ଦୁର୍ଭଳ ଦେବ ଏବଂ କୁଳ ମାସର ୨୪ ବା ୨୫ ପ୍ରସାଦରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀର ବୁଝିବାଳ ପ୍ରଦ୍ୟୁତ ଦେବ । ୩—ବଜ୍ର

ଓ ଅଧ୍ୟାୟପ୍ରଦେଶରେ ପ୍ରଭୁର ପରମଣ ଏବଂ ବୁଝିଦେଶରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀର ଅଧିକା ବହିରୁ ବେଉଁ ଉପା ଜଳ ବୁଝି ଦେବ । ୪—ଗଜାଦିତ୍ୟ ଅ-କୁର୍ଗର ସମସ୍ତମ୍ନ ପ୍ରଦେଶ ଏବଂ ଦେବୀର ଓ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାର ସୁଦ୍ଧାଗଣରେ ପ୍ରାୟ ସଂଧ୍ୟାରଣ ଏବଂ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାର ପତ୍ରିକାକଳ ଓ ପଞ୍ଚାବର ଦକ୍ଷିଣ ଦେଶରେ ବେଉଁ ଉପା ବୁଝି ଦେବ ।

୫—ଗଜସୁଦାମା ଏବଂ ମଧ୍ୟ ଲକ୍ଷର ଅବସ୍ଥା ଅନୁକୂଳପ୍ରଦ ଦେବୀର ଅଧ୍ୟା ବଜ୍ର ନାହିଁ । ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଏବଂ ଦାଲିତଗ୍ରାମରେ ସମସ୍ତ ଦକ୍ଷିଣ-ପ୍ରଦେଶର ଉତ୍କଳସ୍ଥଳ ଅନ୍ତର୍ଗତ ସାଧାରଣ ବୁଝି ଜଳ ଲବ କରିବାର ହରସା ହେଉଅଛି । ୬—ଦକ୍ଷିଣଗୁରୁବର୍ଷର ଅବସ୍ଥା ଲକ୍ଷ୍ମୀ କରବାର ବେଦେକ ବାଧା ହେଲେବେଁ ସୁଲରେ ଜଣା ଯାଉଅଛି ଯେ ଗାନ୍ଧାର ଦେବଦାନ ଏବଂ ମସ୍ତାପୁର ପ୍ରଦେଶମାନଙ୍କରେ ଦୋଳରେ ନ-ୟମତ ବୁଝିପାଠ ଦେବ ଏବଂ ବାଣୀକିତ ଉପକୂଳରେ ମଧ୍ୟ ଏହୁପରି ଉଚ୍ଚିତ୍ତ ସମ୍ଭାବନା ।

ଏଥରୁ ସୁଖର ବସନ୍ତ ଯେ ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁଷ୍ପାଦେ-ବକ ଗଣତାର ପ୍ରଥମ ଫଳଟି ପ୍ରଦ୍ୟୁତ ଦୋଳ-ଅଛି ଅର୍ଥାତ୍ ଗଜ ମାସର ପ୍ରବଳବୁଝି ଉତ୍କଳ କି ୧୮୯୪ କ ଉତ୍କଳର ଦୋଳସ୍ଥଳ । ବହି ଉତ୍କଳ ଚଳିତମାସ ୨୫ ପ୍ରସାଦର ମଧ୍ୟରାଜ ଅର୍ଥାତ୍ ଗଜ ଜା ୧୯ ରଖରେ ପ୍ରଥମ ଖେଳି ଅରମ୍ଭ ଦୋଳ ପାଠକରକାଳ ରହିଲା ।

ଏଥିରୁ ଅଧ୍ୟା ଦେଉଅଛି ଯେ ଅଧ୍ୟ ଗଣ-ନାମର ସମ୍ପଦ ଦେବ ବାଦା ଦେଲେ ଓ-ଉପା ବଜ୍ରକାଳରେ ଏଥର ଜଳର ଅଧିକ ଦେବ ନାହିଁ ସରବଂ ମରୁଡ଼ିର ବସୁ ନାହିଁ । ଉତ୍କଳ ଯାଜ୍ଞରେ ବୁଝିଲେ ଯେଉଁ ପ୍ରମାଣ ଲୋକାପସ୍ଥ ଗାଦା ମଧ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟୁଟ ସାଦେବକ ଅନୁମାନର ଯୋଗଦତା ଦରୁଅଛି । ଉତ୍କଳପାଣ୍ଡିରେ ଅଧ୍ୟାକ୍ର ଶ୍ରୀବଣ ଏବଂ ବାଣୀକିମାସମାନଙ୍କରେ ବହୁକଳ ବୁଝି ଏବଂ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଓ ଅଧିକରେ ଅଧିକ ଜଳ ବୁଝି ଦେବାର ଲୋକ ଅଛି । ଅଧ୍ୟ ଏବଂ ଉତ୍କଳ ମତରେ ଏଥର ଅଧିକ ବୁଝି ଦେ-ବୀର ସ୍ତ୍ରୀର ଦୋଳସ୍ଥଳ । ଦେବକ ଉତ୍କଳ ବାରଣ ଏକତ ସେ ଅଧିକ ମାସରେ ପ୍ରଭୁ ବୁଝି ଦେବ କି ନାହିଁ ଲକ୍ଷ୍ୟୁଟ ସାଦେବ ଏ-ଦତା ବସେଣ କର କର ନାହାନ୍ତି ଏବଂ ଯାଜ୍ଞିରେ ସେ ମାସରେ ଅଧିକବୁଝି ଦେବାର ଲୋକାଅଛି । ସେଦେ ସେହି ଘାଟି ସମୟରେ ବଳ ନିପତ୍ତ ଦୋଳ ଫସଲକୁ ବାଧ୍ୟ ଦେବେ ଅଧିକ ଦେ-

ଲେ ଅଧିକ ଜଳ ଦେଲେ ମଧ୍ୟ ଉପକାର ଦେବ ନାହିଁ । ମଜ୍ଜସମର ଅରମ୍ଭରେ ଅଧିକ ବୁଝି-ଦେବୁ ଫସଲର ପାଣ ବର୍ଣ୍ଣିକି ଯାଉଅଛି ସେଷ-କୁ ସେପରି କ ଦେଲେ ଉପା, କେ ହିଲେ ଲୋକଙ୍କ ଦୁଃଖର ସାମା ରହିବ ନାହିଁ ।

ବିଶ୍ଵକର୍ମାଲୟର ଉତ୍କଳ ଦଳା ।

ସରକାର ଓ ଦେସରକାରୀ ସୁଲ ଓ କଲେ-ଜମାନଙ୍କୁ ବଳିକରା ବିଶ୍ଵକର୍ମାଲୟର ଅନୁକୂଳି ଦେବା ସମ୍ଭବରେ ଦେବେକ ସଂଗୋଷ୍ଠର ନିୟମାବଳୀ କରବତା ଦେବେକରେ ପ୍ରକାଶିତ ଦୋଳସ୍ଥଳ । ଦେବେକ୍ଷୁର ଉକ୍ତ ନିୟମମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଅଛି ଏବଂ ଲୋକାଧିକାରୀ ଗବର୍ଣ୍ଣର କେଳେରଲ କାହାକୁ ଗାଦା ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରଦାଅଛି । ନିୟମମାନ ଏଠାରେପ୍ରକାଶ କର-ବାର ପ୍ରସ୍ତୋଜନ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଯେଉଁ ନିୟମ ସାଧା-ଲକ୍ଷ ବିଦେବ୍ୟ ଗାଦା ଯାଠକମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଉପସ୍ଥିତ କରବା ଅନୁମାନଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବିଦେବ୍ୟା କର ଏହିଠାରେ ଉକ୍ତ କଲ ।

କୌଣସି କଲେଜ ଅବା ସୁଲକୁ ବିଶ୍ଵକର୍ମା-ଲୟର ଅନୁକୂଳି ଦେବଲେ ପ୍ରଥମରା ଯାହାବର୍ଷ ନିମନ୍ତେ ଲକ୍ଷ୍ୟିକ । ଯାହାବର୍ଷ ଅଗର ଦେବାର ଉପାସ ପୂର୍ବରେ ପୁନର୍ବାର ବରଣାସୁ କରବାକୁ ଦେବ । ଯେଉଁ ସମସ୍ତ ସୁଲ ଓ କଲେଜ ବର୍ଷମାନ ବିଶ୍ଵକର୍ମାଲୟର ଅନୁକୂଳି ଅଛି ସେହି ସୁଲ ଓ କଲେଜମାନଙ୍କରେ ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥଳ ନିୟମମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବ । କୌଣସି ସୁଲରେ ଜଣେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ଏକକାଳୀନ ୫୦ ଦଣ୍ଡରୁ ଅଧିକ ଶୁଳ ପଢ଼ାଇବାକୁ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ନାହିଁ । ପ୍ରଥମୋକ୍ତ ନିୟମ ପସରେ ଅନୁମାନଙ୍କର ବଲ୍ଲବ୍ୟ ଏହି ଯେ ସେଉଁ କଲେଜ ଓ ସୁଲ ବହୁକରଣକୁ ସୁଖ୍ୟାଳ ସହର ଦାର୍ଯ୍ୟ ଚଳାଇ ଅଧିକ ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାୟ ଅସ୍ଥିର ପ୍ରତିଷ୍ଠ କରବା ନ-ମନ୍ତେ ସୁଲ ମତ୍ତରର କ ଅବଶ୍ୟକ ? ଦୋଷା କଲେଜ ବା ସୁଲ ବିଶ୍ଵକର୍ମାଲୟରୁ ନିର୍ବାସିତ ଦୋଳପାଠକଙ୍କ ନିୟମସ୍ଥା ପ୍ରଦ୍ୟୁତେ ଏପ୍ରକାର ନିୟମ କରବାର କୌଣସି ପ୍ରସ୍ତୋଜନ ଦେଖା ଯାଉନାହିଁ । ଏଥିରୁ ଦେବେକ ସେମାନଙ୍କୁ ଦରକରରେ ଅବା ସରକାରରେ ଉପକା ବ୍ୟଦ-ତ ଅଧ୍ୟ ବଜ୍ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଜଣା ପଡ଼ୁ ନାହିଁ । ୨୦ ଜଣ ଶୁଳ ଏବଂ ଶେଣୀରେ ଥିଲେ ଜଣେ ବିମଳଦ୍ଵାରା ଚଳିବ କିନ୍ତୁ ପଦ୍ୟୁଟି ଏବଂ ଜଣ ବେଶି ହୁଏ ଦେବେ ଅଧ୍ୟ ଏବଂ ଶିକ୍ଷକର

ଅବସ୍ଥା । ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ ତ ୫୦ ଶ ଶୁଣିବା
 ଯେଉଁ ଭରତ ପଦ୍ମସୁଲ କ ୫୧ ଶ ଶୁଣିବା
 ଦ୍ଵିଗୁଣ ଭରତ ପଦ୍ମ ଅଥଚ ଦେବକ ଅମଦାନ
 ୫୫ ବୃକ୍ତ ଦେବ । ଏପ୍ରକାର ସୁଲରେ କୌଣସି
 ଶ୍ରେଣୀରେ ତ ୫୦ ଶ ଥିଲେ ଅତ୍ତ ଜଣକୁ
 ସୁଲରେ ଭୃତ୍ତି ରାମରାଜ୍ୟ ବାମାର ଅଭିଭା-
 ଦକ ଅଣିଲେ ତୁଏର ସୁଲର ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୁଣ
 ବରବାକୁ ଅମ୍ଭାଭାର ଭରପାରେ । ଯଦ୍ୟପି ଅନ୍ୟ
 ସୁଲରେ ଏହିପରି କବାବ ମିଲେ ସେ ପିଲା-
 ଠିର ସୁଲପଠକଦାମ୍ୟ ସେହିଠାରେ ସମାପ୍ତ
 ଦେଲ । ଏପ୍ରକାର ଅଧିକାରଦ୍ଵାରା ସୁଲର
 ପ୍ରଭାପତ୍ତି ଦ୍ଵାରା ହୋଇଥାରେ । ଏହପରି ନିୟମ
 ଦେବୁ ଅନ୍ୟ ଏକ ନିୟମର ପ୍ରସ୍ତୋତନ ଅର୍ଥାତ୍
 କେହି କୌଣସି ସୁଲରେ ପତ୍ତିକାରୁ ଇଚ୍ଛା
 ପ୍ରକାଶ କଲେ ତାହାର କୌଣସି କୋଷ ନ
 ଥିଲେ ସୁଲର ବର୍ତ୍ତମାନ ତାକୁ ଗୁଣର ବର-
 ବାକୁ ବାଧ ଦେବେ । କିନ୍ତୁ ଏପ୍ରକାର ନିୟମ-
 ଦ୍ଵାରା ଗବର୍ତ୍ତମେଧର କୌଣସି ଅନ୍ୟ ଦୋର
 ନ ଥାରେ କିନ୍ତୁ ଗରତ ଦେବରବାସ ସୁଲ
 ତରମାବଦ କି ? ଅନ୍ୟମାନେ ଏ ନିୟମର
 ପ୍ରକାଶପୂର୍ବ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନୁସୂଚ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନେ-
 ସକ୍ତ ଭରୁଅଛୁ ଏବଂ ଅଗାବରୁ ଶାସ୍ତ୍ର ଏହା
 ଫ. ଶାସକ ଭେଦା ପରରେ ବିଭିନ୍ନ ଜଣାୟ
 ଅବକମିତ ଦେବ ।

ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟ ନିୟମାବଳୀ ଦ୍ଵାରା ଦେବେ ବୃତ୍ତି
 ଅବକମିତ ଦେବାର ଭରତକାର ଅନେକ
 ଭଲେ ଓ ସୁଲର ଅଧିକାରମାନେ ତରମାବ
 ତାହାପରେ ଅଧିକାରକରୁ ନାମକ ବୃତ୍ତରେ ଏକ
 ସକ୍ତ ଭରୁଅଛେ । ଇହରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲେ
 (୧) କୌଣସି କଲେର ତା ସୁଲର ଅନ୍ୟ
 ନିୟମ ପ୍ରକାଶରେ ଦସ୍ତଖତ କରବା କର-
 ବଦ୍ୟାବସ୍ଥା ଇତିତ ଦୁହର । (୨) ପ୍ରକାଶକ
 ଶ୍ରେଣୀର ଗୁଣସଂଖ୍ୟା ସମ୍ବନ୍ଧେ କେଉଁ କଠିନ
 ନିୟମ ହୋଇଅଛି ବଦ୍ୟାବସ୍ଥାବଦ୍ଧ ଅର୍ଥ
 ଜଣା ଏବଂ ବ୍ୟୟ ବୃକ୍ତି ଦେବ ଏବଂ (୩) ଯେ
 ସକ୍ତ ଭରତ ଓ ସୁଲ ବ୍ୟବସ୍ଥାକାରଦ୍ଵାରା
 ଭରପାୟକୃତ୍ୟେ ସୁଲର ହୋଇଅଛି ସେ ସମସ୍ତ
 ପ୍ରକାଶକାରୀଙ୍କୁ ନିୟମ ପ୍ରକାଶକା ଅନ୍ୟାୟ
 ଅଟଇ । (୪) କିଏ ଦେବୁରେ କୌଣସି
 ବଦ୍ୟାବସ୍ଥାକୁ ବ୍ୟବସ୍ଥାକାରୀ ପ୍ରକାଶ କଲେ
 ଅହା କରରେ ବାହା ଶୁଣୁକୃତ୍ୟେ ନିୟମାବଳୀ-
 ମଧ୍ୟରେ ରୁଦ୍ଧାମାନ ରାଧ । ଅବଦେ ଏହି
 ନିୟମାବଳୀ ବରୁକରେ ବ୍ୟବସ୍ଥାକାରୀଙ୍କୁ ବିକ୍ରି

କେହି ସକ୍ତକୁ ଏକ ଅବେଦନପତ୍ର ପଠାଇକାର
 ପୁର ଦୋର ଭର୍ତ୍ତି ନିମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ ଦାୟିତ୍ଵ
 ନିର୍ଦ୍ଦାୟକମିତା ମନୋମାନ ଦୋରଅଛି ।
 ଦୋରକା ବାଦୁଲ୍ୟ ହେ ସକ୍ତର ଅପତ୍ତି ଗୁଣିତ
 ବ୍ୟାୟମଜ୍ଞର ଅଟଇ ଏବଂ ଭରପା ଦୁଅଇ ପ୍ରସ୍ତା-
 ଦକ ଅବେଦନପତ୍ର ପଠା ଗଲେ ବ୍ୟବସ୍ଥା-
 ନିୟମ ଦୋରମାନେ ଭର୍ତ୍ତିର ସୁକ୍ଷ୍ମର ଦରଦେ ।
 କିନ୍ତୁ ବଦ୍ୟାବସ୍ଥାକାରକର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସକ୍ତ ଓ
 ତତ୍ତ୍ଵ ଦେବ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶର କେଲମାନଙ୍କ
 ବଦରଣ ।

ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶ କେଲମାନଙ୍କର ସକ ୧୮୯୬-
 ସାଲର ଉଦ୍ଘରଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଷ୍ଠ-
 ଲେଖକ ନିର୍ଦ୍ଦାୟକ ଏକମାସ ଦେଲ ସକ ସଂ-
 ଶୋକ ଜାଣିବାଦୁମନ୍ତେ ଦଲିତକାବଳେରେ
 ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ଇହିରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ
 ଜାଲୁର ଲେଖକଙ୍କ ସାଦେବ ଯେ ତ ବଦ-
 ବାକରୁ ବଙ୍ଗୀୟ କେଲସମୂହର କର୍ତ୍ତା ଥିଲେ
 ସେ ବଦ୍ୟାବସ୍ଥାକାରକର ସକ ୧୮୯୬ ସାଲ
 ମାରତମାସରେ ସରକାର ମେଜର କମିନ୍
 ସାଦେବ କୁଳ୍ମ ପଦରେ ଅଭିଭିକ୍ତି ଦେଲେ ।
 ସମାଲୋଚନା ବଦରଣଟି ତାହାର ପ୍ରଥମବର୍ଷର
 ଦାୟିତ୍ଵ ଫଳ ଅଟଇ । ମାତ୍ର ଏ ବଦରଣରେ
 ଯେ ସମସ୍ତ କର୍ତ୍ତା ଲେଖାଅଛି ତାହାସକ୍ତ ତାହା
 ବର ଅନୁକୂଳ କୋଇପାଇ ନ ଥାରେ । ଏଥୁ-
 ଗାଲି ଅନ୍ୟମାନେ ତାହାକୁ ଦାୟିତ୍ଵ ନାହିଁ ।
 ଦାୟିତ୍ଵରେ କେଲମାନଙ୍କପରେ ବର୍ତ୍ତମାନଙ୍କର
 ଗୋଟିଏ ଦୁର୍ଘଟର ହୋଇବାକୁ ଦେବ ।

କେଲମାନଙ୍କ କେଲସମୂହରେ ସକ ୧୮୯୧
 ସାଲରେ ତ ୮୭୯୬ ଶୁଳୁ ସକ ୧୮୯୨ ସା-
 ଲରେ ତ ୯୫୫୭ ଶ ଭରତ ହୋଇଅଲେ
 ଏବଂ କେଲ ଉପସ୍ଥିତି ମଧ୍ୟ ଏହି ସମୟମାନେ
 ବଢ଼ିଥିଲ । ସକ ୧୮୯୨ ସାଲର ଅନ୍ତରୁ
 ଭରତପଞ୍ଚାୟତିକର ପ୍ରଧାନ ତାରଣ ମୋର
 ଯାତା ଲେଖାଅଛି ତାହା ସର୍ଥ ଅଟଇ ଓ
 ଇହିରୁ ଅବଶ୍ୟକ ପ୍ରମାଣଏହି କ୍ରମେସକ୍ତପାରେ
 ଅନ୍ତରୁ ଅଧ୍ୟା ଦୋରାଧିକାର ସେହିସକ୍ତ ସ୍ଵାଭବ
 କେଲମାନଙ୍କରେ ଅଧିକ ବୃକ୍ତି ଦୋର ଅଛି ।
 ଯେଉଁ ଅନେକ ଭରତ ଏକକ୍ତ ଭରତ
 ଦୋର ସକ୍ତରୁ ତେମନ୍ତ ଅନେକ ଭରତ
 ଶଲର ପାଦ ଅଟଇ ମାତ୍ର ଉତ୍ତମର ଅନ୍ୟାୟ
 ଦାୟିତ୍ଵରେ ସମାଜ ନୁହେ ଏହିଦେବୁର ଗର-

ବର୍ତ୍ତମାନରେ ଦେଲରେ ଭରତ ସଂଖ୍ୟା
 ୧୭୦୦୯ ରୁ ଏକସ ୧୭୧୯ ହୋଇଅଛି ।
 ଶଲୀ ଭରତର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ କ ୧୭୦୦ ଶ
 ସଦ୍ୟର ଦେବୁ ମିଦ୍ୟାବ କଣିକା ନିୟମା-
 ସାରେ ଏବଂ ପାୟ ଦେବପଦକର ତାହାର
 ସାଦେବକ ସାଧିକାର ଅଧ୍ୟାୟରେ ମୁକ୍ତି ପାଇ-
 ଥିଲେ । ଶେଷଭାଗର ବ୍ୟକ୍ତିକ ମଧ୍ୟରୁ ତ ୪୦୦
 କର ଅବସ୍ଥା ଏକକ୍ତର ଯେ ମୁକ୍ତି ପାଇଲେ
 ଅବେଦ୍ୟ ଦେବାର ସମ୍ଭବ ଥିଲ ଏବଂ ଅବସ୍ଥା
 ଲେକ ନିଷ୍ଠା ମରଦାର ଜଣାଯାଇଥିଲ ଦେ-
 ବଲ ଅପଣା ଘରେ ମରଦାର ସାଲୁକାପା-
 ଇବା ଅପାରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଉକ୍ତିଦ୍ଵାରା ଗଲ ।

ଭରତଦେବୀ ଭରତମଧ୍ୟରେ ପରତତା
 ପ୍ରାୟ କ ୨୦ ଶ ହୁନୁ ତ ୩୩ ଶ ମସଲମାନ
 ଏବଂ କ ୨ ଶ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀମାନ ଥିଲେ । ଏଥୁରୁ
 ସଦ୍ୟା ଅନୁମତ ହୋଇପାରେ ଯେ କେଲର
 ଅନ୍ୟାୟ ତାହାପରେ ହୁନୁମାନଙ୍କମଧ୍ୟରେ
 ଅବସ୍ଥାସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ଅଟଇ । ପ୍ରକୃତରେ ତାହା
 ନୁହେ । କ୍ରମେସଂଖ୍ୟାରେ ଜଣାଯାଇଅଛି କେ-
 ପ୍ରଦେଶର ହୁନୁମାନଙ୍କ ମସଲମାନଙ୍କର ଦ୍ଵିଗୁଣ
 ଏବଂ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀମାନଙ୍କର ପ୍ରାୟ ପରତତା ଅଟଇ ।
 ଯେକେ ମୋର ତରମାବଳୀ ଭରତ ଦାବଦାର
 ଦେବାର ଦୋରାଧିକାର ଦେବୁ ହୁନୁ ସଂଖ୍ୟା
 ଅବସ୍ଥା ଉପାଦେବାର ଦେଖାଯାନ୍ତା ।

ଦେବଦାୟସମୂହରେ ଦେଖାଯାଏ ଯେ
 ଗୁଣିତ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରକାଶକାରୀଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚା ପଦ ଅଛି ।
 ଏଥୁରୁ ଜଣାଯାଇଅଛି ଯେ ଅନ୍ୟାୟ ବଦ-
 ଶାସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ଗୁଣିତ ଅ. ସ୍ତ୍ରୀ ହୁଇ ଭଲ
 ଅଛି । ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ ଶୁଣିବୁ ସେମାନଙ୍କୁ କେତେ
 ତ ବାହାକୁ ଅବସ୍ଥାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଜଣା ଦୋର
 ଅଛି । ତାହାରେ ମୋଗର ସଂଖ୍ୟାତର ବୃଦ୍ଧି-
 ନ୍ୟଦେବୁ ପ୍ରାୟ ସକରଶ୍ରେଣୀର ଲେଖକ ମତ
 ବୃଦ୍ଧିର ଅର୍ଥେତ ଦେବାରୁ ଜଣାଯାଇଅଛି
 ଯେ ବୃକ୍ତି ସଂଖ୍ୟାପେକ୍ଷା ସେମ୍ଵ ଓ କେଲ ବଦ-
 ଦେ ମଧ୍ୟ ଇହିର ମୋଗରତା ବରୁଅଛି । ବଦ୍ଧ
 ଦୁର୍ଘଟକରଣର ଯେ ଶ୍ରୀ ଭରତସଂଖ୍ୟା ସକ ୧୮-
 ୯୧ ସାଲରେ ତ ୧୭୮୫ ଶ ଶୁଣାପ୍ରକୃତ
 ସକ ୧୮୯୨ ରେ ତ ୧୫୫୭ ଶ ଦେଲ ।
 ଶ୍ରୀ ଭରତ ବୃକ୍ତି ଦେବାର ତାରଣ ବହୁ କେବଳ
 ନାହିଁ । ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ସଦେବ ଦେଉଅଛି ଯେ
 ଲେକେ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ନାମାବଳୀ ପ୍ରକାଶକ-
 ଶରେ ପ୍ରକୃତ ଦେବର ଭରତ ଥିଲେ ତାହା
 ଦୁର୍ଘଟ ହୁନୁଲ୍ୟ ଦେବୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେପରି